

ՄԱՐՏ 1-Ի ԶՈՐՅԵՐՈՒ ԶԱՐԱՋԱՏՆԵՐԸ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵՑՈՒԱԾՔԸ ԻՐԵՆՑ ԶԱՆԴԵՊ ՎՐԵԺԽՆԴՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐՍԵԻՈՐՈՒՄ ԿԸ ԶԱՄԱՐԵՆ

Մարտ 1-ի զոհերու հարազատները նամակով դիմած են ՀՀ վարչապետ Տիգրան Սարգսյանին՝ անոր մեղադրելով իրենց փոխհատուցման խնդրանքը մերժելուն համար՝ այդ որակազուրկ իբրև մարտմէկեան զոհերու հարազատներուն հանդէպ ունեցած թշնամական վերաբերմունքի եւ վրէժխնդրութեան դրսևորում:

Յիշեցնենք, որ կառավարութիւնը մերժած է Մարտ 1-ի զոհերու հարազատներուն յաջորդ տարուան պիւտճէն 500 միլիոն դրամի փոխհատուցում յատկացնելու վերաբերեալ առաջարկը:

«Կառավարութեան մերժումը մեզ համար անսպասելի չէր: Վիրաւորականն այն է, որ վարչապետը մերժումը պատճառաբանում է՝ ասելով, որ համոզուած չէ, թէ Մարտի մէկի մահուան դէպքերի պատճառը ոչ իրաւաչափ գործողութիւնները չեն: Այսինքն՝ սկսում են մերժել այն, ինչ յայտնի է ու

քննարկման ենթակայ չէ»,- Tert.am-ի հետ զրոյցի ընթացքին ըսած է Մարտ 1-ի զոհ Տիգրան Խաչատրեանի մայրը՝ Ալլա Խաչատրեան: Ան յիշեցուց նաեւ, որ Սամուէլ Նիկոյեանի գլխաւորած խորհրդարանական ժամանակաւոր յանձնաժողովի եզրակացութիւնը եւս նշած է, որ մարտեան դէպքերուն ժամանակ կիրառուած է «չերեմոնիա-7» տեսակի յատուկ միջոց: Բացի այդ, Ալլա Խաչատրեան նաեւ վկայակոչեց Համբարձըրկի գեկոյցը, ուր կ'ըսուի, թէ Մարտ մէկին ուժի կիրառումը եղած է անհամաչափ, իսկ տասը մահերուն հետաքննութիւնը՝ ոչ արդիւնաւէտ:

«Երբ Եւրոպական դատարանի որոշումը լինի, չեն կարող խուսափել փոխհատուցումից, հարցը դա չի: Ուղղակի նրանք մեզնից վրէժխնդիր են լինում, որ մեր երեխաների արիւնը չվաճառեցինք»,- վրդովուած է Ալլա Խաչատրեան:

ՍՓԻՌՔԱՅԱՅ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՄԸ ԵՄ՝ Կ'ԵՆԹԱՐԿՈՒԻ ԸՆՇՈՒՄՆԵՐՈՒ

Հարկերէ խուսափելու մեղադրանքով ձերբակալուած ամերիկահայ բարերար, «Նարեկացի» արուեստի միութեան հիմնադիր նախագահ եւ «GH Storage Enterprise» ընկերութեան տնօրէն Նարեկ Հարթունեան ազատ արձակուելէ ետք «Ազատութիւն» ռատիոկայանի հետ զրոյցի ընթացքին իրեն ներկայացուած մեղադրանքը որակած է ամբողջութեամբ անհիմն:

«Ոչ միայն անհիմն է, այլ ստից բաներ են գրել, չափազանցուած թիւեր են ներկայացրել: Այս մէկ տարուայ ընթացքում այս ճնշումները արդէն նորութիւն չեն: Սա ճնշում բանեցնել է, որ մեր ընտանիքը, որ ներդրումներ է արել, ունենք անշարժ գոյքեր, որ դրանք յափշտակեն: Այս մի տարուայ ընթացքում շատ հալածանքների ենք ենթարկուել, սպառնալիքներ, քննչական, 6-րդ վարչութիւն, ուր ասես, տարելբերել են ինձ: Նպատակը ճնշելն է, եւ սա դրա շարունակութիւնն է, ինձ համար նորութիւն չէ, ուղղակի չէի պատկերացում, որ

Սփիրոքայ գործարար Նարեկ Հարթունեան

կարող էին այն աստիճան անարդար, ահաւոր վերաբերմունք ցոյց տալ: Նախօրոք կար հրաման եւ իրենք կատարողներ էին ուղղակի»,- ըսած է Հարթունեան:

Ճնշումներու նպատակը, ըստ ամերիկահայ բարերարի, իրեն յուսահատեցնել է, որպէսզի ձգտեմք ինչ եւ հեռանայ Հայաստանէն:

«Միանշանակ կոնկրետ անձինք կան, բայց անուններ տալը,

Շաբ.ը էջ 18

ԶԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԺԻՏՈՒՄԸ ՔՐԵԱԿԱՆԱՑՆՈՂՆՈՐ ՕՐԻՆԱԳԻԾ ՖՐԱՆՍԻԱՅԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԵՆՆԵՐՍ

Ֆրանսական մամուլը գործակալութեան փոխանցած տեղեկութիւններուն համաձայն, «Ժողովրդական Շարժում Միութիւն» քաղաքական մեծամասնական, նախագահական կուսակցութեան կողմէ Ազգային ժողովի օրէնսդիր յանձնաժողովին ներկայացուած է օրէնքի նախագիծ, որու նպատակն է պատժելի դարձնել Հայոց Ցեղասպանութեան ժխտումը:

Նման օրինագիծ մը քուէարկուած եւ ընդունուած էր Ազգային ժողովին կողմէ 2006-ին, սակայն այս տարուայ Մայիս 4-ին մերժուած էր Մերակոյտի օրէնսդիր յանձնաժողովին կողմէ՝ նկատուելով անընդունելի:

Նոր օրինագիծը, որ կը կրէ «Ժողովրդական Շարժում Միութիւն» եւ Նոր Կեդրոնի կուսակցութեան 40 պատգամաւորներու ստորագրութիւնը, կ'առաջարկէ սահմանել մէկ տարուայ բանտարկութիւն եւ 45 հազար եւրոյի տուգանք՝ Հայոց Ցեղասպանութեան իրականութիւնը ժխտողներուն համար:

«Ֆրանսայի հայերը կը շարունակեն թիրախ հանդիսանալ օտար պետութեան կողմից կատարուող ժխտողական քարոզչութեան», - ըսած է «Ժողովրդական Շարժում Միութիւն» կուսակցութեան պատգամաւոր, հայազգի Պատրիկ Դեւեջեան:

Իսկ նոյն կուսակցութեան պատ-

գամաւոր Վալերի Բուլայէ, որ ներկայացուցած է հայկական օրինագիծը Ազգային ժողովի օրէնսդիր յանձնաժողովին, յայտարարած է. - «Մենք կը գգանք մինչեւ վերջ, եւ Ֆրանսան աւելի քան երբեք կը դրսևորէ իրեն իբրև մարդու իրաւունքներու երկիր»:

Ազգային ժողովի օրէնսդիր յանձնաժողովի նախագահ Ժան-Լիւք Վարսման հաւանական նկատած է, որ օրինագիծը խորհրդարանի ստորին պալատի քննարկման ներկայացուի Դեկտեմբեր ամսուայ ընթացքի:

Այս կապակցութեամբ թրքական թերթերը կը հաղորդեն որ, Ֆրանսայի նախագահ Նիքոլա Սարքոզի կողմնակից է, որ վաւերացուի Հայկական Ցեղասպանութեան ուրացումը յանցագործութիւն նկատող օրինագիծը:

Ըստ թրքական թերթերու, փակ դռներու ետին Սարքոզի յայտնած է այն կարծիքը, թէ օրինագիծը կրնայ վաւերացուիլ: Ան անցեալին ընդդիմացած էր նման բանաձեւի մը վաւերացման՝ Մերակոյտին կողմէ, հակառակ այն իրողութեան, որ կարելի եղած էր անոր վաւերացումը ապահովել խորհրդարանին մէջ: Աղբիւրներ կը յայտնեն, թէ Ֆրանսայի նախագահը այս անգամ պիտի չհակառակի: Անոնք կը յիշեցնեն, թէ

Շաբ.ը էջ 18

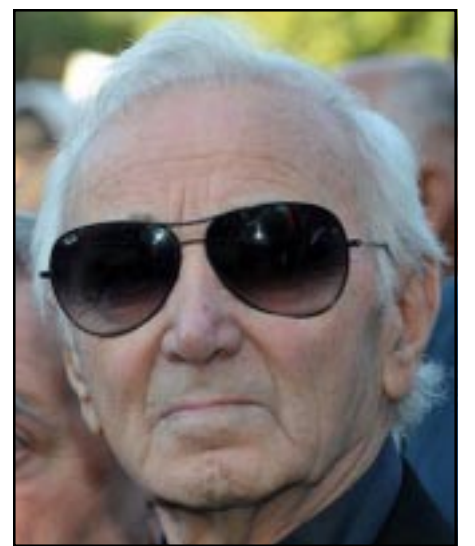
«ԻՄ ԵՐԿՐԻՍ ՄԷՋ ԶԻՍԱ ՆԵՐՔԻՆ «ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ» Է», - ԸՍԱԾ Է ԱԶՆԱԻՈՒՐ

Անցնող շաբաթավերջին Մոսկուայի մէջ համերգով հանդէս եկած է աշխարհահռչակ հայ երգիչ Շառլ Ազնաւուր: Ան այս առթիւ դարձեալ իր մտահոգութիւնը յայտնած է Հայաստանի մէջ տիրող իրավիճակի կապակցութեամբ:

«Ներկայիս իմ երկիրս մէջ ներքին «ցեղասպանութիւն» տեղի կ'ունենայ: Այդ քաղաքականապէս անընդունելի կը համարեմ: Հայաստանի իշխանութիւնները, հնարաւորութիւն չտալով երկրին շնչելու, կառավարութիւնը երկիրը կը գրկէ սեփական երիտասարդութեան, որ կը հեռանայ: Այդ իմաստով, ինդիքը արդէն քաղաքական չէ, այլ համամարդկային: Այս հարցը պէտք է անյապաղ լուծուի», - ըսած է Ազնաւուր, որ նաեւ Հայաստանի դեսպանն է Զուիցերիոյ մէջ:

Յիշեցնենք, որ որոշ ժամանակ առաջ Շարլ Ազնաւուրը նաեւ յայտարարած էր, թէ «Հայաստանի մէջ մաֆիա կայ»:

«Հայաստանի մէջ մարդոց օգնելու համար ոչինչ չի կատարուիր: Մաֆիայի անդամներու մասին սարսափելի պատմութիւններ լսած եմ: Կը կարողանան այնպէս

Աշխարհահռչակ երգիչ Շառլ Ազնաւուր

ընել, որ գիւղացին սոված մնայ իր իսկ հողի վրայ: Մաֆիայի այդ անդամներուն պէտք է գնդակահարել: Այդպէս այլեւս կարելի չէ շարունակուել: Կ'ուզեք անդամակցի՞ր մաֆիային: Գացէք ձեր մաֆիան ուրիշ երկիրներու մէջ հիմնեցէք: Այդ ձեր երկրին մէջ մի ընէք, ձեր ժողովուրդի դէմ մի ընէք», - ըսած է Ազնաւուր:

ԳՈՆԿՐԵՍԸ ԿՈՉ ԸՐԱՒ ԹՈՒՐՔԻՈՅ՝ ՎԵՐԱԴԱՐՁՆԵԼՈՒ ԶԱՅԿԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԸ

Միացեալ Նահանգներու Գոնկրէսի Ներկայացուցիչներու Տունը Երեքշաբթի, Դեկտեմբեր 13-ին քուէարկեց թիւ 306 բանաձեւը, որ կոչ կ'ընէ Թուրքիոյ իշխանութիւններուն՝ վերադարձնելու հայկական, յունական եւ ասորական եկեղեցիներու բռնազրաւուած կալուածները:

Բանաձեւը նաեւ կը պահանջէ, որ Անգարա վերջ տայ կրօնական խտրականութեան՝ կրօնական փոքրամասնութիւններուն թոյլատրելով առանց սահմանափակումներու պատարագներ մատուցելու եւ այլ կրօնական ծէսեր կազմակերպելու:

ԲԱՂՐԱՄԵԱՆՈՎ, ԿԱՍ ԲԱՂՐԱՄԵԱՆԻ ԿՐԱՅ

ՅԱԿՈՒԲԱԴԱԼԵԱՆ

Սերժ Սարգսեանը սփիւռքի հայրենակիցներին կանչում է Հայաստանում տարբեր բնագաւառներում յաջողութեան պատասխանատուութիւնն ու պատիւը կիսելու: Իսկ գծե՞լ է արդեօք Հայաստանն այն սխեման, որով սփիւռքի հայրենակիցները պէտք է կիսեն այդ պատասխանատուութիւնն ու պատիւը:

Հայաստանը կարող է արդեօք որեւէ այլ կերպ գրաւել սփիւռքահայերին, բացի ասենք Սեւանը, Գառնին, Գեղարզն ու Ղարաբաղը ցոյց տալուց եւ մէկ էլ 5-րդ շարկի պատուհանից Արարատի պատկերի երեւալուց:

Ի՞նչ է սփիւռքը Հայաստանի համար, բացի ֆինանսական աղբիւր լինելուց: Բացի Հայաստանում ներդրումներ անելուց, Հայաստանն էլ ի՞նչ ակնկալիք ունի սփիւռքից: Օրինակ, Հայաստանն արդեօք սփիւռքահայ մասնագէտներին կարող է որակեալ աշխատատեղեր առաջարկել ասենք առողջապահութեան, կրթութեան, գիտութեան բնագաւառում, ասենք կառավարման համակարգում, կենսագործունեութեան այլ ոլորտներում:

Թէ Հայաստանն ակնկալում է, որ սփիւռքահայը գալ է և այստեղ աշխատատեղ բացի հայաստանցու համար: Դա էլ իհարկէ կարելու է, արժէքաւոր է, բայց ոչ բոլոր սփիւռքահայերն են բիզնեսմեն եւ ներդրող: Սփիւռքը մեծ պոտենցիալ ունի այլ ոլորտներում էլ, եւ Հայաստանն անշուշտ ունի նաեւ դրա կարիքը, հետեւաբար Հայաստանում պէտք է նաեւ ապահովուի այդ պոտենցիալի իրացման դաշտ:

Այդ առումով իհարկէ իրավիճակն այլ է. Հայաստանը նոյնիսկ հայաստանցի բժիշկներին, ուսուցիչներին ու գիտնականներին չի կարողանում որակաւորուած աշխատատեղերով ապահովել, ուր մնաց դա աներ սփիւռքահայութեան համար:

Աւելին, Հայաստանն անգամ սփիւռքի գործարարների համար չի կարողանում ապահովել ներդրումների որակաւորուած միջավայր: Հայաստանում դժուարութիւններից խուսափում են միայն շատ մեծահարուստ սփիւռքահայերը, իսկ նրանք, ովքեր պատրաստակամութիւն են յայտնում Հայաստանում մանր կամ միջին բիզնեսի ոլորտում ներդրում կատարել, յայտնում են Հայաստանի համար սովորական իրավիճակում՝ հարկային, մաքսային, օլիգարխիա, մոնոպոլիա եւ այդպիսի բաներ:

Հայաստանում առկայ ներկայիս տնտեսա-քաղաքական համակարգն ու սփիւռքահայութեան ներուժը փաստացի անհամատեղելի են: Դրանք համատեղելի են միայն այն սփիւռքահայերի համար, ովքեր պատրաստ են յարմարուել այդ համակարգին, դրա արժէ սփիւռքային առանցքին, ովքեր պատրաստ են մտնել խաղի կանոնների այն համակարգի մէջ, որի մէջ են մականունաւոր օլիգարխիան, մականունաւոր պատգամաւորները, թաղային եւ անգամ քրէական հեղինակութիւններից կազմուած տնտեսա-քաղաքական «վերնախաւ» կոչուածը:

Չի կարող Հայաստանում լինել երկու համակարգ՝ մէկ տնտեսա-քաղաքական օլիգոպոլ եւ մոնոպոլ համակարգը, մէկ էլ մի դաշտ, որտեղ կարող է պատասխանատուութիւն իրացնել եւ պատիւ վաստակել համաշխարհային տնտեսա-քաղաքական արժէհամակարգի կրող սփիւռքահայը: Հայաստանը շատ փոքր է այդպիսի երկու դաշտի բաժանուելու համար, նաեւ Հայաստանի տնտեսա-քաղաքական համակարգային արատն է բաւական ուժեղ՝ միւս դաշտն արագ խժուելու համար:

Հետեւաբար, քանի դեռ այդ արատաւոր համակարգում չեն եղել շրջադարձային փոփոխութիւններ, իրատեսական չէ պատկերացնել, որ սփիւռքահայութեան պոտենցիալը լիարժէքօրէն եւ ներդաշնակ ծառայի Հայաստանի Հանրապետութեանը:

Եթէ Հայաստանի նախագահը սփիւռքի առաջ այդպիսի ծառայութեան, պատասխանատուութիւն եւ պատիւ կիսելու կոչ է անում, ապա այդ կոչը առարկայական կարող է լինել միայն մի դէպքում՝ երբ նախագահը մէկ առ մէկ, յստակ, կոնկրետ, ոլորտ առ ոլորտ ցոյց տա այն համակարգային փոփոխութիւնները, որ կատարուել են Հայաստանում, որոնք էապէս շրջել են իրավիճակն ու ստեղծել բոլորովին նոր դաշտ:

Մինչդեռ, Հայաստանի նախագահը չունի այդպիսի կոնկրետ օրինակներ բերելու հնարաւորութիւն, որովհետեւ այդպիսի օրինակներ չկան: Ինչ օրինակներ էլ որ կան, լիովին հակառակն են, այսինքն եթէ նոյնիսկ անցկացուել են ռեֆորմի անունան տակ, իրականում ծառայել են օլիգոպոլ եւ մոնոպոլ տնտեսա-քաղաքական համակարգին:

Հայաստանի տնտեսութիւնը շարունակում է մնալ մի քանի անձանց մենաշնորհը, իսկ եթէ նոյնիսկ մի որեւէ անձ սկսում է նեղուել իր դիրքերում, ապա դրանից աւելանում են ոչ թէ հասարակութեան, այլ միւս մոնոպոլիատների եւ օլիգոպոլիատների հնարաւորութիւնները:

Դա է Հայաստանում առկայ իրավիճակը, որ քան էլ որ գեղեցիկ ելույթներ գրուեն Սերժ Սարգսեանի համար եւ դրանք մատուցուեն տարբեր ամբիոններից: Բանն այն է, որ Սերժ Սարգսեանի գլխաւոր գործը կարծես թէ համարուած է այդ ելույթներն ընթերցելը, մինչդեռ այդ ելույթները նրան պէտք է մատուցուեն ոչ թէ որպէս այս կամ այն ամբիոնի համար ընթերցուելիք, այլ որպէս անելիք նախագահի պաշտօնում: Սերժ Սարգսեանը չպէտք է որեւէ մէկին ասի այն, ինչ պէտք է վաղուց արած լինէր կամ առնուազն գործնականում սկսած լինէր ինքը:

Նրա փոխարէն պէտք է խօսէին արդէն գործերը, մինչդեռ շարունակում է խօսել ինքը, ինչը նշանակում է, որ խօսուն գործեր պարզապէս չկան: Մինչդեռ 21-րդ դարում հասարակութիւններին՝ որ երկրում էլ լինի, լինի սփիւռքեան, թէ որեւէ այլ լսարան, հնարաւոր է համոզել միայն գործերով, որպէսզի նրանք ընդառաջ գան, ոչ թէ գան «գրաւելու», ինչպէս Ուոլ-Սթրիթը:

«ԼՐԱԳԻՐ»

ՄԱԹԵՄԱՏԻԿՕՐԵՆ ԱՊԱՑՈՒՑՈՒԱԾ Է. ԸՆԿ-Ն ԶԻ ՅԱՂԹԵԼՈՒ

ՄԱՐԿ ՆՇԱՆՆԱՆ

Այս օրերին Հայաստանում քաղաքական վերլուծութիւնների պակաս, բնականաբար, չի զգացուում: Վերլուծութիւնների հիմնական թեման էլ այն է, թէ ընտրութիւնների ժամանակ ով ում հետ կը միաւորուի կամ ում դէմ կը պայքարի «առանձնակի դաժանութեամբ», ով ամենաշատը կը կեդծի, ով կը յաղթի, ով խայտառակ պարտութիւն կը կրի եւ այլն, բայց սրանք, համաձայնուէք, խիստ վերացական խօսակցութիւններ են: Իրականում ընտրութիւններում յաղթել-չյաղթելը որոշուած է պարզ թուաբանութեամբ, բայց հենց այդ թուաբանութիւնն է, որ յամառօրէն անտեսում են վերլուծաբանները: Այնպէս որ՝ ստիպուած ենք ներկայացնել մի քանի պարզագոյն թուաբանական հաշուարկներ:

Սկսենք նրանից, որ Սերժ Սարգսեանի համար յառաջիկայ խորհրդարանական ընտրութիւնները չափազանց կարեւոր են: Եթէ նա ունենում է մեծամասնութիւն՝ պահպանում է իշխանութիւնը, չի ունենում՝ չի պահպանում: Իսկ «մեծամասնութիւն» ասուածը կոնկրետ թուային արտայայտութիւն ունի. քանի որ խորհրդարանը կազմուած է 131 պատգամաւորներից, ՀՀԿ-ն պիտի առնուազն 66 մանդատ ունենայ: Այնքանք առաջ: Այդ 131 պատգամաւորներից 90-ն ընտրուած է համամասնական ընտրակարգով, 41-ը՝ մեծամասնական: Սովորաբար գործնականում այնպէս է ստացուում, որ 5 տոկոսը չյաղթահարած ուժերը բոլորն իրար հետ մի 10-12 տոկոս հաւաքում են, հետեւաբար՝ համամասնական ընտրակարգի մանդատները բաժանուած են մօտաւորապէս այսպէս. ով քանի տոկոս հաւաքեց՝ այնքան մանդատ է ստանում: ՀՀԿ-ն, յիշեցնենք, իր օրում 32 տոկոսից աւելի չի հաւաքել (այդ «ռեկորդը» գրանցուել է 2007-ին): Եթէ որեւէ մէկը կարծում է, թէ կեդծիքների շնորհիւ այս անգամ այդ ռեկորդը գերազանցուելու է՝ չարաչար սխալուած է: Նախ՝ որովհետեւ 2007-ին էլ այդ արդիւնքը ձեռք է բերուել չտեսնուած-չլսուած ընտրակեղծիքների արդիւնքում, երկրորդ՝ 2007-ից յետոյ իշխանութիւնների նկատմամբ հասարակական դժգոհութիւնն ակնյայտօրէն աճել է: Բայց ենթադրենք՝ ինչ-որ հրաշքով ՀՀԿ-ին յաջողուած է կրկնել ռեկորդը եւ պահպանել 32 տոկոսը: Դա նշանակում է՝ 32 մանդատ համամասնական ընտրակարգով: Ուշադրութիւն դարձրէք՝ այս անգամ ՕԵԿ-ը չի յաղթահարելու 5 տոկոսը եւ խաղին չի մասնակցելու, ՀՀԿ-ն էլ այդ ուժի օգտին չի կեղծելու («քաջալը ճար ունենար՝ իր գլխին կաներ») տրամաբանութեան շրջանակներում): Հետեւաբար՝ խորհրդարանում մեծամասնութիւն ունենալու համար անհրաժեշտ է, որ ՀՀԿ-ն 41 մեծամասնական ընտրատարածքներից 34-ում յաղթի: 41 հնարաւորից 34 «միաւորը», համաձայնուէք, ֆանտաստիկայի ոլորտից է. Հայաստանում մէկ տասնեակից աւելի ընտրատարածքներ կան, որտեղ ՀՀԿ-ն անգամ երրորդ տեղը զբաղեցնել չի կարող: Այսինքն՝ զուտ թուաբանօրէն ապացուցուած է, որ ՀՀԿ-ն յաջորդ խորհրդարանում

մեծամասնութիւն ունենալ չի կարող: Գուցէ ամենաշատ ձայները հենց ՀՀԿ-ն ստանայ, բայց դա, միեւնոյն է, մեծամասնութիւն չի լինի:

Հենց այստեղ էլ ի յայտ է գալիս ժողովրդավարութեան ամենայայտնի կազուսը: Բանն այն է, որ եթէ, օրինակ, որեւէ երկրի խորհրդարանում յայտնուած են երեք ուժեր, որոնցից երկուսը ստացել են 40-ական տոկոս, իսկ մէկը՝ 20 տոկոս, ապա ըստ հուստիւնի հենց այդ 20 տոկոս ստացած ուժն է որոշում իշխանութեան ճակատագիրը, որովհետեւ որին միացաւ՝ նա էլ հասնում է իշխանութեան: Տեսականօրէն, իհարկէ, կարող են հենց 40-ական տոկոս ստացածները միաւորուել, բայց այդ դէպքում նրանք ստիպուած պիտի լինեն «հալալ կիսել» իշխանութիւնը, այնպէս որ՝ նրանցից իւրաքանչիւրը գերադասում է միանալ 20 տոկոս ստացածի հետ: Հայաստանի առանձնայատկութիւնը տուեալ դէպքում այն է, որ երեք հիմնական ուժերը յայտնի են, բայց դեռ յայտնի չէ, թէ նրանցից որը քանի տոկոս է հաւաքելու, եւ ըստ այդմ էլ՝ ով ինչ գերակատարում է ունենալու: Այսքանը՝ թուաբանութեան մասին: Հասկացողը հասկացաւ:

Բայց ընտրութիւններին, որպէս կանոն, մասնակցում են նաեւ մանր-մոնր ուժեր: Թուաբանութիւնը, որպէս կանոն, նրանց չի հետաքրքրում, որովհետեւ նրանք 5 տոկոսը չեն յաղթահարելու, բայց մեծ հաճոյքով օգտագործուած են (եթէ, իհարկէ, պահանջարկ է լինում) եւ անագին փող աշխատում: Բայց այստեղ էլ տեղի

Շարք էջ 4

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՀՆՁԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի

ԽՄԲԱԳԻՐ՝
ՏՕԲԹ. ԱՐՇԱԿ ԳԱԶԱՆԵԱՆ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԿԱԶՄ՝
ԳԱԲՐԻԷՆ ՄՈՒՆՅԵԱՆ
ՍԱՅԱԿ ԹՈՒԹԵԱՆ
ՅԱՐՈՒԹ ՏԵՐ ԴԱԻԹԵԱՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ
ԼԵՆԱ ՍԱՆՈՒԿԵԱՆ

MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
E-Mail: massis2@earthlink.net
http://www.massisweekly.com
(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August
ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, \$80.00 (First Class)
Canada \$120.00 (Air Mail)
Overseas \$225.00 (Air Mail).
All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.
Periodicals Postage Paid at Pasadena CA.
Please Send Address Change To MASSIS WEEKLY

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՍԻՆԻՔԻ ՄԱՐԶՊԵՏԻ ԴԵՍ ԿԻՆ ԳՈՐԾԱՐԱՐԻ ԲՈՂՈՔՈՎ ՅԱՐՈՒՑՈՒԱԾ ԳՈՐԾԸ ԿԱՐՈՒԵԼ Է

Գործարար Սիրվա Համբարձումեան

Սիւնիքի մարզպետ Սուրիկ Խաչատրեան

Սիւնիքի մարզպետ Սուրիկ Խաչատրեանի դէմ գործարար Սիրվա Համբարձումեանի բողոքի հիման վրայ յարուցուած քրէական գործը կարճուել է:

Սիրվա Համբարձումեանը Նոյեմբերի 15-ի իր գրաւոր հաղորդման մէջ նշել էր, որ նախօրէին Սիւնիքի մարզպետը «Արմենիա - Մարիոթ» հիւրանոցում հարուածներ է հասցրել իրեն:

Թէեւ, ըստ Յատուկ քննչական ծառայութեան, նախաքննութեամբ ձեռք բերուած ապացոյցներով, այդ թուում՝ ակնատես վկաների ցուցմունքներով, միջադէպի տեսագրութեամբ, հիմնաւորուել է, որ «Արմենիա-Մարիոթ» սրճարանում նշուած անձանց միջեւ Նոյեմբերի 14-ին ծագած վէճի ընթացքում մարզպետը մէկ անգամ ձեռքով հարուածել է ապտակել է Սիրվա Համբարձումեանին, սակայն քրէական գործի վարույթը կարճուել է արարքում «ծեծի» չատկանիչներ չլինելու հիմնաւորմամբ:

Սիւնիքի մարզպետը իր ցուցմունքում յայտնել է, որ զոյգում է կատարածի համար:

Սիրվա Համբարձումեանը «Ազատութիւն» ռադիոկայանի հետ զրոյցում նշեց, որ եթէ մարզպետը օրէնքի առջեւ խոստովանել է եւ զոյգեց իր արարքի համար, ապա

«դա կարելի է դիտարկել որպէս հրապարակային ներողութիւն».

«Ինչը ես ի սկզբանէ պահանջել եմ», - ընդգծեց կին գործարարը: «Ինքը արդէն ապացուցում է, որ կատարել է եւ դրա համար զոյգում է, այսինքն նոյն ներողութիւնն է», - ասաց Համբարձումեանը:

Սիրվա Համբարձումեանը նաեւ մշտապէս յայտարարում էր, որ Սուրիկ Խաչատրեանի հետ կը հաշտուելի, եթէ վերջինս վճարի իրեն պատկանող Լիճվազք-Թէչի ոսկու հանքից «Իւրացրած» 100 միլիոն դրամից (շուրջ 260 հազար դոլար) աւելի արժողութեամբ սարքաւորումների գումարը: Այսօր տեղեկացանք, որ գումարը դեռ չի փոխանցուել, սակայն, կին գործարարի վկայութեամբ, «մարզպետը մինչեւ այս շաբաթուայ վերջը գումարը վերադարձնելու է»:

«Բազմաթիւ առիթներ են եղել, որ համոզուենք, որ Սուրիկ Խաչատրեանը դուրս է օրէնքից եւ իրեն ամէն ինչ կարելի է: Յատկապէս հիմա պէտք է նշենք, որ նախընտրական շրջան է, ինչպէս կարելի է Սուրիկ Խաչատրեանին նեղացնել, երբ նա ապահովում է ամբողջ Սիւնիքի մարզի ընտրութիւնների կեդրիքները», - ասաց «Լրագրողներ յանուն մարդու իրաւունքների» կազմակերպութեան ղեկավար Ժաննա Ալեքսանեանը:

«ՈՐՔԱՆ ՔԻՉ ԼԻՆԵՆ ՀԱՅ ԿԱՆԱՅՔ ԲԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՄԷՁ, ԱՅՆՔԱՆ ԼԱԻ ԲԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ»

Որքան քիչ լինեն կանայք քաղաքականութեան մէջ, այնքան լաւ քաղաքականութեան համար: Այս մասին Դեկտեմբերի 12-ին, մամուլի ասուլիսում յայտարարել է Սուրբ Յովհաննէս Մկրտիչ եկեղեցու քահանայ Տէր Շմաւոն Ղեւոնդեանը, մեկնաբանելով «Տղմարդկանց եւ կանանց հաւասար իրաւունքների եւ հնարաւորութիւնների պետական երաշխիքների մասին» օրինագիծը:

Նրա խօսքով, կնոջը յարիր չէ գրադուել քաղաքականութեամբ, եթէ նրան տրուած է օջախի պահպանի դերը:

«Քրիստոնէութիւնը կնոջն ու տղամարդուն հաւասար է համարում, սակայն Աստուած բաժանել է նրանց դերերը: «Տէր» եւ «հնազանդ» ձեւակերպումները բացարձակապէս կնոջն ստորացնելու նպատակ չեն հետապնդում: «Տէր» ձեւակերպումն օգտագործուած է հոգածութեան եւ սիրոյ դրսեւորման, իսկ «հնազանդ»-ը՝ սիրոյ

Տէր Շմաւոն Քահանայ Ղեւոնդեան

տեսանկիւնից: «Տէր» եւ «հնազանդ» ձեւակերպումները գենդերային անհաւասարութեան արտայայտութիւնն են, այլ կրում են միմեանց նկատմամբ սիրոյ եւ հոգածութեան գաղափարը», - վստահեցրել է Ղեւոնդեանը:

ՕՆԿ խմբակցութեան պատգամաւոր, օրինագծի համահեղինակ Յովհաննէս Մարգարեանի խօսքով,

«ԺԱՌԱՆԳՈՒԹԻՒՆ»-Ը ՀԱԿՈՒԱԾ Է ԴԱՇԻՆՔԱՅԻՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐԻ

«Ժառանգութիւն» կուսակցութեան նախագահ Բաֆֆի Յովհաննիսեան մամուլային քննարկում

«Ժառանգութիւն» կուսակցութեան հիմնադիր նախագահ Բաֆֆի Յովհաննիսեանը Երկուշաբթի, Դեկտեմբերին կայացած ասուլիսում ասաց, թէ կողջունի Հայ ազգային կոնգրէսի եւ «Բարգաւաճ Հայաստան» կուսակցութեան հնարաւոր համագործակցութիւնը, բայց կարծում է, որ դա ներկայումս «ֆանտաստիկայի ոլորտից է»:

«Ես ներկայ դրութեամբ որեւէ հիմք չեմ տեսնում պնդելու, որ «Բարգաւաճ Հայաստան»-ի մեր գործընկերները դուրս կը գան կոալիցիայից, եթէ դուրս չգան, չգիտեմ՝ այդ երկխօսութիւնը տեղի կ'ունենայ, թէ՛ ոչ», - ասաց Յովհաննիսեանը:

Բաֆֆի Յովհաննիսեանն նշեց, որ աւելի հաւանական է համարում, որ ԲՀԿ-ն Հանրապետականի հետ միասնական ցուցակով մասնակցի առաջիկայ խորհրդարանական ընտրութիւններին, քան թէ ՀԱԿ-ի հետ երկխօսութեան գնա:

Պատասխանելով «Ազատութիւն» ռադիոկայանի հարցին, թէ «Ժառանգութիւն»-ը առաջիկայ խորհրդարանական ընտրութիւններում ընդդիմադիր ո՞ր ուժի հետ դաշինք կը կազմի, Յովհաննիսեանն ասաց, թէ «Ժառանգութիւն»-ը ոչ կուսակցութեան ներսում, եւ ոչ էլ որեւէ այլ քաղաքական ուժի հետ առայժմ չի քննարկել ընտրութիւններին մասնակցելու ձեւաչափը եւ ցուցակների հարցը: Այդ հարցի պատասխանը, Բաֆֆի Յովհաննիսեանի փոխանցմամբ, պարզ կը լինի առաջիկայ 1-2 ամիսների ընթացքում:

Ամէն դէպքում, նրա խօսքով, «Ժառանգութիւն»-ը հակուած է «դաշինքային, աւելի լայն լուծումների գնալ», քանի որ անցեալի պարտութիւնները կապուած են եղել հենց այդ հանգամանքի հետ, որ «Իւրաքանչիւր փորձել է իր սեփական փոքր դրօշի տակ առաջ գնալ»: Բաֆֆի Յովհաննիսեանն ասաց, որ եթէ քաղաքական ուժերը իսկապէս ուզում են իշխանութիւնը ժողովրդին վերադարձնել եւ ոչ թէ խորհրդարանում 7 կամ 17 տեղ ունենալ, ապա պէտք է միաւորուել:

«Մենք հակուած ենք մեծ լուծումների, բայց ի տարբերութիւն մեր անդրանիկ փորձի, որը տեղի ունեցաւ 2007 թուականին, մենք հաւանաբար պատրաստ չլինենք սպասել մինչեւ վերջին օրը, եթէ այդ սպասելը միայն անհիմն, սին միասնութեան սպասարկման համար պէտք է լինի: Եթէ իրապէս կայ գաղափարային, ծրագրային միասնութեան հնարաւորութիւն, մենք պատրաստ ենք դա շօշափել, քննարկել եւ ի վերջոյ լուծել բոլոր նման համագործակցող ուժերի հետ», ասել է «Ժառանգութեան» առաջնորդը:

Անդրադառնալով ՀԱԿ-ի հետ դաշինք կազմելու հարցին՝ նա ասաց. - «Դիտարկելով անցած տարին՝ 2011 թուականը, կարելի է ասել, որ խնդիրը մեր կողմից չէ, այլ կայ վերապահում Հայ ազգային կոնգրէսի որոշ ղեկավարների կողմից: Անմիաբան վիճակի համար հիմնական պատասխանատուութիւնը գտնուած է «Ժառանգութիւն»-ից դուրս»:

Փաստաթղթի նպատակն այն է, որ քաղաքական կուսակցութիւններում, գործադիր եւ օրէնսդիր մարմինների աւելացուել կանանց թիւը: Նրա խօսքով, գործող օրէնսդրութիւնը չի ապահովում հաւասար պայմաններ քաղաքական եւ հասարակական կեանքում կանանց մասնակցութեան համար: «Այս օրինագիծն ուղղուած է հաւասար հնարաւորութիւնների ստեղծմանը եւ ոչ մի կերպ չի կարգաւորում կնոջն ու տղամարդու յարաբերութիւններն ընտանիքում: Այսինքն ընտանիքում պէտք է շարունակուի սահմանումը: Փաստաթուղթը փոփոխութիւններ է նախատեսում է նաեւ տասնեակ այլ օրէնքներում», - ասել է Մարգարեանը:

Քահանայի եւ պատգամաւորի

կարծիքները համընկել են մի հարցում. մեր օրերում դժուար է ոչ միայն կանանց, այլեւ տղամարդկանց համար, յատկապէս աշխատանքի տեղաւորման հարցում:

«Եթէ կանանց արտաքին տուեալները համապատասխանում են գեղեցկութեան ընդունուած 60-90-60 նորմերին, ապա նա հեշտութեամբ աշխատանք կը գտնի: Իսկ ահա 40-ն անց տղամարդու համար դժուար է մրցակցել այդ պայմաններում», - ասել է Մարգարեանը:

Պատգամաւորի այս միտքը լրացրել է քահանան, նշելով, որ ներկայումս զբաղուածութեան ոլորտում իսխատուած են տղամարդկանց իրաւունքները, որոնք շատ յաճախ յայտնուած են ճնշուած վիճակում:

ԼՈՒՐԵՐ

«ԱՆՐԵԹԵԹ» Է ԴԱՐԱԲԱԴԻ ԶԱԿԱՄԱՐՏՈՒԹԻՒՆԸ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԶԱՄԱՐԵԼԸ

Միշել Սուլէյման Երեւանի մէջ պատուոյ ընդունելութեան կ'արժանանայ Սերժ Սարգսեանի կողմէ:

Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեանը Ուրբաթ, Դեկտեմբեր 9-ին Լիբանանի նախագահ Միշել Սուլէյմանի հետ հանդիպմանը «անհեթեթ» է որակել իսլամական երկրների շրջանակում Դարաբադի հակամարտութիւնը կրօնական հակասութիւնների լոյսի ներքոյ ներկայացնելու Ադրբեջանի փորձերը:

«Բնականաբար, անդրադարձանք նաեւ Լեռնային Ղարաբադի խնդրին: Նշեցի, որ Ադրբեջանը յամաօրէն փորձում է իսլամական երկրների շրջանակում հակամարտութիւնը ներկայացնել կրօնական հակասութիւնների լոյսի ներքոյ: Կարծում եմ, հայ ժողովրդի պատմութեանը եւ նաեւ հակամարտութեան պատճառներին քիչ թէ շատ ծանօթ լինելու դէպքում անհնար է հաւատարմ նման անհեթեթութեանը: Այնուհանդերձ նման մօտեցումը համարում ենք խիստ վտանգաւոր, քանի որ կան նաեւ այդ մանրամասներին անծանօթ շրջաններ եւ նման հակահայկական քարոզչութիւնը կարող է անհետեւանք շանցնել», - պաշտօնական այցով Երեւանում գտնուող Լիբանանի նախագահ Միշել Սուլէյմանի հետ համատեղ ասուլիսում ասաց Սերժ Սարգսեանը:

«Այս հարցում եւս կարեւոր է բարեկամ պետութիւնների անաչառ եւ անկողմնակալ կեցուածքը, քանզի իւրաքանչիւր անհաւասարակչիւ քայլ նպաստում է տարածաշրջանային փխրուն հաւասարակչութեան եւ կայունութեան խախտմանը», - յաւելեց Հայաստանի նախագահը:

Լեռնային Ղարաբադի խնդրին անդրադարձաւ նաեւ Լիբանանի նախագահը՝ նշելով, որ Լիբանանը դէմ է արտայայտուած իսլամական երկրների կազմակերպութիւնում ընդունուող որեւէ որոշման, որը քննադատութեան է ենթարկուած:

ՄԱԹԵՄԱՏԻԿՕՐԵՆ ԱՊԱՑՈՒՑՈՒԱԾ Է

Շարունակուած էջ 2-էն է ունենում մէկ այլ տարօրինակ երեւոյթ: Պարզ տրամաբանութիւնը յուշում է, որ մանր-մուկն աչդ ուժերի ծառայութիւնները կարող են պահանջարկ վայելել միայն այն դէպքում, եթէ կայ հզոր ընդդիմութիւն, եւ իշխանութիւնները վախեցած են: Հետեւաբար՝ սրանք պիտի անընդհատ գովազդէին ընդդիմութեան հզորութիւնը (որ-

կում Հայաստանին կամ Լեռնային Ղարաբադին):

«Մեր դիրքորոշումն այն է, որ այդ հարցը պէտք է կարգաւորուի միջազգային օրէնքների եւ ժողովուրդների ինքնորոշման իրաւունքի հիման վրայ», - ասաց Միշել Սուլէյմանը: Անդրադառնալով երկու երկրների յարաբերութիւններին, Սերժ Սարգսեանը նաեւ նշեց, որ Հայաստանի իշխանութիւնները մշտապէս սերտ ուշադրութիւն էր յատկացրել արաբական աշխարհի հետ համագործակցութեան ընդլայնմանը, իսկ Լիբանանը այդ երկրների մէջ առանձնայատուկ տեղ է գրաւում:

«Հայ ժողովուրդը շնորհակալ է բարեկամ Լիբանանին՝ խորհրդարանական մակարդակով Հայոց ցեղասպանութիւնը ճանաչելու համար: Նշեցի, որ բարձր ենք գնահատում Լիբանանում առկայ եղբայրական վերաբերմունքը լիբանանահայութեան հանդէպ, ինչի արդիւնքում հայ համայնքը թէ՛ լիարժէք մասնակցութիւն է բերում Լիբանանի քաղաքական, սոցիալ-տնտեսական եւ մշակութային կեանքին, թէ՛ էլ աւելի է ամրապնդում հայրենիքի հետ ունեցած իր կապերը», - շեշտեց Սերժ Սարգսեանը:

Միշել Սուլէյմանը, իր հերթին, շնորհակալութիւն յայտնեց Սերժ Սարգսեանին Հայաստանի կողմից Լիբանանին ցուցաբերած մշտական աջակցութեան համար, «յատկապէս Լիբանանի այն ջանքերին, որոնք կապուած են ՄԱԿ-ի Անվտանգութեան խորհրդի 1107 բանաձեւի բոլոր դրոյթների կատարման հետ, մասնաւորապէս դիմադրաւելու իսրայէլական ոտնձգութիւններն ու խախտումները Լիբանանի ինքնիշխանութեան եւ տարածքների ամբողջական նկատմամբ»:

պէսզի իմաստ ունենայ իրենց օգտագործելը): Իսկ սրանք հակառակն են անում՝ աջուձախ յայտարարում են, թէ ընդդիմութիւնը հոգեվարքի մէջ է: Այ՛ տնաշէններ, բա այդ դէպքում էլ ինչո՞ւ պիտի իշխանութիւններն աւելորդ փող ծախսեն ու օգտուեն ձեր ծառայութիւններից: Բաց սա արդէն քաղաքական մարկետինգի ոլորտից է: «ԶՈՐՈՐԴ ԻՆՔՆԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ»

ՍԵՐՃ ՍԱՐԳՍԵԱՆԸ ԶԱՆԴԻՊՈՒՄ Է ՈՒՆԵՑԵԼ ԶՈՒՍԻ ՊԱՊԻՆ ԶԵՏ

Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեանն Դեկտեմբեր 12-ին Վատիկանում հանդիպում է ունեցել Նորին Սրբութիւն Հռոմի Պապ Բենեդիկտոս XVI-ի հետ: Այս մասին ասուած է Հայաստանի նախագահի մամուլի գրասենեակի տարածած հաղորդագրութիւնում:

Հայաստանի նախագահը եւ Նորին Սրբութիւնը գոհունակութեամբ են խօսել Հայաստանի եւ Վատիկանի միջեւ բարձր մակարդակի յարաբերութիւնների մասին: Կողմերը մտքեր են փոխանակել Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի եւ Կաթողիկ եկեղեցու միջեւ համագործակցութեան, յանուն համընդհանուր բարօրութեան՝ հասարակութեան մէջ երկու եկեղեցիների ունեցած մեծ դերի մասին: Ընդգծուել է սերունդներին քրիստոնէական արժէքների ոգով դաստիարակման կարեւորութիւնը: Սերժ Սարգսեանի եւ Բենեդիկտոս XVI-ի միջեւ տեղի ունեցած առանձնազրոյցից յետոյ տեղի է ունեցել Հռոմի պապի հետ նախագահի գլխաւորած պատուիրակութեան ընդլայնուած կազմով հանդիպումը: Նախագահ Սերժ Սարգսեանն նոյն օրը հանդիպում է ունեցել

նաեւ Վատիկանի պետքարտուղար Կարդինալ Տարչիցիո Բերտոնէի հետ:

Կողմերը կարեւորել են երկկողմ բարձր մակարդակի յարաբերութիւնները խորացնելու անհրաժեշտութիւնը: Նախագահ Սարգսեանը եւ Կարդինալ Տարչիցիո Բերտոնէն խօսել են մշակութային կապերի ամրապնդման մասին եւս: Սերժ Սարգսեանը շնորհակալութիւն է յայտնել Վատիկանին՝ արտերկրում հայկական մշակութային ժառանգութեան պահպանման համար: Երկուստեք համոզուածութիւն է յայտնուել, որ Հայաստանում եւ Վատիկանում դեսպանների նշանակումը նոր խթան կը հանդիսանայ երկկողմ յարաբերութիւնների խորացման համար:

Պետքարտուղար Կարդինալի հետ հանդիպումից յետոյ Հայաստանի նախագահը Վատիկանում այցելել է Սուրբ Պետրոս Մայր տաճար եւ տաճարի արտաքին որմնախորշում տեղադրուած Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորչի արձանին:

Այցի առաջին օրը Հանրապետութեան ղեկավարն այցելել է նաեւ Հռոմի Սուրբ Նիկողայոս Հայ Կաթողիկ եկեղեցի:

ԱԺ ՓՈԽՆԱԽԱԳԱՐ. «ԹՈՒՐՔԻԱՅԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՐԻ ԶԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՎԿԱՅՈՒՄ ԵՆ ՆՐԱՆՑ ԱՆԱԿՁԲՈՒՆՔԱՅՆՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ»

Թուրքիայի խորհրդարանի նախագահ Ջեմիլ Չիչեքը նման է դասն անգիր արած, սակայն առարկայից ոչինչ չհասկացող աշակերտի, եւ կրկնել է ազրբեջանական քարոզչութեան լեզունները փախստականների եւ օկուպացուած տարածքների մասին: Այդ մասին յայտնել է Հայաստանի Ազգային ժողովի փոխնախագահ Էդուարդ Շարմազանովը՝ մեկնաբանելով Թուրքիայի խորհրդարանի նախագահի յայտարարութիւնը:

«Միայն այդպէս կարելի է բնութագրել Ջեմիլ Չիչեքի խօսքերը օկուպացիայի կամ մէկ միլիոն փախստականների մասին: Ի՞նչ աստիճանի ցինիզմ պէտք է ունենայ խօսելու օկուպացիայի մասին մի երկրի ներկայացուցիչ, որը մի քանի տասնամեակ շարունակ զաւթել է այլ՝ ԵՄ անդամ-երկրի

տարածք: Մարդկութեան դէմ ոճրի ժխտողականութիւնը պետական քաղաքականութիւն դարձրած երկրի խորհրդարանի ղեկավարը ինչպիսի՞ լուրջ խնդիրներ պէտք է ունենայ բարոյականութեան հետ, որպէսզի խօսի խղճալուի դէպքերից, դեռ աւելին մեղադրի հայկական կողմին այդ գրհերի համար», - նշել է Շարմազանովը:

Վերջինիս խօսքով, «Հայաստանի վերաբերեալ կեղծ յայտարարութիւններ անելու համար որպէս հարթակ Ադրբեջանում բռնապետական հասարակարգի հիմնադիր, անձի պաշտամունքի աւանդույթների հիմնադիր Հեյդար Ալիեւի յիշատակի միջոցառումն օգտագործելը վկայում է թուրքական իշխանութիւնների անսկզբունքայնութեան եւ փաստերը խեղաթիւրելու մոլուցքի մասին»:

ԱՄՆ-Ն ԵՄ 56.1 ՄԻԼԻՈՆ ԴՈԼԱՐԻ ՎԱՐԿ ՏՐԱՄԱԴՐԵՑ ԶԱՅԱՍՏԱՆԻՆ

Արժույթի միջազգային հիմնադրամը (ԱՄՀ) 56.1 միլիոն տոլարի վարկ է տրամադրել Հայաստանին՝ ողջունելով երկրի «շրջահայեաց» քաղաքականութիւնը բիւջէի պակասուողը կրճատելու եւ արժեզրկումը զրկելու ուղղութեամբ:

«Փրանսպրեն» լրատուական գործակալութեան փոխանցմամբ, կատարելով հերթական յատկացումը 413.4 միլիոն տոլարի եւամեայ վարկային ծրագրի շրջանակներում՝ ԱՄՀ-ն, միաժամանակ, նշել է, որ Հայաստանի կենտրոնական բանկը չի հասել ռեզերվներ ստեղծելու ուղղութեամբ իր թիրախներին:

«Հայաստանի իշխանութիւններին պէտք է ողջունել Հիմնադրամի օժանդակած ծրագրով կայուն քաղաքականութեան շարունակական իրականացման համար, ինչը

նպաստել է այս տարի արժեզրկման մեղմացմանը եւ յետճգնաժամային վերականգնման շարունակմանը», - յայտարարել է ԱՄՀ-ն:

Այդուհանդերձ, Հիմնադրամը յորդորել է Հայաստանի կառավարութեանը աւելի շատ կառուցուածքային բարեփոխումներ իրականացնել՝ նպաստելու մասնաւոր սեկտորի աճին եւ մրցակցութեանը, եւ զգուշացնում է «գլոբալ միջավայրից բխող անկման մեծացող ռիսկերից, որոնք կարող են ուժեղացնել նրա առկայ խոցելիութիւնը»:

ԱՄՀ-ն ընդգծում է, մասնաւորապէս, տարադրամի փոխարժէքի աւելի մեծ ձկունութեան, գործարար միջավայրի ամրապնդման եւ մրցակցութեան խթանման անհրաժեշտութիւնը:

ՀԱՍՈՒՆԱՆՈՒՄ Է ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՇԱՐԺՄԱՆ ՏԵՔՍՏԸ

Հարցազրույց Մարդու Իրավունքների և Ժողովրդավարության Ինստիտուտի (ՄԻԺԻ) նախագահ Արփինե Գալֆաեանի հետ

–Արփինե, Հայաստանում առկայ քաղաքականութիւնը ի՞նչ տրամաբանութեամբ է գարգանում: Մեր գրուցակիցներից շատերը փաստում են, որ առկայ քաղաքականութիւնը բովանդակազուրկ քաղաքականութիւն է և կամ քաղաքականութեան իմիտացիա:

–Եթէ քաղաքականութեան բովանդակութիւնը դիտարկում ենք կուսակցութիւնների և քաղաքական ուժերի մակարդակում, մեծ հաշուով բովանդակութիւն գոյութիւն չունի, քանի որ խօսակցութիւնները, յայտարարութիւնները, մամուլում յայտնուող մնացած արձագանքները ծաւալում են այն հարցի շուրջ, թէ ով ում հետ է համագործակցելու կամ ով ինչ ցուցակներով է գնալու ընտրութիւնները: Բովանակութիւն ասուածը կը հասկանալի, եթէ դրուած լինէր յստակ օրակարգ, և քաղաքական ուժերը խօսէին սոցիալական հարցերի մասին, տնտեսական խնդիրների մասին, լուծումներ առաջարկէին արտաքին և ներքին տարբեր հարցերի շուրջ, որոնք այսօր հասարակութիւնում ինչ-որ չափով բարձրացում են, բայց քաղաքական ուժերի մակարդակում դրանց մասին խօսք չկայ: Դրա համար կարծում եմ՝ այս պահին բովանդակազուրկ և ընդամենը իրար հետ պայմանաւորուածութիւնների գալու պրոցէս է ընթանում:

Հայաստանում կուսակցութիւններն այսօր ասելու բան չունեն, իրականում որպէս այդպիսին կուսակցութիւն էլ չկայ: Այդ խմբաւորումները մեծ հաշուով երբեք քաղաքական գաղափարախօսութեան շուրջ էլ չեն կազմաւորուել, այլ ուղղակի որոշ մարդկանց անձնական կամ խմբակային նիւթական շահերի շուրջ: Եթէ նոր բան գա Հայաստանի հանրային օրակարգ, դա հասարակութիւնից է գալու:

–Շատ է շեշտուում, որ առաջիկայ ընտրութիւնները յեղափոխական են լինելու իրենց արդար և քափանցիկ անցկացման տեսանկիւնից:

–Ինչ ինչ քան յիշում եմ, նմանատիպ հաւաստիացումները Հայաստանի պատմութեան ամէն ընտրութիւնից առաջ լինում են՝ թէ իբր այս ընտրութիւնները լինելու են աննախադէպ, բայց չեն կարծում, թէ որեւէ բանական և ողջամիտ մարդ կարող է այսօր հաւատալ, որ Հայաստանի ներկայ իշխանութիւնները կարող են անցկացնել արդար և թափանցիկ ընտրութիւններ: Չնայած ընտրական օրէնսգրքի փոփոխութիւններով ընտրական յանձնաժողովների ոչ կուսակցական համակարգ է ձեւաւորուել, այնուամենայնիւ, այսօր ընտրութիւն կազմակերպողները հասարակութեան շրջանում որեւէ վստահութիւն չունեն և ընկալում են որպէս ուժիմի կամակատարներ: Եթէ ասում են, որ արդար ընտրութիւններ են անցկացնելու, ուրեմն պիտի պատրաստ լինեն նաև պարտուելու, սակայն ՀՀԿ-ի ու կոալիցիայի յայտարարութիւնները դատելով՝ իրենք 2012-ի ընտրութիւններում պատրաստուած են էլ աւելի շատ ձայներ հաւաքել:

–Հնարաւոր է՝ քաղաքականութիւնը բովանդակալից դարձնելու հասարակական պահանջ մինչև այսօր չի ձեւաւորուել:

–Ընդհանուր առմամբ այո, կարծում եմ, մեր հասարակութիւնն այսօր հանրային օրակարգի ձեւաւորում: Իհարկէ, բազմաթիւ կարեւորագոյն խնդիրներ բարձրացում են քաղաքացիական նախաձեռնութիւնների և կազմակերպութիւնների կողմից, ինչպէս օրինակ հանքարդիւնաբերութեան հարցերը, Երեւանում հանրային տարածքների խնդիրը, բնապահպանական տարբեր հարցեր, բանակում մարդու իրաւունքների խնդիրները և այլն, որոնք պէտք է որ հիմնական թեմաներ դառնային նաև նախընտրական կուսակցական ծրագրերում: Սակայն այսօր հասարակութեան և իշխանութեան համար միւս պայքարողների ուժերը դեռևս անհաւասար են, քանի որ հանրութիւնը չի կարողացել իր պահանջներն արտայայտել հազարաւորների և հարիւրհազարաւորների գիտակից ու կազմակերպուած պայքարի միջոցով. հենց որ այդպէս լինի, քաղաքական ուժերը ստիպուած են լինելու անդրադառնալ հասարակութեան բարձրացրած խնդիրներին:

–Իսկ հանրութեան շրջանակն ինչպե՞ս պետք է ընդլայնել: Թռչկանի և միւս էկոլոգիական հարցերի շուրջ դարձեալ անհատներ են համախմբուած: Չկա՞ն մեխանիզմներ, գործիքներ, որոնք աշխատեցնելու դէպքում հնարաւոր կը լինի հարիւրհազարաւորների խնդիրը դարձնել:

–Սա նաև փորձի և ժամանակի հարց է: Ցաւոք, քաղաքացիական շարժումների օրակարգում դեռևս դրուած չէ մէկ օրակարգի շուրջ համագործակցելու խնդիրը, բայց չգիտեմ՝ ինչպէս կարող են զարգանալ իրարարձութիւնները: Ամէն դէպքում, այսօր հասարակական-քաղաքացիական շրջանակները միակ ուժն են, որ անկեղծ և բաց գործունէութիւն են ծաւալում, բայց իհարկէ դեռ շատ զարգանալու տեղ կայ այն իմաստով, որ պէտք է մեխանիզմներ մշակուեն այդ գործողութիւններն աւելի արդիւնաւէտ և ազդեցիկ դարձնելու համար:

–Մեր հարցազրույցների շարքում շատ է քննարկուում այդ նախաձեռնութիւնների՝ քաղաքացիականից քաղաքական գործունէութեան անցնելու անհրաժեշտութեան խնդիրը: Ինչո՞ւ են նախաձեռնութիւնները քաղաքականութիւնը վանում իրենցից:

–Քաղաքացիական նախաձեռնութիւնների ակտիւիստների շրջանակներում մեծ տարանջատում է դրուած քաղաքականի և քաղաքացիականի միջև: Քաղաքական ոլորտն ընկալում է որպէս մի դաշտ, որը կուսակցութիւնների և իշխանութեան համար պայքարողների համար է: Նրանք, ովքեր հիմա քաղաքացիական դաշտում հասարակական շարժումներում են, իրենք իրենց չեն տեսնում որպէս իշխանութեան համար պայքարողներ, բայց իրենք այսօր քաղաքական խնդիր դնողներն են:

–Նեղ իմաստով՝ քաղաքականութիւնը իշխանութեան (կամ պետութեան կառավարման) փորձալ լծակներին տիրապետելու

համար պայքարի գործընթացն է: Սակայն արժէ նաև խօսել լայն իմաստով քաղաքականութեան մասին, այն է՝ ուժի/իշխանութեան բոլոր ձեւերի փոխարաբերութիւնը: Եւ այս իմաստով չի կարելի քաղաքականը քաղաքացիականին հակադրել կամ տարանջատել: Քաղաքացիական նախաձեռնութիւնների ծաւալած բոլոր պայքարները քաղաքական են, քանի որ մենք՝ հանրութիւնը, հասարակութեան կազմակերպուած խմբերը ձգտում ենք ուժ/իշխանութիւն ունենալ՝ ազդելու մեզ վերաբերուող որոշումների կայացման վրայ: Սակայն ցանկանում ենք դա անել առանց որեւէ պետական պաշտօն ունենալու:

–Թէ ինչպէս կը զարգանան քաղաքացիական նախաձեռնութիւնները՝ դժուարանում եմ ասել, որովհետեւ, օրինակ, երբ 3 ամիս առաջ սկսուեց ԹՆՀԿ-ի պայքարը, այն սկսուեց 7-8 հոգով, և ոչ ոք չէր կարող պատկերացնել, որ երկու ամսուայ ընթացքում պրոցէսը կարող է նման թափ ստանալ, այդպէս բազմակողմանի աշխատել և կարճ ժամանակում յաջողութեան հասնել: Ինչ վերաբերում է ներկայ իշխանութիւններին, ապա իրենք իհարկէ ամէն կերպ փորձելու են իրենց ձեռքում պահել պրոցէսների վերահսկողութիւնը, և հիմա արդէն տեսնում ենք, որ իրենք էլ փորձում են վախեցնելու մեխանիզմները գործադրել:

–Իսկ իշխանութիւնն իր առջեւ արդեօք վախեցնելու խնդիր դնելո՞ւ է, ունի՞ արդեօք վերահսկողութեան խնդիր: Ըստ Ձեզ՝ կա՞ն արդեօք մի ուժ, որ լուրջ մարտահրաւեր է այսօրուայ իշխանութեանը, և իշխանութիւնն ամէն ինչ անում է, որ յանկարծ չխանգարեն իրեն:

–Լուրջ մրցակից այսօրուայ դրութեամբ չկայ, և եթէ կայ էլ, ապա կազմակերպուած չէ: Դրա համար մեծ հաշուով չեն տեսնում, որ իրենք վտանգ են տեսնում: Բայց միեւնոյն ժամանակ քաղաքացիական գործունէութիւնը իշխող շրջանակներում անհանգստութիւն է առաջացնում. օրինակ, տեսնում ենք, որ Արմէն Օհանեսնին բերման էին ենթարկել ԱԱԾ ինչ-որ անհետեւ մեղադրանքով, կամ որոշ այլ ակտիւ գործիչների ժամանակ առ ժամանակ տարբեր ձեւերով հասկացնում են՝ շատ մի խառնուէք, կարող էք խնդիրներ ունենալ՝ կարծում եմ, անհանգստութեան պատճառն այն է, որ այս գործիչները լիովին այլ արժէքներով ու տրամաբանութեամբ են առաջնորդուում, որոնք չեն տեղաւորուում գործող յանցագործ կարգերի պատկերացումների մէջ:

–Դաշտում ըստ էութեան խաղացողներ չկա՞ն:

–Ուժերը ամէն դէպքում շատ անհաւասար են, և անկախութեան 20 տարիների ընթացքում բոլոր իշխանութիւններն ու կառավար-

ութիւնները յանձին կազմակերպուած հասարակութեան իրենց համար վտանգ են տեսել, ուստի ամէն միջոցով փորձել են վարկաբեկել կամ թուլացնել հասարակութեանը: Հիմա էլ այդ նոյն մեխանիզմներն օգտագործում են: Հենց տեսնում են որեւէ քաղաքացիական ուժ խնդիր է բարձրացնում, լրատուամիջոցներով անմիջապէս սկսում են վատաբանել, կապել օտար երկրների գործակալների հետ կամ փորձում են ճնշումներ կիրառել՝ ԱԱԾ կանչելով կամ որոշների դէմ քրէական գործեր յարուցելով: Սրանք մեխանիզմներ են, որ պարբերաբար օգտագործուած են, որպէսզի չթողնեն հասարակութեանն ուժեղանալ:

–Նշեցիք, որ կազմակերպուած հասարակութիւն երբեք չենք ունեցել: Այդ դէպքում, ի՞նչ էր 2008-ը, արդեօք ինքնակազմակերպուած հասարակութիւն չէր:

–2008-ը ես ընկալում եմ որպէս գարթօնք, սակայն ոչ որպէս ինքնակազմակերպուած ժողովրդի պայքար: Իսկ շարժումը մարելու գործում շատ մեծ էր քաղաքական առաջնորդների դերը: Նրանք պնդում էին, որ մարդիկ գնան իրենց հետեւից, որովհետեւ իրենք գիտեն ճիշդ ուղին, սակայն վճռական պահին նրանք նահանջեցին և մարդկանց տուն ուղարկեցին՝ ժողովրդին թողեցին առանց գլուխի: Կարծում եմ, եթէ այն ժամանակ պայքարը շարունակուէր, համակարգը երկար չէր դիմանայ ու դեռևս 2008-ին քանդուած կը լինէր:

–Իսկ գուցէ լիդերներ չեն ձեւաւորուում, որովհետեւ իշխանիկներ ենք բոլորս:

–Նայած որ ասպարէզում, շատ հասարակական խմբերում մասնակցելով, ես նման հզոների պայքար գրեթէ ոչ մի անգամ չեմ տեսել, որովհետեւ եթէ մարդիկ իրապէս ազնուօրէն պայքարում են որեւէ բանի համար, արդէն հզոները մղում են երկրորդ պլան: Խնդիրն այն է, որ մեր ժողովրդի մեծ մասը դեռևս չի հաւատում, որ ինքը կամ իր նման սովորական մարդիկ կարող են ինչ-որ բան փոխել: Այսինքն՝ ի վերջոյ նորից երբ գալիս է հաւատալու պահը, իրենց հաւատը կապում են որեւէ քաղաքական-կուսակցական լիդերի հետ, և սխալը այդտեղից է գալիս:

–Ի վերջոյ, ինչո՞ւ այդ նախաձեռնութիւնների միջոց լիդեր չի ծնւում:

ՀԱՅԵՐԷՆ ԵՆ ԳԱԼՈՒ ԴԱՐԵՐԴ

ՏՕԳԹ. Ա. ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

2011, Դեկտեմբեր ամսուան Ուրբաթ երեկոյան ժամը 8,00-էն 10,00-ը Կլենտէյլի Արտըն փողոցի վրայ գտնուող Լարք երաժշտական համեստ հանդիսարանէն ներս տեղի ունեցաւ Լարքի 6 - էն 16 տարեկան հասակի երկսեռ ուսանողներու երաժշտական համոյթը, որուն ծրագրային՝ կարգախօսը ամփոփուած էր «ՀԱՅԵՐԷՆ ԵՆ ԳԱԼՈՒ ԴԱՐԵՐԴ» խորհրդանշական պատգամին մէջ:

Վերնագրային կարգախօսի նշանակութեան բացայայտումը շուտով պիտի կատարէր համոյթի ծրագրի ղեկավար, Լարք երաժշտանոցի փոխ տնօրէնուհի Թագուհի Արզումանեան իր ողջոյնի խօսքին մէջ: Ան յատուկ շնորհակալութիւն յայտնեց Արեւմտեան Թեմի Բարեջան Առաջնորդ Յովնան Արք.ին, իր շքախումբով ներկայութեան եւ քաջալերանքին համար: Նաեւ, բարձր գնահատեց «Լարք»ի շուրջ բոլորուած ծնողք-բարերար-բարեկամ շրջապատի հետաքրքրութիւնն ու զօրակցութիւնը «Լարք» երաժշտանոցին հանդէպ:

Ապա անդրադառնալով օրուան ձեռնարկին իրենց մասնակցութիւնը բերող «Լարք»ի հայաբոյր, ջերմ եւ բարոյապէս առողջ ընտանեկան մթնոլորտին մէջ հասակ առնող ներկայ ուսանողներուն՝ ան ղիտել տուաւ, թէ անոնք երաժշտութեան ճամբով իրենց առջեւ ասպարէզ պիտի ունենան հայ իրականութենէ ներս թէ դուրս՝ նուաճումներ արձանագրելու իրաւաստութեաններու, Շոբէններու, Մանսուրեաններու եւ Պեթովէն-

ներու օրինակով: Այս իմաստով խոստումնալից էին գալիք դարերը, ինչ կը վերաբերի հայ երգին եւ հայերէն լեզուի պահպանութեան:

«Լարք» երաժշտանոցի տնօրէն եւ վաստակաշատ երաժշտագետ խմբավար Վաչէ Պարսումեան, կրկնակի ողջունելէ ետք Առաջնորդ Հօր ներկայութիւնը, բարձր գնահատեց անոր սէրը հանդէպ հայ մշակոյթին, ինչպէս նաեւ «Լարքին» հանդէպ ունեցած անվերապահ գործակցութեան ու քաջալերական ոգին: Անդրադառնալով համոյթին մասնակից ուսանողներուն մասին, Պարսումեան հպարտութեամբ ղիտել տուաւ, թէ անոնք 6 - 16 տարեկանի մէջ կը գտնուէին, կարծես ըսել կ' ուզէր հետեւեալը. «տեսէք, ի՞նչ սերունդ կը պատրաստուի «Լարք» երաժշտանոցէն ներս»:

Յայտագրի դասաւորումով պարման պարմանուհիներ՝ մեներգներով, գնահատելիօրէն մեկնաբանեցին Ա. Պապաջանեանի Nocturnal, է. Միհրանեանի «Աստղիկը», «Թգուկին երգը», Ա. Մերանգիւրեանի «Լեռներ հայրենի»ն, Վիվալտիի «Gloria»ն եւ Կալայեցի Կաթողիկոս ի (13-րդ) «Այսօր ցնծան»ը:

Ուսանողներու երկու խմբաւորումներ, իրենց ուսուցիչ Ա. Գարթալեանի խմբավարութեամբ հմտօրէն մեկնաբանեցին հարուածային (Պերկուսիա) դաշնաւորութեամբ գոյգ մը ստեղծագործութիւններ, որոնք արժանացան ներկաներու գնահատութեան:

Այնուհետեւ դասարանային աստիճանային կարգով դաշնակի եւ շուրթակի վրայ ելոյթներ ունեցան

ՓՈՔՐԻԿՆԵՐՈՒ ՍՈՒՐԲ ԾՆՆԴԵԱՆ ՏՕՆԱԽՄԲՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԷՆ ՆԵՐՍ

Արեւմտեան Թեմը շարունակելով տարեկան աւանդութիւնը, Դեկտեմբեր 9ին Առաջնորդարանի Գալայեան Սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Փոքրիկներուն Սուրբ Ծննդեան Խրախճանքը, որուն Սրբազան Հօր հրաւերով ներկայ գտնուեցան ՀԲԸ Մանուկեան-Տէմիրճեան, ԹԹՄ Արշակ Տիգրանեան, Փաստինայի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ Հայց. Եկեղեցւոյ Ալֆրէտ եւ Մարկրիթ Յովսէփեան Դպրոցներուն աշակերտութիւնը, Տնօրէններն ու Ուսուցչական Կազմերը:

Օրուան յայտագիրը սքանչելի կերպով ներկայցուց Յովսէփեան Վարժարանը: Հանդիսութեան նախագահեց Առաջնորդ Սրբազան Հայրը, ինչպէս նաեւ ներկայ գտնուեցան Լոս Անճելըսի շրջանի հոգեւորականները: Բացման խօսքը կատարեց Առաջնորդարանի

Երիտասարդաց Վարիչ՝ Արժ. Տ. Աւետիս Քհնյ. Աբովեան, որ բարի գալուստ մաղթեց բոլորին եւ շնորհակարտեց անոնց Նոր Տարին եւ Սուրբ Ծնունդը:

Սրբազան Հայրը այս առիթով աշակերտներուն տուաւ իր ոգևորիչ պատգամն ու խրատները: Գնահատեց Տնօրէններուն եւ Ուսուցչական Կազմերուն ազգանուէր ծառայութիւնները եւ յարատեւ յաջողութիւն մաղթեց: Իսկ Կաղանդ Պապան իր պարերով եւ խօսքերով զուարճացուց բոլորը:

Յայտագրի աւարտին հանդիսականները միասնաբար նախաձառեցին, որուն հովանաւորութիւնը սիրալոյսով կերպով ստանձնած էր Տիար Վահէ Կարապետեան: Իսկ աշակերտութեան բաժնուած յատուկ նուէրները հովանաւորած էր հանրաձայնօթ իրաւաբան՝ Տիար Մարք Կիրակոս:

սան- սանուհիներ, որոնք հմտօրէն մեկնաբանեցին Պախ, Մոցարդ, Կուրլի, Կոմիտաս, Հայտըն, Մեկիկեան, Գորելի, Պապաջանեան, Սպենտէրեան, Սաթեան, էյնստի եւ Շոբէն:

Ջերմօրէն ծափահարութեան արժանացաւ, նոյնպէս, թուով տասներհինգ ուսանող-ուսանողուհիներէ բաղկացած խմբաւորման մը հաւաքական ասմունքը, զոր կը ղեկավարէր Տիկ, Թագուհի Արզումանեան: Ասմունքող խումբին մաս կը կազմէին Նայիրի Ալթունեան, Անթոնի Արուշանեան, Գէնի Շուա, Նարեկ Տատուրեան, Սառա Տէր-Սարգիսեան, Ալէն Տիշիկրիքեան, Օշին Մանուկեան, Ռիչըրտ Միրզոյեան, Անի Մուրատեան Նանեհ Մուրատեան, Տաֆնի Նիկոլէն, Գերան Օրուճեան, Հէնրի Սաարոյեան, Լեռն Սաթամեան եւ Սոֆիա Թորոսեան:

Այս բազմաշնորհ պարման պարմանուհիները, մերթ առանձին, մերթ խմբային ասմունքներով ոգևորեցին ներկաները: Անոնք սրահէն ներս տարածեցին մեր բանաստեղծներու հայրենավառ հաստատումները հայոց լեզուի գոյութեան պահպանման անխուսափելիութեան եւ չափստենականութեան կապակցութեամբ, ինչպէս՝ Աւետիք Իսահակեան պիտի պատգամէր «Քանի հայ գիրը կ'ապրի, հայը չի մեռնիր»: Պարոյր Սեւակի

բնորոշումով՝ «Հայոց լեզուն մեզ տուեց քանակի տեղ թեւ, թրի դէմ թրիչք, Արեան դէմ թանաք, Եւ դարանի դէմ մատենադարան»: Համօ Սահեան՝ նոյնպէս պիտի պատգամէր, «Մեր լեզուն արիւնն է մեր՝ արիւնից աւել թանկ, մեր բուրմունքն ու գոյնն է մեր, Մեր լեզուն մենք ենք ու կանք», Ժորա Կարապետեան պիտի վկայէր «Հայերէնը դարերէն է, Արծուածերպ ժայռերէն է հայերէնը»...: Չարենցը, թէ՛ «Մեր լեզուն ճկուն է ու բարբարոս, Առնական է, կոպիտ, բայց միեւնոյն պահին Պայծառ է նա, որպէս մշտաբոցբոց փարոս, Վառուած հրով անշէջ դարերում հին»:

Իր հուսկ բանքով ելոյթ ունեցաւ Առաջնորդ Յովնան Արք. Տէրտէրեան, որ ջերմօրէն գնահատեց «Լարք» երաժշտանոցէն ներս տիրող ազգային, հայրենասիրական եւ կառուցողական ոգին, տնօրէնութիւնը, ուսուցչական կազմը եւ ծնողները: Գերխանդավառուած «Լարք»ի սան-սանուհիներու ելոյթներով, օրհնեց զանոնք, անոնց մէջ տեսնելով վաղուան ղեկավարները:

Իր ամբողջութեան մէջ յաջող ձեռնարկ մը արդարեւ, որ արտայայտութիւն կը գտնէր «Լարք»էն ներս տիրող, արուեստի ճամբով վաղուան օրինակելի մարդն ու արուեստագետը պատրաստող մթնոլորտին մէջ:

ՄԱՍԻՍ
ԱՍԵՆԱՎՍԱՆՏԵԼԻ ԱՂԲԻՐԸ ԸԱՅՐԵՆԻ ԼՈՒՐԵՐՈՒ

A.B.A. INSURANCE SERVICES

Blue Cross New York Life Blue Shield

- Life Insurance
- Health Insurance
- Group & Individual
- Long Term Care
- Disability
- Annuity
- Estate Planning
- Will & Living Trust
- Workman's Comp.
- Mortgage Protection
- IRA

Season's Greetings
Շնորհանորութիւններ
Պոստպան Օրէրու Վախճում
ՊԵՏՐՈՍ ԵՒ ՍԻԱՍԱՆԹՕ
ՄԱՐՈՆԵԱՆ

818 500-9585 818 269-0909 ABA INSURANCE SERVICES 805 E. Broadway, Glendale, CA 91205
ONE EIGHT HUNDRED FOUR "HAI-TAD"

Հ.Մ.Մ-ի ՊԱՆԾԱԼԻ 90 ԱՄԵԱԿԸ ՀԱԼԷՊԻ ՄԵՋ

ԱՆԻ ՄԱՐՍԷԼԵԱՆ

2011 տարին դոօրանջն էր Յոբելյանական հանդիսություններու, ամենակներու եւ սոնակատարութիւններու Կիլիկեան շրջանակի եւ Հ.Մ.Մ-ականներուն համար:

Ժամանակի սլացքը ետ տանելով դէպի 1921 տարին 2011-ը վերակենդանացուց յուշերը, փառաւոր ու մեծաշուք անցեալի մը, որուն սկզբունքներուն վրայ հիմնուեցաւ Հ.Մ.Մ-ի պատուաբեր ներկան ու խոստումնալից ապագան: ՀԱՅ ՄԱՐՄՆԱՄԱՐ ԶԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ Հիմնադրութեան 90ամեակն էր այդ: Հ.Մ.Մ-ականը քաջ կը գիտակցէր թէ յարգանքի տուրք ունէր մատուցելիք այս կազմակերպութեան հիմնադիրներուն, խոնարհելով անոնց սուրբ յիշատակին առջեւ, կազմակերպելով պանծալի յոբելյանական հանդիսութիւն, արդար հպարտութեամբ նշելու այս մեծափառ առիթը:

Հետեւեալը, Կիրակի 6 Հոկտեմբեր 2011-ին երեկոյեան ժամը 7-ին, Հ.Մ.Մ-ի ֆանֆարը կրթասի-

տանին պարգեւեց հայեցի դաստիարակութիւն եւ համամարդկային վեհ արժէքներու սնուցում» աւելցուց ընկերուհի Թալին Նշելով Հ.Մ.Մ-ի կարեւորագոյն ու վիթխարի դերը որպէս ոսկեայ կամուրջ Հայրենիք եւ սփիւռքի միջեւ, ուղղելով սփիւռքահայութեան հայեացքը դէպի հայրենիք: Ան իր խօսքի աւարտին ողջունեց Հ.Մ.Մ-ի մարզիկները որոնք բարձր պահեցին Հ.Մ.Մ. ընտանիքի անունը ու լուսափայլ դրօշը:

Փառք ու պատիւ տալով հիմնադիրներուն, անոնց ծառայութիւնն ու նուիրումը վարակիչ դառնալու մաղթանքով ընկերուհի Թալին եզրափակեց Հ.Մ.Մ-ի վարչութեան սրտի խօսքը: Արաբերէնի բացման խօսքը ներկայացուց ընկերուհի Շաղիկ Զգոյշեան երախտագիտութեան զգացումները յայտնելով արաբ ազնիւ ժողովուրդին եւ նախագահին:

90 ամեակի սոյն սոնակատարութիւնը պանծացնող եւ խանդավառող պայլիկներէ, մըջնիկներէ եւ սկառտներէ կազմուող ծաղիկուղջը

րացի Զոհրապ Գաբրիէլեան սրահի մուտքին, իր փողերախումբով եւ ազգային ոգեւորիչ երաժշտութեամբ, ընդունեց 90ամեակի սոնակատարութեան մասնակից ըլլալու նպատակով ներխուժող հալչպահայութիւնը:

Որոշուած ժամկէտին բեմահարթակ տեղափոխուող փողերախումբը Սուրիական ու Հայաստանի զոյգ քայլերգներով սկիզբ տուաւ օրուան հանդիսութեան:

Հ.Մ.Մ-ի տեղական վարչութեան խօսքով հանդէս եկաւ բեմավար օր. Թալին Քէօզկէրեան: Ան օրուայ խորագրին ընդմէջէն անդրադարձաւ Հ.Մ.Մ-ի հիմնադրութեան, տարածման ու ճիւղաւորման Սուրիոյ ու Լիբանանի հայաշատ գաղութներէն ներս:

«ՄԻՇՏ ՊԱՏՐԱՍՏ նշանաբանով ստեղծուած սկառտական շարժումը հայ մանուկին ու պա-

զարդարեց բեմահարթակը, ներկայացնելով յաջորդաբար երգչախումբ, պարեր, նուազ, ասմունք եւ բուրգ, ոգեւորելով ներկաները, որոնք իրենց ծափողջոյններով ներթափանցեցին իրենց ուրախութիւնն ու գնահատանը ապագայ Հ.Մ.Մ-ական սերունդին:

Մրազրի ընթացքին ներկայացուցաւ տեսահոլովակներ մեկնաբանելու Բերիոյ թեմի առաքելան եւ կաթողիկէ համայնքի առաջնորդներու, Սուրիոյ Հայ Աւետարանական համայնքի հովուապետին, Կիլիկեան ձեմարանի հոգաբարձութեան եւ Կիլիկեան շրջանակի խնամակալութեան սրտի խօսքն ու մաղթանքները:

Մրազրի հիմնական բաժինը հանդիսացաւ անցեալի, յետմահու,

ԿԻԼԻԿԵԱՆ ՇՐՋԱՆԱԿԻ ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ ՄՐՏԻ ԽՕՍՔԸ

Կիլիկեան շրջանակի խնամակալութեան ու անոր հովանիին ներքոյ գտնուող բոլոր մարմիններուն անունով կը շնորհաւորեմ Հ.Մ.Մ-ի հիմնադրութեան պանծալի 90ամեակը շնորհաւորելով վարչութիւնը, սկառտական խորհուրդը, առաջնորդական կազմը, ֆանֆարի կանանցի մարմինները, սկառտները, արեւուշները եւ բոլոր համակիրները:

1921-ին ՀԱԼԷՊ-ի արուարձաններուն մէջ հիմնադրուած սոյն մարնամարզական միւլթիւնը շուտով տարածուած է աշխարհի չորս ծագերը, ան եղաւ հայ երիտասարդներու գաղափարական մշակութի կեդրոն, տարբեր ասպարէզներու մէջ որակաւոր մարզիկներ նուիրեց Սուրիական Ասպնջական հայրենիքին, նոյնպէս սփիւռքի տարածքով մէկ, հանրայայտ սկառտական խմբապետներ, առաջնորդներ եւ ֆանֆարիստներ:

Հ.Մ.Մ-Ը 20-րդ դարու կէսերուն ոսկէ կամուրջ հանդիսացաւ սփիւռքի եւ հայրենիքի միջեւ, ամրապնդելով փոխարաբերութիւնները հայրենիքի հետ, Հ.Մ.Մ-ին կը պարտինք հայրենիքէն մեծ

խումբերու այցելութիւնը սփիւռքի տարբեր գաղութներ:

90 ամեակի առիթով երախտագիտութեան եւ յարգանքի խօսք բոլոր վեթերան ընկերներուն, որոնք իրենց տքնաշան աշխատանքով եւ գոհաբերութեամբ Հ.Մ.Մ-ի դրօշը բարձր պահած ու փոխանձած են այսօրուայ երիտասարդ սերունդին:

Փառք Հ.Մ.Մ-ի հիմնադրութեան պանծալի 90ամեակին .

Փառք ու պատիւ մայր կուսակցութեան, Հնչակեան կուսակցութեան որմէ ծնունդ առած է Հ.Մ.Մ-ը

Թող Հ.Մ.Մ-ի մարզական ու գաղափարական դպրոցը շարունակուի իր աշխոյժ գործունէութիւնը հայ երիտասարդներուն դաստիարակելով հայրենասիրութիւն եւ ազգասիրութիւն անոնց հայացքը ուղղէ դէպի հայաստանի հանրապետութիւն Արարատ, եւ Ս.էջմիածին : Հ.Մ.Մ-ի ընտանիքին կը մաղթենք՝

Յաղթական երթ դէպի ոսկեայ 100 ամեակ,

ՄԻՇՏ Հ.Մ.Մ-ի ՀԵՏ ՄԻՇՏ Հ.Մ.Մ-ի համար:

ԲԵՐԻՈՅ ԹԵՄԻ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՏԵՐ ՊԵՏՐՈՍ ԱՐՔ. ՄԻՐԻԱԹԵԱՆԻ ՄՐՏԻ ԽՕՍՔԸ

Ի Սրտէ կը շնորհավորեմ Հ.Մ.Մ-ի հիմնադրութեան 90 ամեակը եւ կը մաղթեմ որ նոյն խանդավառութեամբ շարունակէ իր երթը դէպի բարին, որպէսզի դաստիարակէ հայ ժողովուրդի նոր սերունդը:

Հ.Մ.Մ-Ը եղած է եւ կը մնայ հայ երիտասարդ երիտասարդուհուհիներու հոգեոյն տուող հոգեպարար սնունդը, ան տարիներ շարունակ դարբնեց մեր երիտասարդ եւ երիտասարդուհիներուն նկարագիրը, ազնուացուց հոգիները կերտեց մարդը, որուն պէտքը

ունինք այսօր, մարդը բարին բուն իմաստով:

Կան միութիւններ, կան ակումբներ, կան եկեղեցիներ եւ դպրոցներ իւրաքանչիւրը իր առաքելութիւնը եւ իր տեղը ունի մեր գաղութէն ներս, սակայն Հ.Մ.Մ-ը որպէս մարզական, սկառտական եւ մշակութային միութիւն պարտականութիւնն է կերտել հայ ժողովուրդի նոր սերունդը:

Ձեր բոլորին վրայ կը հայցեմ Աստուածային եկնառատ օրհնութիւններ:

Բարի երթ դէպի 100 ամեակ:

ՍՈՒՐԻՈՅ ՀԱՅ ԱԲԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ՀՈՎՈՒՊԵՏ ՎԵՐԱՊԱՏՈՒԵԼԻ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՍԵԼԻՄԵԱՆԻ ՄՐՏԻ ԽՕՍՔԸ

Սիրելի ազգակիցներ ինձ համար մեծ ուրախութիւն է հաճոյք եւ հրճուանք ողջունելու Հայ Մանրամարզական Միութեան 90ամեակի Յոբելյանական այս հանդիսութիւնը:

Հանդիսութիւններ եւ Յոբելյանական առիթները ընդհանրապէս ինքնագովութեան ժամանակներ եւ պատեհութիւններ չեն եւ չեն կրնար սեպուիլ, ապա ինքնին ինքնաքննադատութեան եւ ընդհանրապէս մեր ընթացքը վերանայումի ենթարկելու եւ դէպի աւելի լուսաւոր ապագայ եւ հորիզոններ տեսնելու մէկ պատեհ առիթ է:

Հ.Մ.Մ-ի 90ամեայ ամբողջ տարիներու ընթացքին երկարող, ծառայութիւններն ու առաքելութիւնը, յատկապէս հայ պատանիին եւ հայ երիտասարդին հոգեմտաւոր պատրաստութեան, զարգացման, անոր ազգային պատակասնելութեան հասկացողութեան մէջ, ուռճանալու գործընթացին մէջ, խիստ գովելի եղած է, ինչպէս նաեւ Հ.Մ.Մ-ը իր նմաններուն հետ մէկտեղ, սփիւռքեան տեղադրուած իրա-

կանութեան մէջ խաղացացած է շատ կարեւոր դերակատարութիւն եւ վերցուցած է ծանր պարտաւորութիւն :

Այս առիթով իմ ողջոյնի խօսքին եւ շնորհաւորագիր բարեմաղթիւթիւններուն կը միացնեմ, իմ ցանկութիւնն ու բարեմաղթութիւնը, որ Աստուած օրհնէ հայկական բոլոր միաւորներն ու միութիւնները. եւ այս պարագային իմ շնորհաւորագրի խօսքին հետ միասին, շնորհաւորել հայ ժողովուրդը աշխարհով մէկ սփռուած, Հ.Մ.Մ-ի Յոբելյանական տարեդարձին առթիւ եւ կը մաղթեմ որ ընդհանրապէս հայկական իրականութիւնը, սփիւռքի տարածքին մէջ հայրենիքի կողքին նեցուկ կենալու եւ հայրենիքի հօրացած ըլլալու սկզբունքային տեսակէտէն այսօր մենք զմեզ աւելի կարգաւորելու մենք զմեզ աւելի կազմակերպելու եւ ապագայի դժուարութիւնները եւ մարտահրաւերները ընդունելու հասկացողութեան սեպնք. եւ այս առիթներով մենք-

ԹՈՒՐՔԻԱՅՈՒՄ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐ ԴԱՍԱԳՐՔԵՐՈՒՄ ՀԱՅԵՐԻ ՀԱՆԴԵՊ ԱՏԵԼՈՒԹԻՒՆ ՍԵՐՄԱՆՈՂ ԱՐՏԱՅԱՅՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿԱՆ

Թուրքիայի քրդական «Խաղաղութիւն եւ ժողովրդավարութիւն» կուսակցութեան ասորի պատգամաւոր էրոլ Դոուան յայտնել է, թէ Թուրքիայի պատմութեան նոր դասագրքերում եւս կան հայերի եւ ասորիների հանդէպ թշնամանք եւ ատելութիւն սերմանող արտայայտութիւններ:

պատմութեան նոր դասագրքերում կոպիտ կերպով խախտուած են մարդու իրաւունքները: Պատգամաւորի խօսքով՝ դասագրքի մէջ հայերի եւ ասորիների հանդէպ կան ատելութիւն սերմանող եւ նրանց վիրաւորող արտայայտութիւններ:

Թրքական Anadolu գործակալութեան փոխանցմամբ՝ էրոլ Դոուան նշել է, թէ Թուրքիայի ազգային կրթութեան նախարարութեան կողմից 2009-ին հրատարակուած 10-րդ դասարանի

Դորալը շեշտել է, որ այդ հարցով խօսել է Ազգային կրթութեան նախարարի հետ, ով եւս իր անհանգստութիւնն է յայտնել իրավիճակի կապակցութեամբ՝ նշելով, որ դրանք իր պաշտօնավարութեան օրոք չեն հրատարակուել:

...ՈՒ ՃԱՄԲԱՅ Կ'ԵԼԼԵՆ ԴԵՊԻ ՊԱԹՄԱՆ... ԴԵՊԻ ՄԱՆԿՈՒԹԻՒՆ, ԴԵՊԻ ՅՈՒՇԵՐ... «Յետք» Շարժանկարը Կը Պատմէ Իր Արձագանքներն Պոկուած Հայ Կանանց Մասին

Թուրքիոյ մէջ հպարդելքի (թապու) նիւթ ըլլալէ դադրած է 1915ի Յեղասպանութեան օրերուն իրենց ընտանիքներէն եւ ինքնութենէն պոկուած ու բռնի կերպով կամ պարագաներու թելադրումով մահմետական ընտանիքներու անդամ դարձած հայ կիներու պարագան:

ընտանիքէն, արձաններէն սրկումի պահը: Զինք կը տանին ու բռնի կերպով կ'ամուսնացնեն քիւրտի մը հետ: Այդ պահէն կը դատապարտուի ապրելու իր գաղտնիքը թաղած սրտին մէջ: Այդ մասին չի համարձակիր խօսիլ նոյնիսկ իր գաւակներուն: Տարիներ անց, իր երկրորդ ամուսնոյն ալ մահէն ետք, երբ արդէն հաստատուած է Պոլիս իր գաւակներուն հետ, իր կեանքին սպառնացող հիւանդութեան ժանիքներուն մէջ կը զգայ հայրենի հողերուն կանչը: Փախաք կը յայտնէ թաղուելու այդ հողերուն մէջ. այդ առթիւ վերջապէս կը բացայայտէ նաեւ այն գաղտնիքը, զոր սրտին խորերը պահած է իր «նոր կեանք»ի ամբողջ տեւողութեան:

Հայ ըլլալու այդ գաղտնիքը առանց կարենալ բաժնելու նոյնիսկ իրենց գաւակներուն հետ, այդ կիներէն շատեր իրենց իսկական ինքնութիւնը իրենց սրտին մէջ վառ պահելով՝ ապրած են ամբողջ կեանք մը:

Շարժանկարիչ Թայֆուր Այտընի նկարահանած «Յետք» տիտղոսը կրող ժապաւէնին հերոսը՝ Շէրիթանն ալ անոնցմէ մէկն է: Ան 1915ին բռնի կերպով քրտացուած հայուհի մըն է:

Ժապաւէնը կը պատմէ անոր ամբողջ կեանք մը տեւած տառապանքը, որ իրեն նման շատերուն պարագան էր: Նկարահանողին իսկ վկայութեամբ՝ «Այլեւս ամեն մարդ գիտէ որ այս երկրին մէջ այս հարցը ցաւատանջ հարց դարձած է»: Ու կը շարունակէ՝ «Գիտէի, թէ որքան դժուար գործի մը ձեռնարկած էի՝ որոշելով նկարահանել այս ժապաւէնը»:

Երբ օր մը գինուորներ, յանկարծակի յարձակում կը գործեն Շէրիթանի գիւղին վրայ, ան դեռ մանկամարդուհի մըն էր: Ականատես կ'ըլլայ գիւղի բոլոր այրերուն, ի շարքս որոնց իր սիրականին՝ Արթոյի սպանութեան:

Խզումի պահն է ստիկա: Իր

...Ու ճամբայ կ'ելլեն դէպի Պաթման... դէպի մանկութիւն, դէպի յուշեր, դէպի տառապանքներ, դէպի կորստած կեանք..

Շարժանկարը Դեկտեմբեր 9ին սկսած է ցուցադրուիլ թրքական պատասաններուն վրայ: «Նոր Յառաջ»

ԼՈՅՍ Է ԸՆԾԱՅՈՒԵԼ «ՀԱՅՐ ԵՒ ԻՐ ԵՐԳՈ» ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐԻ ԳԻՐՔՈ

Մայր աթոռ սուրբ էջմիածնի Քրիստոնէական դաստիարակութեան կենտրոնը հրատարակել է Սիլվա Լ. Տէր-Ստեփանեանի եւ Կոմիտաս Գէորգեանի հեղինակած «Հայը եւ իր երգը» մանկական երգերի գիրքը:

Մայր աթոռից NEWS.am-ին յայտնում են, որ երգարանում ներառուած են ազգային-եկեղեցական տօներին, բարեպաշտական սովորութիւններին, հայոց պատմութեան նշանաւոր դէմքերին ու դէպքերին, ազգային խորհրդանիշներին՝ նուիրուած քառասուն երկու երգեր՝ մանուկների համար դիւրընկալելի եղանակներով:

կանացրել են կենտրոնի աշխատակիցներ Յասմիկ Աբրահամեանը եւ Ֆլորա Յակոբեանը, իսկ խմբագրումը կատարուել է կենտրոնի տնօրէն Տ. Վարդան արեղայ Նաւասարդեանի կողմից:

Գրքի չաւելուածում տեղ են գտել երգերի արեւմտահայերէն տեքստերն ու երգերի վերաբերեալ որոշ մեկնաբանութիւններ: Նոտագրքի արեւելահայերէնի փոխադրումը եւ նոտագրումն իրա-

Երգարանը նախատեսուած է նախադպրոցական ուսումնական հաստատութիւնների սաների եւ հանրակրթական դպրոցների տարրական դասարանների աշակերտների համար:

MEDICARE PART D-ՈՎ ԴԵՂՈՐԱՅՔԻ ԳՆՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Եկամուտը սահմանափակ եղողները իրաւունք ունին յաւելել առաւելութիւններու դեղատոմսով գնուած դեղերու պարագային: Medicare-ը կրնայ վճարել դեղերու արժէքի 75%ը կամ աւելի, մաքուր դեղագիրով գնումներու ամսական ապահովագիրը, տարեկան կրնաւորումները եւ համա-ապահովագրութիւնները (co-insurance):

Բազմաթիւ արժանիքներ տեղեկ չեն այս խնայողութեանց, որոնք կրնան մինչեւ 200 տոլար խնայել, եթէ շատ դեղ կը գնեն անոնք: Պետք է յիշել որ այս part D դրութիւնը մէջտեղ բերաւ բազմամիլիոնատեր ձորն Պուշը, բաց մը բրած ըլլալու համար, սոչը սիւնիթի ստացողներուն (անշուշտ շահաբեր ապահովագրութեանց ընկերութիւններու դրդումով):

Տեղին է յիշել որ յաճախորդ մուրացող առողջապահական ընկերութիւնները Medicare անունին տակ տպուած իրենց ունեցած «առաւելութիւնները» կը զովարանեն հիմա ալ հեռաձայնով:

Յաւելել տեղեկութեանց համար հայ մամուլին ծառայողները (բարեկամներ) կրնան հեռաձայնել ուղղակի այս յօդուածագրողին (անշուշտ միշտ անվճար, հեռախօս՝ 818-894-4483):

ՎԱՐՈՒԺԱՆ ԳՐԱՃԵԱՆ

A.G.B.U. -A.Y.A. Glendale-Pasadena Chapter THE MARCHING BAND

Have Fun Join Now Learn to Play

Classes are Every Saturday @ 11:am for an application or to reserve your spot call 626-794-7942 or send an email to agbupasadena@gmail.com

Professional Instructors Beginners are welcome

ՍՈՒՐԲ ԾՆՆՂԵԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԵՆ ՆԵՐՍ

Սուրբ Ծննդեան եւ Աստուածայայտնութեան Տօնին օրը՝ նախորդ տարիներու նման, Յունուար 6ին, 2012, Հայց. Եկեղեցւոյ Արեւմտեան Թեմի Առաջնորդարանի Արշակ եւ Էլիանոր Տիգրանեան Համալիրի Գալաչճեան Սրահին մէջ տեղի պիտի ունենայ Առաջնորդ Սրբազան Հօր հիւրընկալութեամբ Սուրբ Ծննդեան Ընդունելութիւնը՝ երեկոյեան ժամը 6:00էն մինչեւ գիշերուան 9:00:

Ընդունելութիւնը սրտբաց հրաւեր մըն է բոլոր հաւատացեալներուն համար:

Սուրբ Ծննդեան Տօնին օրը կազմակերպուած այս բացառիկ ընդունելութիւնը գեղեցիկ առիթ մը պիտի ստեղծէ թեմակալ Առաջնորդ՝ Գերշ. Տ. Յովնան Արքեպիսկոպոս Տէրտէրեանին, իր օրհնութիւնները բաշխելու եւ միեւնոյն ատեն գնահատելու թեմէն ներս ծառայող հոգեւորականներուն, Ծխական Խորհուրդներու Ատենապետներուն, Առաջնորդանիստ Մայր Եկեղեցւոյ Շինարարական եւ Հանգանակիչ Յանձնախումբերուն, Առաջնորդարանի Խնամակալներուն, Թեմական Կազմակերպութիւններու Ատենապետներուն, Հայ Մամուլին, Հայ Կազմակերպութեանց Վարչական Մարմիններուն, Բարերարներուն եւ Առաջնորդարանի մասնաւոր հիւրերուն ջանքերն ու աշխատանքները՝ անցնող տարուան ընթացքին:

ԳԻՒԱՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

Massis Weekly

Volume 31, No. 46

Saturday, DECEMBER 17, 2011

Aznavour:

Armenia Experiences Internal Genocide

MOSCOW. – Armenia currently experiences internal genocide, which is not acceptable politically, French-Armenian singer Charles Aznavour said in the interview with Life Showbiz.

“My state currently experiences internal genocide. I believe it is politically not acceptable. Not letting Armenia breathe, the government is depriving its own country of the young, making them leave. And in that respect, the issue has stopped being only political, it has become universal. It has to be solved,” the singer stated.

Aznavour was in Moscow as part of his “Aznavour Toujours” world tour. He gave a concert in the Kremlin on Monday. After the concert he left for Switzerland immediately where he had moved several years ago from France.

Aznavour’s statement stirred some heated debate on social networking websites, with Armenian online community members mostly praising Aznavour’s frankness.

According to state-run Armenpress news agency Aznavour has reportedly denied making such a statement saying “I have never said such a thing. I believe this was the result of wrong translation.”

But political commentator of the Shant TV channel Artyom Yerkanian stated that he had personally heard Aznavour’s controversial statement.

“I was at the press conference and heard his answer. Aznavour had verbatim said what was later published, word by word, and we can only guess why he renounced it later,” Yerkanian said.

Armenian-American Businessman Nareg Hartounian Target of Government Harassment

YEREVAN -- Armenian-American businessman Nareg Hartounian has accused authorities in Armenia of harassing him and his family after being unexpectedly set free pending investigation into alleged tax evasion by one of his Yerevan-based firms.

Hartounian and two employees of the food-importing company GH Storage Enterprise were greeted by dozens of friends and sympathizers at his Naregatsi Art Institute shortly after their release late on Tuesday.

The three were arrested on Saturday on charges of “malevolently” evading 111 million drams in taxes (\$290,000) since 2009.

Hartounian flatly denied the accusations, saying that the tax evasion case is the latest in a series of punitive actions taken against him and his family by Armenian law-enforcement bodies.

“The purpose of that is to exert pressure on and steal real estate from our family, which has made investments,” he told RFE/RL’s Armenian service (Azatutyun.am). “In the past year we have endured a lot of harassment and threats.”

“This [arrest] was the continuation of that,” he claimed.

Hartounian refused to name “concrete individuals” who he said have set sights on the family assets. “I think it

makes no sense to name them,” he said.

Asked where he is too scared to identify them, he said, “I’ve just come out of jail. Let me get some rest.”

One of his lawyers alleged earlier this week that the businessman was arrested because his family refused to sell a 34 percent share in a Yerevan-based manufacturing plant to a group of government-linked individuals.

Meanwhile, the State Revenue Committee (SRC), whose investigating division carried out the arrests, said on Wednesday that the three suspects were released from pre-trial detention at their own request. In a written statement, the SRC said the release is meant to help them “fulfill tax liabilities more effectively.”

Continued on page 4

US House Unanimously Adopts Resolution Urging Turkey to Safeguard its Christian Heritage Calls for Return of Confiscated Church Properties

WASHINGTON, DC - The US House of Representatives unanimously adopted via a voice vote, H. Res. 306 on Tuesday, urging the Republic of Turkey to safeguard its Christian heritage and to return confiscated church properties to their rightful owners.

As considered on the House floor, H. Res. 306 mirrors a bipartisan amendment (Berman-Cicilline) that overwhelmingly passed in the House Foreign Affairs Committee by a vote of 43-1 earlier this year.

The resolution was drafted by two California lawmakers, Republican Ed Royce and Democrat Howard Berman. “Despite Prime Minister [Recep Tayyip] Erdogan’s recent claims of progress on religious freedom, Turkey’s Christian communities continue to face severe discrimination,” Royce said after the House vote.

Berman spoke of “Turkey’s disturbing, persistent failure to respect the ancient Christian heritage of Anatolia.” “Turkey should take immediate steps to restore all confiscated church property and allow full freedom of worship and religious education for all Christian communities,” he said.

The legislation urges Turkey to safeguard its Christian heritage and to

return confiscated church properties by doing the following:

- 1) end all forms of religious discrimination;
- 2) allow the rightful church and lay owners of Christian church properties, without hindrance or restriction, to organize and administer prayer services, religious education, clerical training, appointments, and succession, religious community gatherings, social services, including ministry to the needs of the poor and infirm, and other religious activities;
- 3) return to their rightful owners all Christian churches and other places

Continued on page 4

French Parliament Commission Adopts Law on Punishing Armenian Genocide Denial Turkey Warns France of “Irreparable Damage”

PARIS, ANKARA -- French parliament’s commission on constitutional laws adopted bill introduced by Valerie Boyer (UMP) and her colleagues on transposition of the right on struggle against racism and punishment of Armenian Genocide denial.

The document envisages punishment for denying the fact of genocides adopted by law, the statement on parliament’s website says.

A similar socialist bill was passed October 12, 2006 by the National Assembly but was rejected by the Senate on May 4, 2011.

This new text, co-signed by more than forty UMP and New Center, punishes Armenian genocide denial to one year of prison and 45.000 euros fine.

“I hope that we will go to the end and that France will always be a country of human rights,” said Valerie Boyer.

The bill amends the law on freedom of press, so that racially motivated crimes are now a common crime enshrined in the law on the freedom of press.

The proposal must be approved by vote of Parliament in the coming weeks.

Turkey’s Ministry of Foreign Affairs issued a statement warning of “irreparable damage” that could ensue should France’s latest move to

criminalize denying the Armenian Genocide passes in the French parliament.

“The French authorities are well aware of the sensitivity of this issue [the Armenian genocide] for our country.. At a time when the Turkey-France cooperation opportunities could enter a development phase, such initiatives would reflect negatively on the course. And the initiating side of all this would bear the responsibility for the consequences. We expect from France to assist so that the disagreement between Turkey and Armenia, in connection with history, be settled through dialogue,” Turkish MFA’s statement reads.

The statement notes that the bill, concerning the events in 1915, is included in France’s agenda during the pre-election season.”

Serzh Sarkisian Calls on Turkey to Repent and Face its History

MARSEILLE -- President Serzh Sarkisian said Turkey must face its history urging it to “repent” for the World War One-era massacres of Armenians in the Ottoman Empire and expressed confidence that Ankara will eventually recognize them as genocide.

“We believe that Turkey must repent,” he said during a visit to France’s second largest city of Marseille late on Wednesday. “That is neither a precondition nor a desire to exact revenge. Turkey must come face to face with its history.”

“One day Turkey’s leadership will find the strength to reassess its approaches to the Armenian Genocide,” Sarkisian said, speaking at an official reception organized in his honor by Marseille’s Mayor Jean-Claude Gaudin and attended by prominent members of the local Armenian community.

“Sooner or later Turkey, which considers itself a European country, will have a truly European leadership that will bow its head at the Tsitsernakabert [genocide memorial in Yerevan,]” claimed the

Armenian leader. “The sooner the better, but that is up to the Turkish people.”

“Our position has not changed. We are ready to have relations with Turkey as a neighboring state,” he said brining an example of Germany and Poland. “Chancellor Willy Brandt bent his knee in the Warsaw Ghetto admitting his country’s guilt,” Sarkisian said.

Sarkisian had words of praise to French president Sarkozy, “the recent visit of President Nicolas Sarkozy to Yerevan was a historic visit indeed, and no other state leader have spoken the words about our nation’s pains, related to the Armenian-Turkish relations and the Genocide, and we should be grateful to the wise President of this glorious country.” he said

In his speech, Sarkisian did not mention the future of the Turkish-Armenian normalization agreements signed two years ago. Earlier this year, he threatened to withdraw Yerevan’s signature from the agreements if Ankara continues to make their parliamentary ratification contingent on the resolution of the Nagorno-Karabakh conflict.

Armenian Governor Avoids Prosecution Despite Assault

YEREVAN -- Surik Khachatryan, an Armenian regional governor notorious for reportedly violent conduct, will not be prosecuted despite being found guilty of assaulting a businesswoman who accused him of fraud, law-enforcement authorities said on Tuesday.

The announcement all but ended speculation that Khachatryan, who runs Armenia’s southeastern Syunik province, may be sacked after yet another scandal.

Silva Hambarzumian, who has business interests in Syunik, claimed on November 14 to have been attacked and hit by Khachatryan in the lobby of a Yerevan hotel.

The incident took place just days after Hambarzumian alleged at a news conference that a mining company owned by him misappropriated mining equipment worth more than 100 million drams (\$263,000) from another firm belonging to her. She also accused Khachatryan of forcing an Australian firm to sell a gold mine located in the mountainous region bordering Iran.

Citing eyewitness accounts and footage from hotel security cameras, the SIS said on Tuesday that Khachatryan did slap Hambarzumian in the face at the Armenia Marriott Hotel and now

“regrets” his actions. But it said the violence does not count as a “beating” because it did not involve multiple blows or cause the victim any physical injuries.

Khachatryan, who is better known in Armenia with his “Liska” nickname, has held sway in the Syunik town of Goris and nearby villages ever since the early 1990s. Independent media outlets in Yerevan have long implicated him and his relatives in violent attacks on local business rivals as well as government critics, including a Syunik newspaper editor whose car was set on fire in 2005.

The controversial governor has always denied involvement in such incidents and denounced opposition politicians and pro-opposition media for branding him a crime figure.

Khachatryan risked dismissal in 2008 as he faced an embarrassing government inquiry into a newspaper report that accused him of beating up a teenage boy. He was eventually cleared of any wrongdoing.

The SIS’s decision not to press charges against him was denounced on Tuesday by human rights activists as further proof of impunity enjoyed by influential individuals close to Armenia’s political leadership.

The President of Lebanon Michel Suleiman Visits Armenia

YEREVAN -- The President of Lebanon Michel Suleiman arrived in Yerevan on Wednesday for an official 3-day accompanied by his Wafaa Suleiman and government officials.

On Friday morning, President Suleiman visited the Tsitsernakabert Memorial and paid tribute to the memory of the victims of the Armenian Genocide, laid a wreath at the monument and planted a tree at the Alley of Memory.

Earlier, Suleiman was received by an official welcoming ceremony at the Presidential Palace, where the two leaders of Lebanon and Armenia held a tête-à-tête meeting, which was followed by the negotiations of the delegations in the extended format.

Welcoming the President of Lebanon, Serzh Sarkisian noted that traditional friendly ties of the two peoples require further deepening of bilateral relations.

“I held a lengthy discussion with President Serzh Sarkisian and we discussed the means to strengthen the relations between our countries and our people in different areas,” said Suleiman during a joint news conference with Sarkisian, who presented Suleiman with the country’s Medal of Honor.

“We also discussed the current regional and international developments,” Suleiman added.

Speaking at the conference, Suleiman reiterated Lebanon’s full support for stability in Armenia and the South Caucasus region.

“I also reiterated to President Sarkisian that on the 20th anniversary

of Armenia’s independence, Lebanon would continue to stand by Armenia and would support finding diplomatic solutions to conflicts that persist with some of its neighbors ... especially the ongoing conflict over Nagorno-Karabakh,” said Suleiman.

In his remarks during the joint press conference, Sarkisian strongly criticized Azerbaijan on Friday for mobilizing Muslim countries to support its position on the Nagorno-Karabakh conflict.

“I pointed out that Azerbaijan is stubbornly trying to present the conflict in the light of religious disagreements within the framework of Islamic countries,” he said. “I think that in case of more or less knowing the history of the Armenian people and the cause of the [Karabakh] conflict it’s impossible to trust in such an approach.”

“Nevertheless, we find that approach extremely dangerous because there are also circles unfamiliar with those details and such anti-Armenian propaganda may not end up without consequences,” Sarkisian told the joint news conference.

Sarkisian appeared to refer to pro-Azerbaijani statements repeatedly issued by Organization of Islamic Cooperation (OIC) that unites 57 countries with predominantly Muslim populations, including Lebanon. Many of them also voted in 2008 for a UN General Assembly resolution that demanded the “immediate, complete and unconditional withdrawal of Armenian forces” from occupied Azerbaijani lands.

Three People Burned Alive in Major Car Accident in Yerevan

YEREVAN -- Three people reportedly burned alive in a major car crash in capital Yerevan at midnight on December 7.

Two passenger cars – a VAZ 2102 Zhiguli and a BMW – crashed into each other on a bridge in Rubinyants street. Subsequent fire which broke out in the former vehicle left all three passengers dead. The driver of the other car escaped with a knee injury.

The driver of Zhiguli had evidently lost control, colliding with the left front corner of the BMW car. Official data will be available after expert examinations.

The BMW driver did not reportedly suffer serious injuries and complained only of knee pains.

This is the second time this year that accident victims have burned inside their vehicles. In May, four people were burned alive and another nine were injured in a single major car collision in Yerevan involving a GAZelle minibus and a Mercedes-Benz car whose driver was drunk.

According to data reported by the Armenian road police, a total of 1,866 road accidents were registered in the republic in January-October 2011, in which 249 people were killed and 2,734 injured.

Ambassador Edward Djerejian's Remarks on Armenia, the Region and the Church

Your Eminence Archbishop Barsamian, members of the clergy, distinguished guests and friends.

It is truly an honor for me to participate in today's commemorations with several significant anniversaries to celebrate—the 30th anniversary of St. Kevork Church of Houston, the 20th anniversary of Armenia's independence after the fall of the Soviet Union, and the 40th anniversary of Archbishop Barsamian's ordination into the holy priesthood. By my count that adds up to 90 years of commemorations. That is quite an Armenian package deal!

I have been asked to make some remarks on the significance of the milestones we are commemorating today. Concerning the 30th anniversary of our Armenian Church here in Houston and His Eminence Archbishop Barsamian's distinguished and long service to the Armenian Church and people, I wish to first underscore the historic importance of the Armenian Church and its clergy as a central factor in the life of the Armenian people and nation.

When I was assigned to the United States Embassy in Moscow where I was the Political Counselor during President Jimmy Carter's Administration, it was a very difficult period following the Soviet invasion of Afghanistan. Toward the end of our tour of duty, my wife and I and our young son visited Soviet Armenia. The Armenian Communist Party leadership was a bit nervous about my visit, given the adversarial state of US-Soviet relations at that time, and their suspicion that I might try to stir up Armenian nationalist sentiment.

In stark contrast, our visit was warmly welcomed by the Armenian Church and by Vehapar Vasken I, who received us in Etchmiadzin. We had a direct introduction to the central role of the Armenian Church as the symbol of Armenian nationalism. After my rather fruitless and protocolaire meetings with government officials in Yerevan, I was met by a young, staunchly nationalist Armenian priest who escorted us on our first visit to Etchmiadzin. While the car was passing under the red Soviet propaganda banners displayed across the road, the young priest asked me if I could read Russian and I replied affirmatively. He then said, what does that banner say? I replied, "The unity of the people and the Communist Party." The priest then turned his head toward me and said, "You are not a good Armenian." Rather surprised, I asked why not. He replied that "a real Armenian would have read that banner to say "the unity of the people and the Church." I got the point, and we were, indeed, on our way to Etchmiadzin; this young Armenian priest's words would prove to be especially prophetic a decade later.

The challenge for Armenians in Armenia and throughout the Diaspora today is to work together to ensure that Armenia realizes the true fruits of independence by evolving as a truly democratic state living under the rule of law, providing its people with economic prosperity and security, and pursuing an enlightened foreign

On the weekend of December 3-4 special celebrations were held at St. Kevork Armenian Church of Houston, Texas, to observe the 30th anniversary of the church, the 20th anniversary of the independence of the Republic of Armenia, and the 40th anniversary of Archbishop Barsamian's ordination into the holy priesthood.

The banquet keynote speaker Ambassador Edward P. Djerejian, the founding director of the James Baker Institute for Public Policy at nearby Rice University and a former U.S. Ambassador to Syria and Israel, spoke about Armenia's development and encouraged people in the diaspora to "be strong advocates of democracy in Armenia."

Following is the full text of his remarks.

policy that maximizes Armenia's great potential to be a cultural, economic, commercial, scientific and democratic center in the Caucasus and as a regional bridge between the North and South and the East and West.

The role of the Armenian Diaspora in supporting Armenia's evolution is critical. Armenians living in countries which enjoy the fruits of liberty, democracy and the benefits of private market economies want, I am convinced, that Armenia will evolve as a strong and stable democracy endowed with freedom and the rule of law as the hallmarks of the Armenian political system. Armenia, since it became an independent republic in 1991, set out on this path. But this evolution must be consolidated. These democratic ideals are real values that Armenians both in Armenia and in the Diaspora hold to be dear. Especially, as Americans, we must be true to our values and must be strong advocates of democracy in Armenia.

Democracy and economic development and reforms go hand in hand. Armenia's business environment, economic development and foreign investment must be promoted in a more even and transparent manner. Over the past decade, Armenia has achieved economic growth in spite of being cut off from markets (13.3% GDP growth in 2006 and an estimated 13.8% GDP growth in 2007 but a real decline to an estimated 4.6% in 2011).

Unemployment in 2010 was 7%, which is lower than here in the United States. Furthermore, the World Bank recently reported that doing business in Armenia has become easier over the past year due to tax and regulatory reforms. Still, Armenia must do better and attract additional foreign investment.

Concerning the Diaspora's role in investment in Armenia and despite the structural problems, several Diaspora investors are active in Armenia. Much more needs to be done to encourage and facilitate investment from other Armenians in the Diaspora who live in the countries of Europe, the United States, Latin America and the Middle East.

However, to accomplish this, the rule of law and anti-corruption policies need to be more vigorously pursued.

Unfortunately, one of Armenia's most important exports has been its people. This is particularly troubling given the small size of Armenia. With a population of less than three million, Armenia can ill afford to lose its "best and brightest."

Further, Armenia must look at current trends in the region. The Russian-Georgia conflict destabilized the Caucasus region and beyond. Russia is

asserting itself in the "near abroad." While Armenia's relations with Russia will remain very important, Armenia must avoid becoming over-dependent on Russia. Turkey is looking westward, seeking to be part of the European Community, while strengthening its ties in the Middle East and Central Asia and improving its relationship with the United States. Georgia and Azerbaijan are actively pursuing stronger relations with the West.

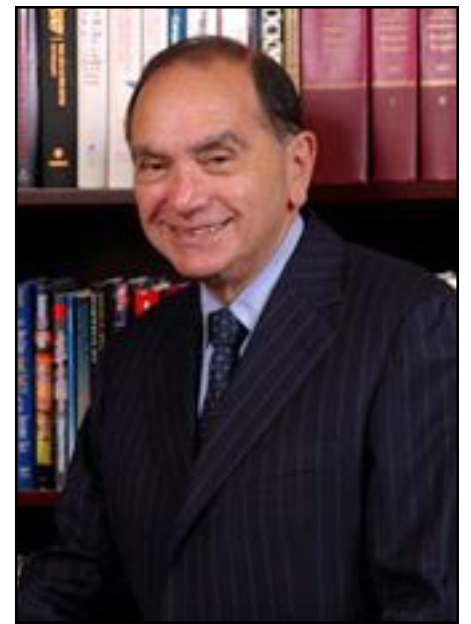
Iran's future direction remains problematic, but it is a major regional player. Increasingly, change in Iran is not a question of if, but of when. Iran's policies will have important implications for Armenia, a neighboring border country.

Armenia's relations with the United States are very important and involve interaction on issues such as non-proliferation and border security, international narcotics, money laundering and the trafficking in persons, and the development of democratic institutions and sustainable economic growth. Washington also appreciated Armenia's support in Iraq.

Thus, the promise for Armenia's security and prosperity rests with following the major trends toward regional and international integration. Armenia can no longer risk being "the odd man out." Indeed, Armenia should rediscover and reaffirm its historic role as a bridge between the North and South, and the East and West.

Armenians recognize that open borders with its neighbors will bring peace and prosperity. The government of Armenia should continue efforts that will benefit the country in the long-term: Namely, serious efforts within the OSCE Minsk Group process on Nagorno-Karabakh and work toward establishment of full diplomatic relations with Turkey should remain top priorities. The Diaspora should strongly discourage the false idea that time is on Armenia's side. Further, I believe the key issue of the Armenian Genocide can best be resolved within the context of improved state to state relations between Armenia and Turkey.

Every year without full relations with neighbors comes with huge opportunity costs for Armenia. For example, the Baku-Ceyhan pipeline's most economically commercial routing would have been through Armenia. Georgia, Azerbaijan and Turkey will benefit from this energy-related commercial linkage. Despite Azerbaijan's current internal political difficulties, its economic and military potential will only grow in the years ahead. Rhetorically, this was underscored by Azerbaijani President Ilham Aliiev

in 2005, who boasted of his country's military muscle at a rally of the ruling party in the capital of Baku: "Azerbaijan has recently got the upper hand in negotiations with Armenia over the resolution of the Nagorno-Karabakh conflict. Military and economic potential are on our side. We will get our lands back," Aliiev said. While this militant posturing does little to help the situation, it does reveal the fact that Armenia's current military advantage is only temporary, and should not be taken for granted.

Despite the rhetoric and looking ahead, Armenia and Azerbaijan, with the help of the international community, must make every effort to resolve the Nagorno-Karabakh issue in a timely and comprehensive manner. Let me make clear that the window of opportunity will not remain open for too long.

In 1999 and in my current capacity as the Director of the Baker Institute at Rice University we conducted a conflict resolution mission and flew to Baku and to Yerevan to help facilitate the negotiations between the parties on the issue of Nagorno-Karabakh. We were received at the highest levels in both countries and did what we could to move the process forward. I was heartened later in 2001 by the high level involvement of President George W. Bush, and then Secretary of State Colin Powell and the State Department team in urging the parties to move forward. A unique opportunity with the highest level of United States involvement to achieve a peaceful settlement was missed by the Azeri and Armenian leadership. I am convinced that a negotiated settlement is still possible. But it will take strong political will on the part of the leadership obtains the support of the people of both countries. Such an approach would be an important confidence building measure.

What concerns me the most now is that it has been well over a decade since the Nagorno-Karabakh ceasefire; and failed efforts to find a negotiated settlement are resulting in the hardening of political attitudes amongst certain domestic constituencies in both Armenia and Azerbaijan. It would indeed be a tragedy if the willingness expressed

Continued on page 4

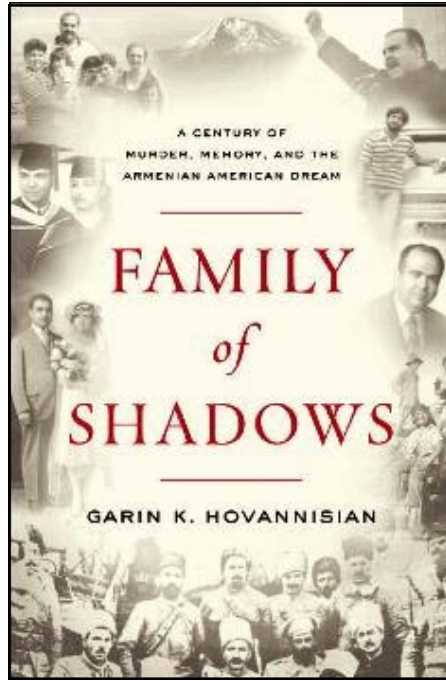
Abris, Garin! Kudos to Our Youth!

By Silva Karayan, Ph.D.

Many of us have a dream....that one day, our youth will carry the torch of leadership to preserve and promote our rich cultural heritage and will take the Armenian nation to new heights in the arts, sciences, literature, as well as in diplomacy, civic responsibility and service to the community. We have a dreamthat our youth will have the courage and determination to excel in all of their undertakings and will lead by example through mentoring and empowering the younger generations.

Well ... that dream was realized for many of us on Friday, December 2, 2011 at the Zorayan Museum of the Western Diocese of the Armenian Church in Burbank. It was a heart warming experience to see so many young, energetic and enthusiastic youth greeting the guests and welcoming them warmly to a much anticipated event, that was organized, managed and presented entirely by a group of dedicated professionals, who are proud of their national identity and are ready and willing to help preserve and promote our culture.

Garin Hovannisian, the son of Raffi Hovannisian and grandson of Prof. Richard Hovannisian, was the central figure, the hero of the evening, who presented his much acclaimed book entitled "Family of Shadows". The opening remarks of the master of ceremonies, Michael Sinanian, were impressive and paved the way for Garin's captivating and genuine presentation of the story of his family. It was inspiring, moving, interesting, and captivating all at the same time. I was pleasantly surprised to hear the good news that Garin's book had already

been translated into Armenian and is available to our Armenian reading audience.

My first "introduction" to Garin was through my niece, Talin N. Babayan, who was one of his classmates at Columbia University's Graduate School of Journalism in New York City. That evening it was a great pleasure to meet Garin in person and congratulate him. Abris, Garin!

Kudos should also go to this group of exemplary young Armenian professionals and university students, who enjoy the support and endorsement of the Primate of the Western Diocese, Archbishop Hovnan Derderian. Congratulations and thanks also to Mrs. Alice Chakerian, a dedicated leader and role model, who is the driving force behind many innovative projects supporting the Armenian Church, Armenian education and the community at large.

Armenian-American Businessman Target of Government Harassment

Continued from page 1

One of the defense lawyers, Lernik Hovannisian, denied that, saying that none of his clients asked to be freed. He also said that while GH Storage Enterprise may have committed some tax "violations" the figure cited by the SRC is grossly inflated.

Hartunian, who has carried out a

number of charitable programs, in 2002, founded Narekatsi Art Union in the United States, which has branches in Yerevan and Shushi, which have become popular and active cultural centers. Exhibitions, musical events, theatrical performances, film shows, book presentations, and vocational trainings for artists are held free of charge at the union.

US House Urging Turkey to Safeguard its Christian Heritage

Continued from page 1

of worship, monasteries, schools, hospitals, monuments, relics, holy sites, and other religious properties, including movable properties, such as artwork, manuscripts, vestments, vessels, and other artifacts; and

4) allow the rightful Christian church and lay owners of Christian church properties, without hindrance

or restriction, to preserve, reconstruct, and repair, as they see fit, all Christian churches and other places of worship, monasteries, schools, hospitals, monuments, relics, holy sites, and other religious properties within Turkey.

Ankara was quick to denounce the resolution. The official Anatolia news agency quoted the Turkish ambassador in Washington, Namik Tan, as calling it "unfair and unjustified."

Gov. George Deukmejian to Receive Metropolitan News-Enterprise's "Person of the Year" Award

LOS ANGELES -- Former California Gov. George Deukmejian on Jan. 27, 2012, will receive the Metropolitan News-Enterprise's "Person of the Year" award for 2011.

Also being honored at a black-tie event at a private club in downtown Los Angeles will be California Chief Justice Tani Cantil-Sakauye.

The Metropolitan News-Enterprise provides intensive coverage of the legal profession, courts, and politics.

MetNews co-publisher Jo-Ann W. Grace, in announcing the awards, noted that 2011 marks the year that ground was broken for a new courthouse in Long Beach named after Deukmejian, who served as California's attorney general in 1979-83 and governor in 1983-91.

It was also the first year of Cantil-Sakauye's administration as chief justice, she noted.

Deukmejian's service as governor, she remarked, "is recalled by persons of both parties with reverence."

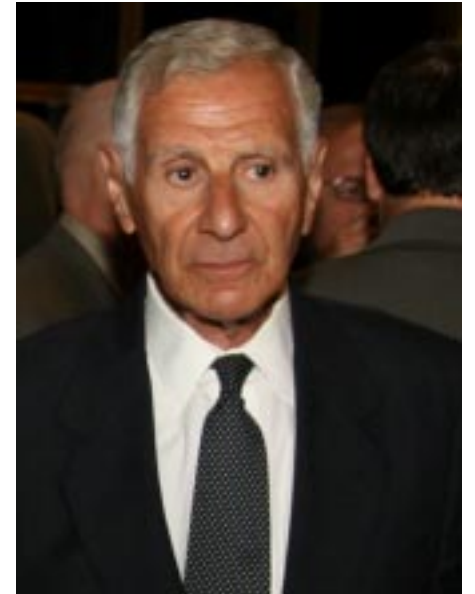
His administration, Grace said, "was marked by an overall excellence in judicial appointments."

The co-publisher recalled that when Deukmejian took office as governor in 1983, California had a \$1.5 billion deficit. Slashing spending, Deukmejian within two years created a \$1 billion surplus, she pointed out.

Former Los Angeles District Attorney Robert H. Philibosian, now of counsel to Sheppard Mullin, will for the 15th time emcee the 24th annual event.

Philibosian commented:

"I'm delighted that Governor Deukmejian and Chief Justice Cantil-Sakauye are being honored as co-persons of the year. This will be an excellent commemoration of the long asso-

ciation of these most outstanding public servants."

Philibosian recited that Cantil-Sakauye became Governor Deukmejian's deputy legal affairs secretary in 1988.

(Earlier, she was a babysitter for the Deukmejian's children.)

Deukmejian appointed her to the Sacramento Municipal Court in 1990; Gov. Pete Wilson elevated her to the Sacramento Superior Court in 1997; she was placed on the Third District Court of Appeal in 2005 by Gov. Arnold Schwarzenegger; and she was named as chief justice by Schwarzenegger last year. Conformed by voters in November, she took office Jan. 3 of this year.

Deukmejian, before becoming attorney general, served in the state Assembly and the state Senate.

Scheduled to present commendatory scrolls are Los Angeles District Attorney Steve Cooley, Los Angeles County Supervisor Mike Antonovich, Los Angeles County Sheriff Lee Baca, Los Angeles Superior Court Presiding Judge Lee Edmon, State Bar Governor Patrick Kelly, and Los Angeles County Bar Assn. President Eric Webber.

Ambassador Edward Djerejian's Remarks on Armenia, the Region and the Church

Continued from page 3

by the leaders of both Armenia and Azerbaijan to make a lasting peace coupled with the progress made in recent years during negotiations at different levels should all falter. Both sides must take steps now to confront those groups, both in Armenia and Azerbaijan that have vested interests in the status quo. Without a determined effort of public diplomacy, the entrenched hard-line posturing on all sides could become one of the most serious obstacles to peace.

Even if there is no outbreak of fighting in the near term, the absence of an agreement will have a major negative effect posing an obstacle to the political economic and social development and progress of both Armenia and Azerbaijan and can lead to regional instability in the South Caucasus. But again, it is not just the peace process itself that is the sole challenge. The need to "sell" and secure any peace deal is an

equally difficult challenge for both sides. Here the Armenian Diaspora can play a more constructive role in encouraging the parties to negotiate.

In conclusion, Armenia and Armenians in and outside of Armenia face formidable challenges. But much has been achieved. The Armenian Church is playing a dynamic and revitalized role in the life of the Armenian people. The Armenian nation has achieved its independence and has the capacity to prosper and become a true crossroads in Europe and the Middle East. I am optimistic as long as we all put our shoulders to the wheel and work for peace and prosperity for Armenia and its people. In this respect, I think you will all agree with me that the role of all of us in the Diaspora is very important. So as we celebrate the three anniversaries today, let us dedicate ourselves to the future of the Armenian Church and the people of Armenia in the homeland and in the Diaspora

massispost.com
daily news updates

«ՆԵՐՔԻՆ ԴԱՍԱՄԻՋՈՑ» ԿԱՍ ՅԱԲԱՅԵԱՆ ՏՊԱԽՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ (Պատմուածքի Փոխարէն)

ՀԵՆՐԻԿ ԱՆԱՍԵԱՆ (Շարունակուած մատուցութիւն)

Հասնում ենք պողոտայի վերջը: Այստեղ է Apple ընկերութեան համակարգիչներին հսկայ ցուցասրահ-խանութիւնը՝ ուր մեզ են սպասում մեր թոռները:

Բոլորս մէկտեղ ճաշելու ենք դիմացի մայթին գտնուող Cheese Cake Factory ճանաչուած ռեստորանում: Ի միջի այլոց, միլիոնատէր Կարուզոյին (երգչի հետ չչփոթէք) պատկանող Կլենտէյլի Ամերիքանայի տարածքում էլ կայ նոյն ընկերութեանը պատկանող ռեստորան:

Փորձում ենք անցնել դիմացի մայթը, բայց Ալէքսան «ոտքը կախ է գցում»:

- Պապիկ, պապիկ, արի՛, արի՛ տես թէ ինչ է անում այս մարդը:

Մի փոքր սեղանի առջեւ, բրինձի հատիկներով լի պնակը առջեւում, մէկ աչքին խոշորացոյց, ձեռքին՝ ով գիտէ որքան փոքր ծայրով փորիչ, բրնձի հատիկի վրայ ինչ որ բան է փորագրում մի տղամարդ:

- Ինձ մի նայէք, նայէք էքրանին, որպէսզի տեսնէք թէ ինչ է մտածում..., ասում է նա, - ինչպէ՞ս է անուղղ աղջիկս, - դիմում է Ալէքսային:

- Եւ ի՞նչ հրաշք..., հեռուստացոյցի պատասխի վրայ երեւում է թէ ինչպէս է նա փորագրում թոռանս անունը: Ընդամենը մէկ վայրկեան, ոչ աւելի, - հաւատացէք: Այնուհետեւ բրնձի հատիկը ամբողջում է խաւքարտէ սալիկի վրայ եւ տալիս Ալէքսային: Բրնձի հատիկի վրայ, սովորական աչքով, պարզորոշ կարգում ես՝ Alexa: Այնուհետեւ վարպետը դիմում է Շանթին:

- Քո անունն ի՞նչ է:
- Շանթ...
Եւս մէկ վայրկեան՝ պատրաստ է նաեւ Շանթի բրնձի հատիկը:
- Որքա՞ն պիտի վճարել, - զարմանքից ապուշ կտրած հարցնում է մեք:

- Ոչինչ..., ես ձեզ շատ սիրեցի, նուէր եմ անում, իսկ եթէ որեւէ ուրիշ բան, ասէ՛ք՝ մաղթանք, կամ շնորհաւորանք՝ խնդրեմ, կարող եմ կատարել, միայն թէ, այս անգամ վճարումով:

- Շնորհակալութիւն պարոն, - ասում է մեք, - սպասէք մի քիչ ուշքի գանք, յետոյ՝ կ'որոշենք:

... Միտքս թռչում է դէպի յետ՝ 40-50 տարի, երբ խորհրդային հսկայ երկրում առաջին վարպետը, որ բրնձի հատիկի վրայ փորագրութիւններ արեց՝ էդուարդ Ղազարեանն էր, Հայաստանի պետական սիմֆոնիկ նուագախմբի ալտ նուագող երաժիշտը:

Այն տարիներին համաշխարհային համբաւի տիրացաւ Ղազարեանը: Աշխարհը խօսեց նրա մասին: Էդ. Ղազարեանը բրնձի հատիկի վրայ քանդակել էր երաժշտական տարբեր գործիքներ, ջութակ, ուղեղներ՝ ուղղուած տարբեր երկրների առաջնորդներին:

Այսօր սովորական բան է համարում Ղազարեանի նորարարութիւնը: Իրօք, որքան է փոխուել դարը:

Ինչէր չենք տեսել մենք վերջին եօթնամասուն տարում: Եթէ թուարկելու լինենք՝ հատորներ կա-

րող ենք լցնել: Եթէ սկսենք հին օրերից, ուրեմն պիտի օգտուենք թանաքամանից, յետոյ անցնենք ինքնահոսի, այնուհետեւ գնդիկաւոր գրչին, իսկ այսօր... այսօր էլ համակարգչին:

- Լաւ, լաւ, Հենրիկ, կը բաւէ այլեւս, - կ'ասէր մայրիկս:

... Թոռներս անօթի են, խորհրդածութիւնները յետոյ: Անցնենք դիմացի մայթը, factory-ն մեզ է սպասում:

Ընթրիքից յետոյ վերադառնում ենք դիմացի մայթով: Դարձեալ շքեղ խանութներ ու հիւրանոցներ: Մայթերի վրայ՝ խճողում, անցորդները շատ: Ոչ մի անշնորհք արարք, ոչ մի արտաոտց բան: Հիմնականում երիտասարդներն են ձեռնում: Տարեցները հաճոյքի, վաւերի վայրերում են, կամ էլ՝ նաւերի վրայ:

Հեռուից ջութակի հնչողութեանը նմանող ձայն է գալիս: Ինչ որ մէկը ուզում է կենդանացնել Չայքովսկու «Կարապին»: Փորձում է, փորձում խեղճ ծերուկը, բայց կենդանացնելու փոխարէն՝ ուղղակի խեղճում է խեղճ կարապին: Ինչ իմանաս, գուցէ երիտասարդ ժամանակ ջութակ նուագել կարողացել է, բայց այսօր, ոչ թէ նուագել չի իմանում, այլ դեռ նոտաներն է փնտրում... խեղճ Չայքովսկի...

Մարիետան՝ թէ, - մեղք է, ի վերջոյ երաժիշտ է, - այս ասելով կքում եւ մի թղթադրամ է դնում «կէս մեթրանոց» մօրուքով ծերունու առջեւ դրոնած ամանի մէջ:

... Վերջին օրն է Հոնոլուլուում: Սքանչելի, արեւոտ օր է: Մովը իրեն է քաշում բոլորին: Մեծ, պզտիկ, նախաճաշից յետոյ, սրբիչներն առած վագում են լողափ: Այսօր ես որոշել եմ քիչ աշխատել եւ շատ լողալ: Մրցում ենք ես ու թոռներս, թէ ով աւելի շուտ կը հասնի նշանակուած կէտին:

- Է, Հենրիկ, - ասում էմ ինքս ինձ, - դու ո՛ւր, երեխեքն ուր..., ես դեռ նշուած տարածութեան կէսին էլ չեմ հասել, իսկ իրենք ձեռքով են անում վերջնակէտից:

Երեկոյեան մեր վերջին ընթրիքն է հիւրանոցի ռեստորանում: Հազիւ ենք տեղաւորուել սեղանի շուրջ, երբ մեզ է մօտենում լուսանկարչական փոքրից էլ փոքր ապարատը ձեռքին մի աղջնակ, հագիւ 20-22 տարեկան:

- Ես ձեզ ուզում եմ լուսանկարել, - նկարելու դիրք ընդունելով ասում է աղջնակը:

- Ո՛չ, ո՛չ, պէտք չէ, մենք շատ ենք նկարուել այս օրերին մեր լուսանկարչական ապարատով, - վճռական շարժումով մերժում է Շանթը:

- Մի առարկէք խնդրեմ, հաւատացէք, միանգամայն անվճար է, փոստ-քարտի համար եմ նկարելու, որպէս յիշատակ ռեստորանի կողմից:

- Դէ լաւ, եթէ այդպէս է՝ նկարէք, - արդէն ես եմ:

- Ուրեմն յարմար դիրք ընդունէք, մօտեցէք միմեանց, այդպէս..., ապրէք, - ոգեւորուած գործի է անցնում լուսանկարչուհին:

Չիկոլում է լուսանկարչական մեքենան, առանց աւելորդ լուսաւորութեան սարքի, մինչ սրահը կիսալուսաւոր է: «Հազիւ թէ շնորհքով նկար դուրս գայ», մտածում

եմ ես, - աղջիկ է, մեղք է, թող իր գործն անի...:

- Դուք ո՞րտեղից էք, - հարցնում է աղջիկը, - մեր հայերէն խօսակցութիւնը հաւանաբար ինչ որ բան էր յուշել նրան:

- Գալիֆորնիայից ենք, - սա էլ Մարիետան է:

- Հա՛..., ուրեմն հայեր էք, ճիշդ էի գուշակել, ինչ լաւ է, - ոգեւորուած ասում է նկարչուհին ու անցնում է ռուսերէնի, - ես էլ եմ այնտեղից, գործուղման մէջ եմ, Յոնոլուարին վերադառնալու եմ:

- Ինչ լաւ, ինչ լաւ, - Մարիետան է դարձեալ, ուրախ է, որ ռուսերէն խօսելու հնարաւորութիւն է ստեղծուել, իսկ ես գգում եմ, որ մի բան «պայթելու է» մեր գլխին ու մինչ նրանք գրուցում են ես մտաբերում եմ մի անէկդոտ:

... Բազրատն ու վարդանը վաղուց չեն տեսել միմեանց: Կայարանամերձ հրապարակի տրամուսյի կանգառում (ժ՛հ, երանելի օրեր. տրամուսյը մեր հիմնական փոխադրամիջոցն էր, մեր քաղաքի դէմքը...) դէմ դիմաց են դուրս գալիս:

- Էս ո՛ւմ ես տեսնում..., էս ո՛ւմ..., վարդան, դու ե՞ս..., ի՞նչպէս ես, գործերդ ի՞նչպէս են:

- Լա՛ւ են, լա՛ւ, - պատասխանում է վարդանը, - դու, դու՛ ի՞նչպէս ես, ամուսնացել ես...:

- Ո՛չ, ո՛չ, չեմ ամուսնացել, դու այն ասա, մայրիկդ ի՞նչպէս է:

- Լաւ է, առողջ է:

- Իսկ քոյրը՞...

- Առողջութիւնն այնքան էլ լաւ չի...:

- Օ՛, ի՞նչ ես ասում. ինչ լաւ, ինչ լաւ...:

... Հիմա մեր Մարիետայի «ինչ լաւ, ինչ լաւ» է:

- Ի՞նչն է լաւ Մարջան, հիմա կը տեսնես թէ ինչով կը վերջանայ այս պատմութիւնը, - ասում էմ Մարիետային, - գլխի չ'ընկա՞ր, որ աղջիկը հրեայի ճուտ է:

Դեռ խօսքս չ'աւարտած, հագիւ հինգ րոպէ անց, դէմս է ցցում լուսանկարչուհին:

- Խնդրեմ, համեցէք, - ինձ է երկարում մի գեղեցիկ բացիկ, որի չորս կողմերում Հոնոլուլուի գեղեցիկ տեսարաններ են, իսկ մէջտեղում՝ մեր լուսանկարն է:

Մեզ թուաց թէ ամէն ինչ բարեյաջող աւարտուեց, բայց ո՛չ, դա միայն թուում էր:

Ձեռքի պայուսակից աղջիկը երկու միանման, շրջանակի մէջ դրուած նկար է ցոյց տալիս. մենք ենք՝ չորսս սեղանի առջեւ:

- Սա էլ ձեր լուսանկարը

(ռուսերէնով անշուշտ) կարող էք չվերցնել, իւրաքանչիւրը տասը տուար արժէ:

- Նկարը յաջող է, պէտք է վերցնել, - մտածում եմ ես, - թէեւ դրա կարիքը բնաւ չ'ունենք:

- Դէ լաւ, մէկ հատը տուէք, - ասում եմ ես, մինչ Շանթը արդէն տասանոցը վերցրել է տատիկից:

... Այս միջադէպը ինձ շատ խորհրդածութիւնների է առիթ տալիս: Յիշողութիւնների՝ կապուած այդ ճարպիկ, ձեռներեց ու գործունեայ ազգի հետ:

Հլա մի սրանց նայէք, այս հրեայ լուսանկարիչներին, դեռ բաւական չէ, որ գրաւել են Լոս Անճելըսի յայտնի ու անյայտ ռեստորաններն ու մարդաշատ վայրերը, եկել հասել են այստեղ՝ Հաւայեան կղզիներ, եւ ո՞վ գիտէ թէ էլ ուր: Տ՛օ, լա՛ւ են անում, մեր «աչքն էլ հանում են», ճի՛շտ են անում:

Բա, ոնց, ի՞նչպէս պիտի ոտքի կանգնեցնեն իրենց նորածին 65 ամեայ երկիրը: «Նալոգ էլ պիտի հաւաքեն» (ականջդ կանչի իմ վաղեմի ընկեր Աշոտ), արաբական աշխարհն էլ պիտի իրար խառնեն, - բա ոնց...

Իրենց սիրուն-միրուն աղջիկներին էլ զինուորութեան պիտի տանեն: Յետո՛յ ինչ, որ նրանք միասեռական են դառնալու, չ'եղողներն էլ մեր հայ տղերքին կը ֆուռացնեն: Եւ, քանի որ իրենց մօտ մայրիշխանութիւն է՝ կը դառնան երկրի նախագահներ էլ, ակադեմիկոսներ էլ, եւ..., եւ ինչ որ ուզէք:

Միլիոնաւոր հրեաներ, ժամանակին իրենց ազգութիւնը թաքցնելու համար, օտար մակա-նուններ էին ընտրում, հիմնականում՝ ռուսական: Իրենց աշխատասիրութեան, յամառութեան, նպատակասլացութեան շնորհիւ, խորհրդային հսկայ երկրի ամենաբարձր աթոռներին էին տիրանում:

Այժմ ես կը պատմեմ մի իրական դէպք, որ ինձ հետ է պատահել: Երբեւէ այդ դէպքի մասին ոչ մէկին չեմ պատմել, ոչ մէկի հետ չեմ կիսուել, ոչ մի տող չեմ գրել այդ ուսանելի դէպքի մասին: Այսօր, կամայ թէ ակամայ միտքս գնաց դէպի հրեական աշխարհ: Պատմութիւնը հետեւեալն է:

1960 թուական: Մէկ տարի յետոյ աւարտելու եմ Ռոմանոս Մելիքեանի անուան երաժշտական ուսումնարանը: Որոշել եմ գնալ Լենինգրադ՝ ուսումս շարունակելու օպերային-սիմֆոնիկ դրիթո-րութեան բաժնում:

Շար.ք էջ 19

Advertisement for MASSISPOST mobile app. The ad features two smartphones. The left one displays the app's main interface with a large red 'M' logo and the text 'MASSISPOST'. The right one shows a news article from 'MASSIS POST'. Above the phones, it says 'DOWNLOAD NOW'. Below the phones, there are logos for 'Available on the App Store' and 'Android Market'.

ՅՈՒՇԵՐ ԱՆՑԱԾ ՕՐԵՐԻՑ

ԱԻՆՏԻՄՆԱԶԱՐԵԱՆ

Քաղաքական բազում վերիվաչրումներից յետոյ 1955 թվականին Իրանի պետությունը ապօրինի յայտարարեց երկրի ձախակողմեան հոսանքները: Սկսեցին ձեռքարկումները: Շատ հայ երիտասարդներ, որոնք չարեղ էին այդ շարժումն երին, ստիպուած գիւղից եւ ընդհանրապէս գաւառից հեռացան: Այդ պատճառով ինձ, որ մինչ այդ գուղապետի դեր ունէին, գրկեցին այդ պաշտօնից: Երկու հարիւր տարի այդ շրջաններում բնակուող շարքաշ հայ գիւղացիներին արգիլուեց վար ու ցանք անել եւ աշխատել:

Մի քանի հայ բանիմաց տարիքաւոր գիւղացիներ, դիմեցին գիւղատիրոջը ասելով, որ մենք հաւատարմութեամբ դարեր ծառայել են այս երկրին, հարկերը եւ բաժինը ժամանակին յանձնել ու լեցրել ենք ձեր մառանները: Սակայն գիւղատէրը մերժեց բոլոր միջնորդութիւնները: Որոշ հայ գիւղացիներ թողեցին իրենց տներն ու արտերը, սակայն ես որպէս գիւղապետ, չթողեցի իմ գործը եւ մնացի իմ պատասխանատու պաշտօնի վրայ:

Գիւղատէրը նոր գիւղապետ նշանակեց եւ նպատակ ունէր աւերել Քալաւայի եկեղեցին: Որոշեցինք ընդդիմանալ այդ ոտնձգութիւններին եւ որպէս գիւղի պատասխանատու որոշել էի արեան գնով իսկ պաշտպանել հայ գիւղացիու պատիւը եւ մեր ազգային շահերը: Ընտրեցինք հոգաբարձական նոր կազմ հետեւեալ տարեց եւ բանիմաց անձերից բաղկացած՝ Շահվերտի Շահվերդեան, Իգնատիոս Ասատուրեան, Պետրոս Իսկանդարեան, Գրգիոր Իսմայիլեան, Խուրադ Խաչատուրեան, Աշոտ Մինասեան, Աւետիս Նազարեան (տարիքով բոլորից փոքր):

Այս ցանկը ստորագրեց եւ վաւերացրեց Տէր Արսէն քահանան: Սակայն տեղացիներից ոմանք, վախենալով գիւղատիրոջից, չէին համաձայնում իմ գիւղապետի պաշտօնի վրայ մնալու հետ: Ես ամենայն նուիրումով պաշտպանում էի գիւղացիների շահերը եւ ուղղակի ըմբոստացել էի գիւղապետի դէմ: Այդ պայքարը երկար ժամանակ տեւեց եւ հարցը հասաւ մինչեւ գաւառային ժանդարմիայի հիմնարկին:

Հայ գիւղացիները արժեւորում էին իմ աշխատանքները եւ ոմանք կանգնած էին իմ թիկունքում:

1956 թվականի մի բողոքի նամակ ուղարկեցի պալատ, որտեղ նկարագրել էի հայերի հեռացումը գիւղից, գիւղապետի ապօրինի որոշումները եւ ճնշումները: Նշեցի նաեւ Քալաւայի հայոց եկեղեցու սպանների թալանումը: Բայց գիւղի երիտասարդութեան բացակայութեան պատճառով իմ գործը որպէս գիւղապետի շատ դժուար էր: Մինչեւ անգամ ժանդարմայից ինձ խոր-

հուրդ տուեցին չհակառակել գիւղատիրոջը, որն կարող էր իմ գլխին փորձանք բերել: Բայց պալատից եկած պատահամը, բողոք՝ նամակի առթիւ, ինձ ուժ էր ներշնչում, պայքարելու չարաշահողների դէմ: Հայ գիւղացիների հեռացումը գիւղից շարունակում էր: Բնականաբար զգալիօրէն պակասում էր գիւղատիրոջ եկամուտը: Այդ բոլոր ճնշումները գործ դնելուց յետոյ նա կարողացաւ հասկանալ թէ որքան աշխատասէր, պարտաճանաչ ու ուղղամիտ էին գիւղաբնակ հայերը, որոնք այսօր պարբերաբար լքում էին գիւղը:

... Նրանց սիրաշահելու համար գիւղատէրը ինձ կանչեց եւ իր կողմից նշանակեց գիւղապետ եւ պահանջեց, որ գիւղից հեռացածներին ետ բերել տամ: Ես պատասխանեցի իրեն, որ դուք ձեր ձեռքով վնասեցիք եւ քանդեցիք գիւղը եւ մեր վիճակը հասցրից այս օրի: Ապարդիւն անցան իմ ջանքերը հեռացած հայ գիւղացիներին ետ բերելու իրենց օճախները: Ոչ ոք չվերադարձան եւ այդ ամէնի հետ բնակիչներից շատերը ծախեցին իրենց տները, հեռացան ու հաստատեցին Թեհրանում: Գիւղում մնացինք ես եւ իմ փոքր եղբայրը՝ Հրանդը: Ես բացի գիւղապետի պաշտօնից, եղբօրս հետ զբաղուեմ էի գինեգործութեամբ: Մեր պատրաստած գինիները յատուկ հուշակ եւ անուն ունէին մեր եւ շրջակայ գիւղերում:

Անցնող տարիների հետ գաւառներս մեծացան եւ բարձրագոյն կրթութեան կարիք ունէին: 1971 թվականին պարտադրաբար գիւղապետի պաշտօնը եւ գինու պատրաստման աշխատանքը յանձնեցի եղբօրս Հրանդ Նազարեանին ու ընտանեօք փոխադրուեցի Թեհրան: Եղբայրս Հրանդը իմ գործը շարունակեց 14 տարի: Իրանի յեղափոխութեան օրերին վերջնականօրէն արգիլուեցին ոգելից խմիչքների արտադրութիւնը եւ վաճառքը: Շատ գործարաններ եւ խմիչքի խանութներ ջարդ ու փշուր եղան: Սակայն Քալաւայ գիւղի պարսիկ բնակիչները թոյլ չտուին ամենափոքրիկ վնասն անգամ հասնի մեր տանը: Իրապէս մեր պարսիկ եղբայրները փոխարինաբար պաշտպանեցին եւ օգտակար եղան մեզ, որովհետեւ նրանք գիտէին թէ Նազարեան գերդաստնախ անդամները ինչպիսի ծառայութիւններ են մատուցել գիւղին եւ ամբողջ բնակչութեանը, առանց որեւէ խտրականութեան:

1984 թվական, յետ կարճատեւ հիւանդութեան, Թեհրանում իր մահականացուն կնքեց եղբայրս Հրանդը: Պարսիկ համազգիւղացիները երկու հանրակառքերով գիւղից եկան Թեհրան, մասնակցելու եղբօրս թաղման արարողութեանը: Հաստատուելով Թեհրան ես միշտ կապ էի պահում

մեր գիւղի հետ, իսկ Թեհրանում մասնակցում էի ծխական տուրքի աշխատանքներին եւ ամէն կերպ աշխատում էի օգտակար լինել իմ ժողովրդին: Յաճախ գրում էի գաւառական իրադարձութիւններ իմ յուշերից: Նրանց մի մասը տպագրուել է գաւառական թերթերում ու դարձել ժողովրդի սեփականութիւն: Իմ յոգուածներից ես կարեւորում եմ բնիկ Ղարաբաղցի, Ս. Էջմիածնի Գէորգեան ձեռնարանն աւարտած Տ. Խորէն Վարդապետի մասին իմ գրի առած յուշերը: Այդ աննկուն հոգեւորակաւր ամբողջ 18 տարիներ հովուեց մեր ամբողջ գաւառը, ինչպէս նաեւ հիմնեց դպրոցներ եւ պայքար մղեց օտարամուտ աղանդների դէմ, եւ թոյլ չտուեց նրանց մուտքը հայ համայնքներից ներս: Նա շրջում էր Բուրվարի, Փերիայի եւ Չարմահալի գաւառները, այցելում էր հայաբնակ գիւղերը:

Թեհրանում ես անմիջական կապերի մէջ էի ազգային մարմինների եւ ժամանակ առաջնորդ Արտակ Սրբազանի հետ:

Երբեմն յիշեցնում էի Սրբազան հօրը, որ վերացուի ննջեցեալների հոգեճաշի սովորութիւնը եւ այդ առթիւ եղած ծախսերը յատկացուեն բարի նպատակների: Նոյնը եւ ծաղկեպսակների անիմաստ

խնդիրն էր, որն ես համարում եմ աւելորդ: 1999 թվական տեղափոխուեցի Միացեալ Նահանգներ ու հաստատուեցի Պրայանք՝ իմ հարազատների մօտ: Այստեղ եւս աշխատակցում եմ գաւառական թերթերի, լոյս ընծայելով յուշեր եւ ոտանավորներ: Անդամ եմ Իրանահայ Միութեան Գրադարան-ընթերցարանին: Այդտեղ ծանօթացել եմ մի քանի մտաւորականների եւ գրողների: Իմ որդին էդիկ Նազարեանը վերահաստեղծել էր տալիս Քալաւայ գիւղի եկեղեցու պահպանման: Ամէն տարի Ս. Աստուածածնի օրը կազմակերպում էր ուխտագնացութիւն դէպի գիւղ: Նա Թեհրանում իր աշխոյժ մասնակցութիւնն էր բերում ազգային հասարակական աշխատանքներին, նաեւ մեծապէս գնահատուած էր հայութեան կողմից: Էդիկ Նազարեանի հոգատար վերաբերմունքը մասնաւորաբար Քալաւայի Ս. Յակոբ հինաւուրց եկեղեցու պահպանման համար, արժանի էր բարձր գնահատանքի: Փորձում ենք պայծառ վիճակի մէջ պահել մեր հայաթափ եղած գաւառների եկեղեցիները: Այժմ չկայ իմ որդին: Նա վաղաժամ կեանքից հեռացաւ: Կը գտնուե՞ն բարեմիտ համազգիւղացիներ, որ շարունակեն բարենպաստ այդ աշխատանքները:

ԿԱՐՕՏ ՍԵՐԳԷՅ ՇԱՐՆՈՒԲԱՐԵԱՆ

Երբ քահել էի, չէի հասկանում, ի՞նչ բան է կարօտ, երբ տարիք արա, նոր քիչ հասկացայ, թէ ինչ է կարօտ.

Սա մարդկանց հոգում այնքան հարագատ մի զգացմունք է խոր, Որ յաճախ եմ երգում, արտասուք թափում ազգերը բոլոր:

Կարօտը մի սուրբ, մաքուր մի զգացմունք է բնութեամբ տրուած, Սիրոյ ու լացի համատեղ երգն է՝ արեամբ կապակցուած:

Կարօտում եմ յաճախ՝ ամէն տեսակ մարդ, անգամ կենդանին, Քանգի արգանդն է տանջանքով ծնուն ամէն արարած:

Մեծ է, անկասկած, երկրիս երեսին կարօտը մարդու՝ Յայրենեաց հողի, քրի ու օղի, հարագատ մարդու:

ԿԻՆ ՈՒ ԾԱՂԻԿԸ ՍԵՐԳԷՅ ՇԱՐՆՈՒԲԱՐԵԱՆ

Ո՛վ կին արարած. Ո՛րքան սիրուն ես, Այնքան ցման ես Դու սիրուն ծաղկին, Ծաղկի թերթերին, Ձեւին, բուրմունքին, Դեռ չեմ խորանում Ձեր նուրբ տեղերին... Որ կառուցուածքով էլ Նոյն իմաստն ունէք Յարատելու, Այս »մեծ« ու »փոքր« Յանելուկ երկրում:

Այսքանից յետոյ Ո՞նց չհաւատամ Տիրոջ գոյութեան, Իսկ աւելի շուտ՝ Անյայտ մի ուժի, Անյայտ (Տէ՛ր Աստուած, Օգնիր պարզելու) Ինչ որ գոյութեան... Ա՛խ, ինչպէս կարող էր Ծաղկը կին դառնար,

Կարօտը՝ լինի մօր, հարագատ որդու, մտերիմ մարդու, Անթղ կրակն է՝ տարբեր քերմութեամբ, մարդկային հոգու:

Ու թէւ ասում եմք, որ կարօտում եմ ազգերը բոլոր, Բայց սիրտս ձեռնում է. հայի կարօտն ուրի՛շ է, ուրի՛շ...

Պատմութիւնն է հային դարերով մշակել, Կարօտ սերմանել, կարօտով մեծացրել:

Կարօտն է, որ բիւր հայեր է կանչում, Յայրենի հողը ծաղկունք դարձնելու, Թել-թելի տուած թիկունք լինելու, Իրենց ապագան յաւերժ կերտելու:

Թէկուզ եւ անցնէր ճանապարհ երկար. Միլիոններ ասեմ, Թէ միլիարդ ասեմ, Տարիներ էին պտոք Այդ գործի համար...

Ապշած մնալով Կենդան աշխարհից, Ես հարց եմ տալիս Նորից ու նորից. Մի՞թէ առանց Քո Միջամտութեան Ծաղկից կին եղաւ Եւ այդքան ցման...

Այսպէս լինելով Յին հուճից սերուած, Երկուսդ էլ սիրուն, Դարերով անցած, Նոր կեանք էք տալիս Անվերջ բնութեան՝ Նրա անբաժան Յամայն մարդկութեան:

833 W. Glenoaks Blvd. Glendale, CA 91202 (818) 240-0065

Dr. Missak Ekmekdjian
Chiropractor

Dr. Anahid Ekmekdjian
Chiropractor

Մեծահասակներու և մանուկներու Քայրափոքրէից բուժում:
Գլխացաւ, վզի, մէջքի, յօդադիւն և մկանային ցաւեր:
Ինքնաշարժի վթարի ետեւանքով պատուած
վնասուածքներու բուժում:

Ձեր առողջութիւնը մեր մտահոգութիւնն է

ԱՐԺԱՆԱԻՈՐ ՍԵՊՈՒՅ ԱՄԻՐԻԱԼՆԵԱՆԸ

Ռ. ԿՈՐԻՆԸ

Երբ այս հեռավոր օրերում «Ալիք»-ի կայքէջում կարդացի Սեպուհ Ամիրխանեանի մահագոյժը անակնկալի եկալ եւ շատ փոքրահասակ մահահան համար: Նրա գոյությունը գաղթօջախում որպէս մտաւորական, ազգային հասարակական գործիչ եւ հայ գիրն ու բանը տարածող ու զարգացնող իր տպագրական տունով, արդարեւ անփոխարինելի կորուստ պէտք է համարել, քանի որ այսօրւայ պայմաններում այդպիսի մշակութասէր եւ գործունեաց դէմքերի պակասը զգալի է դառնում:

Սեպուհն ճանաչեալս էր մեր համայնքում: Մենք եղած ենք գործակից, ընկերներ եւ թաղեցի:

Մեր ծանօթութիւնը նշանաւորուեց է 1965 թվականից, երբ երկուսով դասաւանդուեցինք «Թունեան» ազգ. տարրական երկսեռ դպրոցում: Նա թէ պաշտօնավարում էր եւ թէ միաժամանակ աշխատում էր հանգուցեալ Սամուէլ Սարուխանեանի տպարանում: Այն օրերին «Թունեան» դպրոցի ծաղկուն ժամանակաշրջանն էր, եթէ չսխալուեմ 1500 հայ աշակերտութեամբ՝ 53 հայ ուսուցիչների փաղանգով Նորայր էլսալեանի ներքին տնօրէնի հանգամանքով:

Երբ թերթում ենք մեր իրանահայութեան անցեալի պատմութեան էջերը եւ համեմատում ենք այս օրերի հետ, տեսնում ենք մեծ փոփոխութիւն տարբեր բնագաւառներում, փոխանակ տարբէ տարի մեր քանակն ու որակը շատանայ հետզհետէ պակասել եւ նւազել ենք: Այն տարիների մեր դպրոցի տղամարդ ուսուցիչներին, Սեպուհի հետ միասին, կազմել էինք ընկերական խնայողական խմբակ, ամէն ամիս հանդիպում էինք մէկնումէկիս տանը, հայ կեանքն էր արծարծուում կերուխումի սեղանի շուրջ եւ հայերէն երգերով ու անեկտոններով զարճանում էինք, քաղցր օրեր եւ անմոռանալի պահեր: Ուր մնացին այդ ընկերական երջանիկ հանդիպումները, անցան եւ գնացին անդարձ թողնելով միայն պայծառ յուշ ու յիշատակ:

Սեպուհն տարբեր տեսանկիւններից գովելի մի անձնաւորութիւն էր՝ ազնւութեան եւ համեստութեան մարմնացում, բարեհամբոյր եւ պրպտող, շրջապատում սիրւած եւ յարգւած էր, ընտրուեց էր Ազգային իշխանութեան պատգամաւորական ժողովի անդամ եւ իր անվերապահ ծառայութիւնն էր բերում համայնքին: Նա իր բնավորութեան, աշխատանքի եւ մասնագիտութեան շնորհիւ կարողացել էր շարունակել Սամուէլ Սարուխանեանի հիմնած «Նայիրի» տպարանի գործը զայն սեփականացնելով, ընդարձակելով եւ զարգացնելով նորագոյն տպագրական սարքաւորումներով, որը մեծ եւ ճանաչուած տպագրական հաստատութիւն էր դարձել: Նրա հրատարակած տարեկանները բովանդակութեամբ եւ տեսարաններով արւեստի եւ համայնքի կեանքի պատմութեան տեղեկատու: Նա քանի համարներով եւս արժէքաւոր տարեգրքեր է հրատարակել արժանանալով գովասանքի եւ գնահատանքի:

Նա մտաւորական ընտանիքի գաւակ էր, հայրը ուսուցիչ էր եւ ազգային հասարակական գործիչ, երկու եղբայրները նոյնպէս իրենց օգուակար ծառայութիւնն են բերում մեր հայրենիքին եւ ժողովրդին:

Սեպուհին վերջին անգամ հանդիպել եմ 2010-ի նոյեմբեր ամսում, լաւ յիշում եմ այդ օրը անձրեւոտ էր, Թեհրանի բնակչութիւնը ուրախութիւն էր ապրում, երբ անձրեւում էր, որը պատճառ էր դառնում ապականւած օդի թարմացման: Տպարանը տեղափոխուել էր նախկինի հարեւանութեան շէնքում, երբ դուռը իմ դէմ բացուեց աշխատանքի միջոցով, ես մի պահ տատամեցի կարծելով սխալմամբ գրադարան եմ մտնում, մուտքի դռան մօտից դարակներում գրքեր էին շարւած՝ նոյնիսկ գետնի վրայ եւ գրասենեակի քառաշուրջը: Կարօտով եւ սիրով ողջագուրեցինք, տաք թէյով եւ սուրճով հիւրասիրուեցի, իրեն նւիրեցի իմ վերջին հրատարակած՝ «Արեւավառ իմ երկիր» գիրքը, շնորհաւորեց եւ ցանկութիւն յայտնեց գրութիւն յանձնեմ տարեգրքի համար, նա ինձ նւիրեց վերջին հրատարակած տարեգրքը: Առողջութիւնից հարցրի՝

-է՛ն, վատ չեմ Ռուբէն Չան: Նա խօսում էր նւազ ձայնով, զգալի էր հիւանդութիւնը, տառապում էր անողք հիւանդութեամբ, բժշկի ինամքի ներքոյ էր գտնուում: Ամէն անգամ որ Թեհրան էի ճամբորդում անպայման պիտի հանդիպէի իմ վաղեմի արժանաւոր եւ տաղանդաւոր ընկերոջ հետ: Իմ երկրորդ գրքի՝ «Կեանքի իմանկարներ»-ի մէջ հանդիպումներից մէկում անդրադարձել եմ նրա մասին:

Յաւալի կորուստ: Նա իր հայրենասիրական եւ ազգային ծառայութեամբ ուրոյն տեղ գրաւեց մեր իրանահայ պատմութեան էջերում: Նա ֆիզիքայէս հեռանում է մեզանից, բայց իր անմոռանալի յիշատակներով ու ծառայութեամբ կապրի մեր սրտերում պայծառօրէն:

Թող այս իմ գրութիւնը փունջ մի ծաղիկներ լինի իր անթառամ յիշատակին, մի թարութիւն եւ սիրտանք իր ընտանեկան կազմին, հարազատներին եւ ճանաչողաց:

ԳԱՂՈՒԹԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔ

ՊՈԼՍՈՅ ՄԵՋ ԲԱՅՈՒՄԸ ԿԱՏԱՐՈՒԵՑԱՒ ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՆՈՐ ՀԱՒԱՔԱՏԵՂԻՒՆ

Դեկտեմբեր 11ին, Պոլսոյ Պէյօղլու շրջանին մէջ բացուեց կատարուեցաւ Հայ Մշակոյթի եւ Զօրակցութեան նոր հաւաքավայրին:

Իր բացման խօսքին մէջ Սէրճան Զագարօղլուն ըսաւ որ այս Միութեան գլխաւոր նպատակն է հայոց լեզուն պահպանել եւ ժողովուրդներու ծանօթացնել հայոց մշակոյթը:

Միութեան նպատակներու շուրջ հայերէն լեզուով ելոյթ ունեցաւ ճանէր էրզրոմօղլու եւ բացատրութիւններ տուաւ միութեան նպատակներուն ու գործունէութեան մասին:

Ելոյթ ունեցաւ նաեւ Զագարօղլուն եւ նշեց որ Միութեան նպատակներէն մին է տէր կանգնիլ հայոց լեզուին, որ «Ինեսքօ» կողմէ դասուած է որ անհետանալու վտանգին մօտեցած լեզուներէն մին է: Նաեւ կը նպատակադրեն հայոց մշակոյթը ծանօթացնել Թուրքիոյ մէջ ապրող ժողովուրդները»:

Հաւաքոյթի աւարտին կազմակերպիչները գետին զարնելով փշուցին նուռ մը, որ հայոց կողմէ ընդունուած է որպէս առատութեան, եղբայրութեան եւ միասնութեան խորհրդանշանը:

ՀԱՅ ԵՒ ՍԵՐՊ ԵՐԱԺԻՇՏՆԵՐՈՒ ՄԵՂԵԴԻՆԵՐԸ ՀՆՉԵՑԻՆ ՊԵԼԿՐԱՏԻ ՄԵՋ

Ձեռնադաշնակ (աջօրտիոն) նուագող Դաւիթ Ենգիպարեան, Նոյեմբերի 28ին զուգերգով հանդէս եկաւ Պելկրատի «Ռեքս» մշակոյթի կեդրոնի համեարգասարահէն ներս: Իրեն կ'ընկերակցէր ականաւոր երգահան եւ սաֆոֆոնիստ Պորիս Կովաչը: Արդարեւ, վերոյիշեալ երկու արուեստագէտները ապշեցուցին հանդիսատեսները իրենց ճազ համարութիւններով: Արդարեւ, իրենց այս առաջին միասնական համերգը կը կրէ «Իմ արեւելեան սիրտը» (My Eastern Heart) անուանումը: Մօտ ապագային անոնք ունկնդիրներուն պիտի ներկայանան իրենց առաջին ձայնասկաւառակով:

ԵԹՈՎՊԻԱՅԻ ՄԵՋ ԿԱՆ ՍԵՒԱՍՈՐԹ ՀԱՅԵՐ

«Մոսկուա» շարժապատկերի սրահին մէջ կայացաւ Արթիւր Բախտամեանի «Հապեշական օրագիր» ֆիլմի անդրանիկ ցուցադրութիւնը:

«Հապեշական օրագիր» ֆիլմէն կը պարզուի որ փրկիկեան այդ հեռավոր, քաղաքակրթութենէն մոռցուած կղզիին մէջ կան հայեր, նոյնիսկ սեւամորթ հայեր, որոնք խորապէս նպաստած են այդ երկրի զարգացումին:

Արդարեւ, Արթիւր Բախտամեան կը պատմէ թէ ինչպէս 20րդ դարու սկիզբները, 40 հայ որբեր Երուսաղէմէն գաղթած են Եթովպիա: Անոնք յետագային Եթովպիոյ մէջ հիմնած են թագաւորական նուագախումբը: Իսկ նուագախումբի ղեկավարը Գէորգ Լանպանտեանը յօրինած է Եթովպիոյ ազգային քայլերգը, իսկ իր եղբայրը երաժշտական կրթութեան եւ կոնսերվատորիայի հիմնադիրն է:

«Հապեշական Օրագիր» ֆիլմի տեւողութիւնն է մօտ մէկ ժամ եւ ունի տեղեկատուական մեծ արժէք եւ կը սորվեցնէ ինչպէս երջանիկ ըլլալ աղքատութեան մէջ:

ՊՈԼՍՈՅ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ 125-ԱՄԵԱԿԸ

Լոս Անճելըսի Պոլսահայ Միութեան հանդիսասրահին մէջ պիտի նշուի Պոլսոյ Կեդրոնական Վարժարանի հիմնադրութեան 125 ամեակը, կազմակերպութեամբ նոյն դպրոցի սանուց միութեան:

Արդարեւ Պոլսոյ Կեդրոնական Լիսէն այն հազուադէպ ուսումնարաններէն մին է, ուրկէ շրջանաւարտ եղած են ականաւոր անձնաւորութիւններ: Կեդրոնականի մէջ իրենց ուսումն առած են բանաստեղծներ Արշակ Զօպանեան, Վահան Թէքէեան, լեզուաբան Հրաչեայ Աճառեան, ինչպէս նաեւ Լեւոն Սիւրմէեան, Արամ Հայկազ, Միսաք Մեծարենց եւ բազմաթիւ ուրիշներ:

ՄԱՍԻՍ

ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՏՐՈՆ

Yes, I wish to subscribe to Massis Weekly

Enclosed a check for (one year)

* \$50,00 for USA

* \$60,00 (second class), \$ 75,00 (Air Mail) for Canada.

* \$85,00 (second class), \$ 125,00 (Air Mail) Overseas.

Name: -----

Address: -----

City: ----- State:----- Zip Code:-----

Country: -----

Tel :----- Fax : -----

ՓՐՈՖ. ՆԻԿՈԼԱՅ ՅՈԿՐԱՆՆԻՍԵԱՆԻ «ՀԱՅՈՑ ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ» ԳԻՐՔԸ ԲՈՐԵՐԵՆ ԼԵԶՈՒԿ

Հայաստանի Գիտութիւններու Ակադեմիայի անդամ փրոֆ. Նիկոլայ Յովհաննիսեանի «Հայոց Յեղասպանութիւնը» գիրքը լոյս տեսաւ Քորիերէն լեզուով: Թարգմանութիւնը կատարուած է անգլերէնէ:

Արդարեւ, փրոֆ. Յովհաննիսեանի սոյն աշխատասիրութիւնը ցարդ լոյս տեսած է գերմաներէն, ռուսերէն եւ ֆրանսերէն լեզուներով: Ան վերջերս թարգմանուած է նաեւ ռումաներէնի եւ լոյս պիտի տեսնէ 2012 թվականի սկիզբները:

ԳԱՆԱՏԱՆ 60,000 ՔԼՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ ՈՒՆԻ ԵՒ ՈՒՐԻՇ ՇԱՏ ԲԱՆԵՐ

ՀԱՅԿՆԱԳԳԱՇՆԱՆ

Այս թիւին ահաւոր մեծութիւնը կը զգանք, երբ նկատի ունենանք որ երկրագունդին շրջագիծը 40,000 քլմ. է: Աւելի հասկնալի ընելու համար այս թիւը, երեւակայինք որ Գանատայի որեւէ մէկ տեղէն ճամբայ ելած շոգեկառքը այդ 60,000 քլմ. ճամբան կտրելու համար մօտաւորապէս մէկ ու կէս անգամ երկրագունդին շրջանը պէտք է ընէ սառցապատ անհուն տարածութիւններու վրայէն եւ աշխարհի ամենէն ծառախիտ ու փայտառատ անտառներու ընդմէջէն: Գանատայի սառցապատ տափաստաններու մէկ մասը միայն հալեցնելով կարելի է երաշտէ տառապող ժողովուրդները ջուրի տազնապէ ազատել: Եւրոպայէն աւելի մեծ Գանատայի 30 միլիոն բնակչութիւնը կարելի է 300 միլիոնի բարձրացնել, առանց նուազագոյն չափով կրճատելու ոչ միայն մարդոց այլ արջերուն իսկ ուտեստեղէնի եւ ջուրի բաժինը: Գանատայի գետերուն եւ լիճերուն մէջ վիտացող ձուկերով արջերը կը կերակրուին, ձուկի կարօտ ժողովուրդներուն փոխարէն:

Առողջապահական ճրի համակարգով, անգործութեան դէմ ապահովագրութեամբ, ծերութեան թոշակով, մարդկային իրաւունքներու, արդարութեան եւ օրէնքի իշխանութեան համար, կարելի է Գանատայի օրինակը ցոյց տալ մարդկութեան, առանց քաղաքական նկատառումներու միայն ջանալով ճշմարտութեան եւ արդարութեան կողքին կենալ, ինչպէս պատահեցաւ Հայոց Յեղափոխութիւնը ճանչնալու պարագային: Այդ մասին Թուրքիոյ սպառնալիքները ապարդիւն մնացին, իսկ Գանատան շահեցաւ հայ ժողովուրդի երախտագիտութեան հետ ճշմարտութեան եւ արդարութեան ախոյեանի բարոյական յղթանակը: Բան մը որ իր գօր դրացի Մ. Նահանգները չկրցաւ, կամ չուզեց ընել, հակառակ տրուած խոստումներուն:

Տնտեսական ու քաղաքական սակարանին մէջ շահն ու վնասը հաշուող նախագահ Օպամա, մոռացութեան տալով այդ մասին իր իսկ յայտարարած համոզումները, քաջութիւնը չունեցաւ ճշմարտութիւնը բացայայտել, որովհետեւ վերջերս Թուրքիա կատարած այցին ընթացքին խոստացած իր «չցաւցնել» գիրենք:

Տնտեսական մարզի մէջ, ժողովուրդին առօրեայ ապրուստին առնչութեամբ չարաշահութեան առաջը առած է շնորհիւ պետական խիստ հսկողութեան: Այսպէս, Գանատայի մէջ չարտադրուող խաղողը, պանանը, անանասն ու փափայան գուցէ աւելի աժան կը վաճառուին գանատական շուկային մէջ, քան այդ պտուղները արտադրող եւ արտածող երկիրներուն մէջ:

Բաց հակառակ այս բոլոր առաւելութիւններուն, Գանատայի բնակչութիւնը 30 միլիոնի շուրջ կը մնայ: Պատճառը դաժան կլիման է, որ կեդրոնական գլխաւոր քաղաքներուն՝ Մոնթրէալի, Թորոնթոյի եւ շրջակայքին մէջ գերույն նուազ 30-40 աստիճանի կ'իջնէ ձմրան խիստ օրերուն: Այս է գլխաւոր պատճառը որ բնակչութիւնը զգալապէս չ'աճիր: Երկրորդ կարեւոր պատճառն է քաղաքացիներուն տրուած լայն ազատութիւնը, ըստ որուն քսան տարի Գանատա աշխատած եւ շահատուրքը վճարած քաղաքացի կրնայ արտագաղթել եւ բնակիլ աշխարհի որեւէ տեղը եւ ստանալ աշխատանքային տարիներու հատուցումը, ծերութեան թոշակը, առողջապահական ծախսերը եւ բոլոր այլ իրաւունքները, որոնք պիտի ստանալ Գանատայի մէջ:

Առանց վարանումի գանատական դեմոկրատիան (ժողովրդավարութիւն) պիտի առաջարկէի իբրեւ օրինակելի վարչաձեւ նոյնիսկ այնպիսի պետութիւններու, որոնք դեմոկրատի կը խաղան, այդ կեղծիքով իրենց ժողովուրդները եւ մարդկութիւնը խաբել փորձելով:

ՔՆԱԾ ՎԻՇԱՊՆ ԱՐԹՆԱՆՈՒՄ Է

ՆԱՅԻՐԱ ՄՐԿՏՁԵԱՆ

Մի ժամանակ Նապոլիոնն ասել է. «Զինաստանը քնած հսկայ է, որը, երբ արթնանայ, կը ցնցի աշխարհը»: Այժմ շատերը հարց են տալիս՝ մեծ գորավարի խօսքերը հեռու ապագայի մասի՞ն են, թէ՞ այդ ապագան արդէն սկսուել է: Արդէն յաճախակի են դարձել եւրոպացիների «ուխտագնացութիւնները» դէպի Փեքին՝ վարկեր ինդրելու նպատակով: Իսկ Ֆինանսական կայունութեան եւրոպական հիմնադրամի (EFSF) ղեկավար Կլաուս Ռեյխինգը հսկողութեան այցը Փեքին, որի ժամանակ նա չինացիներին երազօտին փրկելու համար օգնութիւն է խնդրել, այս ամէնի զագաթնակէտն էր: Մի փաստ, որի մասին 10 տարի առաջ խօսելը ֆանտաստիկայի շարքը կը դասուէր:

Ինչպէ՞ս պատահեց, որ Զինաստանը, որը դեռ շատ աւելի աղքատ է, քան եւրոպական պետութիւնները, յանկարծ դարձաւ եւրոպայի փրկութիւնը:

Դրա որոշիչ գործօնը Զինաստանի ժողովրդական Հանրապետութեան բարեփոխումների քաղաքականութեան յաջողութիւնն է, որի բաղադրիչներն են ինչպէս չինացիների աշխատասիրութիւնը եւ ձեռներեցութիւնը, այնպէս էլ աւտորիտար քաղաքական համակարգը, որը վերջին 30 տարիների ընթացքում իրականացնում է երկրի զարգացման յատուկ գծուած ծրագիրը:

Ըստ բարեփոխումների հայր Դեն Սյաոպինի, առաջին փուլում (1970-ականների վերջ) Զինաստանը պէտք է դառնար համաշխարհային ֆաբրիկա եւ էժան ապրանքներ արտադրող: Այժմ արդէն յատկապէս արեւելեան նահանգներում էժան արտադրութեան մոդելից սկսել են հրաժարուել՝ տեղափոխելով այն Բանգլադէշ, Վիետնամ եւ Շրի Լանկա:

«Աշխարհի ֆաբրիկա» լինելու արդիւնքը դարձան արտահանման աւելցուկից առաջացած արժույթի հսկայական ռեզերվները: Իսկ դրանք էլ, իրենց հերթին, սեփական արժույթի փոխարժէքի իջեցման գիտակցուած քաղաքականութեան արդիւնքն էին, որպէսզի Զինաստանում արտադրուած ապրանքը իր գնով մրցունակ լինի համաշխարհային շուկայում: Աւելցուկը հարկաւոր էր մի տեղ ներդնել, եւ ԶԺՀ-ն դառնում է ԱՄՆ վարկատուն՝ գումարներ ներդնելով ամերիկեան արժէթղթերի ու արժույթի մէջ:

Զինաստանն այժմ աստիճանաբար անցնում է դէպի ներքին շուկայ կողմնորոշուած տնտեսութեան, սակայն դեռ կախուած է մնում իր ապրանքի համար ամենախոշոր շուկայից՝ ԱՄՆ-ից: Եւրոպական ճգնաժամը ազդում է միլիոնաւոր չինացի բանուորների

վրայ: Զէ՞ որ նրանք աշխատում էին արտաքին շուկայի համար: 2008-ին Զինաստանում շուրջ 26 մլն մարդ կորցրել է իր աշխատանքը: Իսկ սա երկրում ապակայունութեան լուրջ ապառնալիք է:

Վերջին տարիներին նկատուում է ԶԺՀ քաղաքական ազդեցութեան ուժեղացում, չնայած որ այն ամէն կերպ հրաժարուած է դրանից: Վերջին տարիներին Զինաստանը գլոբալ տէրութիւն է դարձել: Նա իր շահերն ունի մեր մոլորակի բոլոր մայրցամաքներում: Նրա դիրքերն աւելի ու աւելի են ամրանում, եւ այժմ նոյնիսկ ԱՄՆ-ն չի կարողանում նրան ստիպել բարձրացնել յուանի փոխարժէքը: Սակայն, Դեն Սյաոպինի դոկտրինի համաձայն, յետագայ զարգացման համար Փեքինին կայունութիւն է հարկաւոր ոչ միայն իր երկրում, այլեւ համաշխարհային քաղաքականութեան մէջ:

Ստեղծուած իրավիճակի մասին երկու տարբեր տեսակէտներ կան: Ըստ առաջինի՝ ոչինչ չի փոխուել: EFSF-ում Զինաստանի ներդրումը պէտք է կազմեր ընդամէնը 10%՝ 100մլրդ եւրօ: Եւ նման թուերի դէպքում Զինաստանից կախուածութեան մասին խօսք լինել չի կարող, յատկապէս, որ այդ հիմնադրամի ղեկավարը նման խնդրանքով դիմել է նաեւ Ճապոնիային:

Իսկ երկրորդ տեսակէտը Արեւմուտքի աստիճանական մարման եւ Զինաստանի դարաշրջանի գալու մասին է: Նման կարծիքը այս տարուայ Յունիսին բարձրաձայնել է Հունգարիայի վարչապետը՝ Նոկի մէջ զցելով ողջ եւրոպան:

Ենթադրուած է, որ Զինաստանի նշանակութեան աճը աստիճանաբար կը նկատուի, սակայն համաշխարհային տնտեսութեան եւ գլոբալ կարգի վրայ նրա ազդեցութիւնն անխուսափելիօրէն կ'ուժեղանայ: Զինաստանի համար մի շարք ուղղութիւններ են բացուած, որոնք լաւ իրավիճակ են ստեղծում նրա համար. եւրոպական շուկաների հանրային պատուէրներ չինական ընկերութիւնների համար, 1989թ.-ին նրա վրայ դրուած գէնքի պատժամիջոցի վերացումը, տեխնոլոգիայից զարգացած եւրոպական ընկերութիւնների եւ կոորպորացիաների գնում, ազատ շուկայական տնտեսութեան կարգավիճակի ճանաչում, ինչը կը հանի եւրոպական շուկաներ չինական կոնցենդնների մուտք գործելու բոլոր արգելքները:

Զինաստանը լրիւ առաջնորդուում է Դեն Սյաոպինի խօսքերով, ով ասում էր. «Սառնասրտօրէն դիտէ՛ք, պահպանէ՛ք մեր դիրքը, հանգիստ գբաղուէ՛ք գործով, ցոյց մի՛ տուէ՛ք ձեր հնարաւորութիւնները եւ յարմար պահի սպասէ՛ք, երբեք մի՛ փորձէ՛ք առաջ վազել եւ երբեք լիդերութեան մի՛ գնացէ՛ք»:

ՎԱՐՁՈՒ ՏՈՒՆ

PALM SPRINGS ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԻ ԳՆԱՅՈՂ ՀԱՅՐԵՆԱԿԻՑՆԵՐԻ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

Փալմ Սփրինգսի գեղատեսիլ եւ կից լեռնային շրջանին, վարձու է տրուում լրիւ կահաւորուած մէկ ննջարան, մեծ նստասեւեակ, խոհանոց՝ բոլոր յարմարութիւններով, մինչեւ 5-6 հոգի գիշերելու տարողութեամբ Condo: Ունի մեծ լողաւազան, քաքուզի, թեմիսի խաղաղաշտ, կանաչազարդ փիքնիքի տարածք, իր յատուկ կրակարաններով եւ 24-ժամեայ ապահովութեան սիստեմ:

Մանրամասների համար հեռաձայնել՝ (818) 246-0125

Վարձման գներն են՝	
Ուրբաթ, Շաբաթ եւ Կիրակի՝	\$ 400
Long Weekend-ների համար՝	\$ 500
Մէկ շաբաթուայ համար՝	\$ 675
Մէկ ամսուայ համար՝	\$ 1450

«ՔԱԶ ՆԱԶԱՐ»
ՈՒՂԻՂ ԵԹԵՐ ՇՕ
 Ամէն Կիրակի երեկոյեան
 Ժամը 10:00–ից 12:30
 Կլէմտայի 380-րդ կայանից

ԵՐԵՒԱՆԵՐՈՒՆ ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ ԵՐԱԶՆԵՐԸ

Կախարդը կը վախճնէ: Թա- գուհին կը հմայէ: Հրէշը անկողինին տակն է:

Բոլորս ալ, փոքրեր թէ մեծեր, երազ կը տեսնենք քնացած ժամա- նակ: Երազ մը հիմնական անհրաժեշ- տութիւն մըն է փոքրիկներուն եւ չափահասներուն համար, հոգեկան հաւասարակշռութիւն ունենալու հա- մար: Գիշերը կը չէզոքանան իրակա- նութեան մէջ անընդունելի եւ ար- գիլուած պարտականութիւնները, հե- տեւաբար, երազը կ'արտօնէ արտա- յայտուիլ կարգ մը մտահոգութիւն- ներ ու մտավախութիւններ:

Երբ ձեր պզտիկը արթննայ, հարցուցէք իրեն եթէ գեղեցիկ երազ- ներ տեսած է: Եթէ նոյնիսկ բան մը չհասկնաք իր պատմածէն, վնաս չունի, կարեւոր այն է, որ ան կրնայ իր զգացումներուն մասին խօսիլ: Այս խօսակցութիւնը կ'օգնէ նաեւ երեխային աճման ու հասունու- թեան: Ոչ մէկ բան անտեղի է երազներու աշխարհին մէջ: Ինչպէս Ֆրոյտ յայտնաբերած է, երազը կը պարունակէ անգիտակցութեան մէջ պահուած փափաք մը:

Անուշ քուն, բարի երազ՝ այս նախադասութեամբ ծնողքը փոքրի- կին կը քնացնէ: Հոգեբանութիւնը ինչպէ՞ս կը բացատրէ գրեթէ բոլոր երեխաներուն տեսած իրար նշանոց երազները: Երազներու մէջ կը գտնենք խորհրդանշեր, որոնք բանալիներ են որեւէ բացատրութեան, թէեւ կարգ մը երազներու իսկական իմաս- տը կրնայ յայտնաբերուիլ միայն գանձուք տեսնողին կողմէ: Ստորեւ կը գտնենք կարգ մը դասական երազ- ներ, զորս տեսնելու հակամէտ կ'ըլ- լան փոքրիկները:

«Կորսուած էին, տունին ճամ- բան չէի գտներ».- Այս, հօրն ու մօրը կորսնցնելու եւ պղծելու վախն է: Փոքրիկը այսպիսի երազ կը տեսնէ այն տարիքին, երբ ան կապուած կ'ըլլայ ծնողքին եւ պէտք ունի անոնց կողմէ ապահով զգալու: Իսկ եթէ ան ենթակայ ըլլայ ճակատագ- րական դէպքերու, ինչպէս մահի կամ ճամբորդութեան պատճառով բա- ժանում, այս զգացումը կրնայ իր մէջ ամրապնդուիլ:

«Երկրին թագաւորն էի, ուզածս կը ստանայի».- Փոքրիկները կը կար- ծեն, թէ մեծերը կը կատարեն ինչ որ կը փափաքին: Այսպիսի պարագայի, ծնողք պէտք է պզտիկին բացատրէ, որ նոյնիսկ մեծերը իրաւունք չունին կարգ մը բաներ կատարելու եւ իրենք ալ օրէնքներու եւ պարտաւորութիւն- ներու կ'ենթարկուին:

* «Կը նայիմ եթէ հրէշը անկո- ղինին տակն է».- Կարգ մը ծնողներ կը կարծեն, թէ պատահանին վարա- գոյրը բանալով եւ կատակի ձեւով անկողինին տակը փնտռելով երե- խային կը փաստեն, թէ ոչ հրէշ եւ ոչ ալ օձ գոյութիւն ունի որեւէ տեղ: Այսպիսով երեխան պիտի մտածէ, թէ «իրաւունք ունիմ վախնալու, որովհետեւ եթէ հրէշը ներկայ չըլ- լար, անոնք պիտի չփորձէին զայն սենեակին մէջ փնտռել»: Խնդիրը աւելի կը վատթարանայ, երբ «սուրդ բարձիր տակը դիր, գէնքը դարակին մը պահէ» խրատներ տալով անոր: Պզտիկը պատճառ պիտի ունենայ մտածելու, թէ գիշերը իր վրայ բան մը պիտի չարձակի:

* «Չեմ ուզեր քնանալ, գողը պիտի գայ ինձի տանելու».- Այս մղձաւանջը յաղթահարելու համար (մանաւանդ երբ քանի մը անգամներ նոյն երազը կրկնուի), երեխան պէտք է հասկնայ, որ իր երեւակայութիւնն է գողը ստեղծողը, եւ նոյն ինքն իր

երեւակայութիւնը կարողութիւնը ու- նի այդ վախը ոչնչացնելու:

* «Հսկայ մըն էի, իսկ դուք մըջիւնի չափ».- 2-3 տարեկանի միջեւ կ'աւելնան պզտիկի այն երազ- ները, ուր ի յայտ կու գայ անոր տիրապետելու փափաքը: Օրինակի համար, ան երազին մէջ կը տեսնէ, թէ ինք «սուփըրմէն»ն է: Ամբողջ օրուան ընթացքին ան կը լսէ «ո՛չ, աչպէս մի ընեք» եւ «տակաւին փոքր ես այդ գործը կատարելու» խօսքերը, հետեւաբար, ան կը տիրի: Այդ տեսակի երազները կու գան ըսելու, թէ ծնողք պէտք է քաջալե- րեն իրենց փոքրիկը եւ կարգ մը պատասխանատուութիւններ վստա- հին անոր:

* «Կապոյտ պարիկը կայ, տե- սայ գինք».- Երեխան կը խորհի, թէ ինչ որ կրնա երեւակայել, այդ ներկայ է իրականութեան մէջ: Մենք կրնանք օգնել գինք իրականու- թիւնն ու երեւակայութիւնը բաժ- նող սահմանը ըմբռնելու: Չինք համոզելու համար կարելի է առա- ջարկել իրեն, որ գոցէ աչքերը ու մտածէ ճերմակ ձիու մը մասին: Յետոյ խնդրել, որ աչքերը բանայ եւ նկատէ, որ այդ ներկայ չէ հոն: Պէտք է բացատրել, որ այդ իր երեւակա- յութեան մէջ գտնուող նկար մըն է, այդպէս կ'ըլլայ երազը:

* «Չար կախարդ մը կ'ուզէ գիս բռնել».- Մինչեւ 6 տարեկան, պզտիկ- ները դէշ երազներ կը տեսնեն ու մղձաւանջ կ'ապրին: Բնական է: Այս վիճակը կը սաստկանայ, երբ անոնք ճգնաժամ կ'ապրին: Այս ի յայտ կու գայ, երբ առաջին անգամ փոքրիկ մը ծնողքէն բաժնուի կամ երբ դպրոց մուտք գործէ: Այսպիսի դէպքերու կը հանդիպինք նաեւ, երբ ընտանիքը նոր երեխայ մը կ'ունենայ: Պզտիկը չի յաջողիր իրեն համար տեղ գտնել ընտանիքին մէջ, ինչպէս նաեւ նա- իրանձ կը զգայ նորածինին, հետեւա- բար, կը վախնայ ծնողքին սէրն ու գուրգուրանքը կրանցնելէ:

Գիտնականներուն միջոցով կա- րելի եղաւ գիտնալ, որ իր ծնունդէն սկսեալ, երեխան միշտ նոր նկարներ ու գորաւոր զգացումներ կը ստա- նայ: Երբ քնանայ, անոր ուղեղը կը դասաւորէ հինգ զգայարաններուն ուղարկած նշանները ու իրեն չփոթի մատնած տեղեկութիւնները: Պզտի- կը տակաւին բաւեր չ'ունենար պատ- մելու իր մտավախութիւններուն ու փափաքներուն մասին, այլ ունի երազներու նկարներ, որոնց միջո- ցով կ'արտայայտուի:

ԻՆՉՊԵՍ ԿԸ ԿԱՐԳԱԻՈՐԵՍ ԶԱՐՑԵՐԴ

Պէտք է ատամնաբույժին այցե- լես, պէտք է տան մաքրութեան աշխատանքները կատարես, պէտք է հեռաձայնի մուրհակը վճարես, եւ այլն: Դու կը կորսուի՞ս ու կեղրոնացումը կը կորսնցնե՞ս գոր- ծերու բազմազանութեան մէջ կամ կանոնաւորուած ես եւ դասաւորես կատարելիք բոլոր գործերդ: Գիտ- նայու համար, պատասխանէ հե- տեւեալ փորձ-քննութեան հարցում- ներուն եւ ինքզինքդ յայտնաբերէ իր իրականութեան մէջ:

1) Մննդականոնի մասին կ'ը- սես:

Ա) Կը սկսիս անոր գործադ- րութեան ամբան եղանակէն երկու ամիս առաջ:

Բ) Կեանքիդ կանոնը չի ստի- պեր քեզի անդակաւորել դիմելու:

Գ) Կը մտածես, որ ժողովուր- դը քեզի պէտք է սիրէ ինչպէս որ ես:

2) Հաշիւներդ կը կատարես:

Ա) Ամէն շաբաթ:

Բ) Երբեք չես կատարեր:

Գ) Այդ հարցով զբաղողներ կան:

3) Տունիդ մաքրութիւնը եւ արդուկը:

Ա) Ամէն օր կը կատարես:

Բ) Շաբաթը երկու անգամ կը կատարես:

Գ) Շուտ-շուտ չես կատարեր:

4) Պարտադրուած մուրհակ- ները:

Ա) Աստիճանաբար դուն կը վճարես:

Բ) Ժամանակը կ'անցնի եւ դուն միշտ կը սպասես մինչեւ վերջին վայրկեան:

Գ) Այս հարցերուն չես խառն- ուիր:

5) Գեղեցկութեանդ եւ մագե- րուդ հարցով:

Ա) Պէտք եղած բաները կը կատարես ամէն շաբաթ:

Բ) Կը սպասես, որ աշխուժու- թիւն ունենաս այդ բաները կատա- րելու:

Գ) Այդ բաները կը կատարես միաժամանակ երաժշտութիւն ունկնդրելով:

6) Ատամնաբույժին կ'այցելես:

Ա) Վեց ամիսը մէկ անգամ:

Բ) Երբ անհանդուրժելի ցաւ ունենաս:

Գ) Չես չիշեր վերջին անգամ երբ այցելեցիր ատամնաբույժին:

7) Մարզանք կ'ընես:

Ա) Ամէն օր:

Բ) Երբեմն:

Գ) Ամէն օր յաջորդ օրուան կը

յետաձգես: Շուկայէն գնումներ կատա- րելու համար:

Ա) Կը սպասես յարմար ժամա- նակին, երբ շուկան գրեթէ դա- տարկ կ'ըլլայ:

Բ) Հաճոյք կ'առնես գնում կատարելէ, հետեւաբար կանոնա- ւոր ձեւով կ'այցելես շուկայ:

Գ) Գնումներդ կը կատարես համացանցի միջոցով:

9) Խոհանոցիդ վերաբերեալ հարցերը:

Ա) ձաշերդ նախօրօք պատ- րաստած կ'ըլլաս:

Բ) Կը սիրես ճաշ եփել, սա- կայն ոչ առօրեայ դրութեամբ:

Գ) Խոհանոցը, նոյնիսկ անոր մէջ գտնուող առարկաները չես գիտեր:

10) Տունիդ դասաւորման գոր- ծը:

Ա) Առօրեայ դրութեամբ կը կատարես:

Բ) Այդ գործերը կը կատարես երբ վիճակը անհանդուրժելի դառ- նայ:

Գ) Կը կատարես երբ տան մաքրութիւնը ընես:

ԱՐԴԻԻՆՔՆԵՐԸ

* Եթէ պատասխաններուդ մե- ծամանութիւնը (Ա) է.- Դուն կը սիրես իշխել բոլոր հարցերուն վրայ, նախ կը պատրաստես յատուկ ցանկ մը եւ կը մեկնարկես աշխա- տանքի: Քու շուրջը գտնուող բո- լոր բոլոր անձերը իրենց հաւանու- թիւնը կը յայտնեն քեզի հանդէպ եւ հարց կու տան, թէ ինչպէս կրնաս կատարել այս բոլորը: Դուն գոհացում կը զգաս, երբ հարցերը իրենց ճիշդ ժամանակին կատա- րես, հետեւաբար, գերյոզնածու- թիւն չես զգար: Արդարեւ, դուն հազուադէպ կը ջղայնանաս կամ լարուածութիւն կ'ունենաս վախ- նալով, որ պարտադրուած մուրհա- կին ժամանակը կը մօտենայ: Այս պատճառով կամքդ կարգաւորուած է եւ իրատ, սակայն երկար ժամա- նակամիջոցէ ետք հարցերու վրայ քու ունեցած այս իշխանութիւնդ կրնայ քեզի կանոնի, կարգաւորու- մի ու կեանքդ դասաւորելու գերին դարձնել:

* Եթէ պատասխաններուդ մե- ծամանութիւնը (Բ) է.- Շաբաթ- ուան վերջաւորութեան, փոխանակ հանգստանալու եւ հանգչելու, դուն կը սուրաս ժամանակը ամբողջո-

Մար.ք էջ 19

<p>ԿԵՐԱՆՈՐՈՂՈՒԿ</p>	<p>ST. GREGORY ARMENIAN CHURCH Geragos BANQUET HALL OF PASADENA</p>	<p>NEWLY REMODELED</p>
	<p>Now ready to host your</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wedding • Baptism • Anniversaries • All other happy & sad events. • Բարսանիք • Մկրտութիւն • Տարեդարձ • և ամէն ուրախ ու տխուր առիթներ: 	
<p>ՎԱՏԷ 562-715-8730 ՎԱԿԷ</p>		
<p>Լաւագոյն և յարմարագոյն գիներով ձեզ կ'սպասարկենք</p>		

ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԺԽՏՈՒՄԸ

Շարունակում է 1-ին

Սարքոգի այս հարցի մասին իր կարծիքը փոխեց Երեւան այցելութեան օրերուն, երբ Երեւանէն Յեղասպանութիւնը ճանչնալու կոչ ըրաւ Թուրքիոյ՝ արժանանալով վարչապետ էրտողանի քննադատութեան:

Սարքոգի յառաջիկայ տարի տեղի ունենալիք Ֆրանսայի նախագահական ընտրութիւններուն թեկնածու է եւ թրքական քաղաքական շրջանակներ կը պնդեն, թէ ան այս քայլով կը փորձէ հայերուն քուէն «որսալ»:

Նախագահութեան այլ թեկնածու մը՝ ընկերավարական Ֆրանսուա Հոլանտ, խոստացած է օրինագիծը վաւերացնել, եթէ նախագահ ընտրուի: Պոլսոյ մէջ լոյս տեսնող հայ-

կական «Մարմարա» թերթին համաձայն, Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւնը հաղորդագրութեամբ մը դժգոհութիւն յայտնած է Ֆրանսայի Խորհրդարանի իրաւական հարցերով յանձնաժողովին կողմէ վաւերացուած այն բանաձեւին գծով, որ պատիժ կը սահմանէ Հայկական Յեղասպանութիւնը ուրացողներուն դէմ:

Նախարարութեան հաղորդագրութեան մէջ ազդարարուած է, թէ անարբարութիւն կացութիւն մը կրնայ ստեղծուիլ, եթէ Ֆրանսայի Խորհրդարանը վաւերացնէ այդ բանաձեւը: Նախարարութիւնը դիտել տուած է, որ Թուրքիա Ֆրանսայէն կ'ակնկալէ «չինիչ քայլեր», որոնք պիտի նպաստեն Հայաստանի ու Թուրքիոյ միջեւ առկայ անհամաձայնութիւններու լուծման:

ՍՓԻՒՔԱՅԱՅ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՄԸ ԵՄ

Շարունակում է 1-ին

ինձ թւում է, իմաստ չունի: Բերդից նոր եմ դուրս եկել, մի քիչ հանգստանամ... Ինձ համար երեւոյթն է աւելի կարեւոր, քան թէ անունը», - ըսաւ Հարթունեան:

Պետական Եկամուտներու Կոմիտէի Նարեկ Հարթունեանի ընտա-

նիքին պատկանող «GH Storage Enterprise» ընկերութեան հաշիւները ստուգուելէ ետք, «բացայայտած» է 111 միլիոն դրամի չվճարուած հարկեր: Սակայն, Հարթունեան չընդունի որ այդ մեղադրանքները եւ համոզուած է, որ իր խափանման միջոցը փոխուած է հասարակական ճնշման հետեւանքով:

Հ.Ս.Մ-Ի ՊԱՆԾԱԼԻ 90 ԱՄԵԱԿԸ ՀԱԼԷՊԻ ՄԵՋ

Շարունակում է 7-ին

ներկայի ու հեռաւոր ակերտն ապրող խմբապետներու եւ փոխ խմբապետներու պարգևատրումը, ստեղծելով ուրախալի եւ հպարտալից միջոցներ մը:

Պարգևատրուեցան Յակոբ Թիւթիւնճեան, Մացակ Սահակեան, Յովհաննէս Առաքէլեան, Տօքթ. Թորոս Թուխմանեան, Էօփէնի Պարտումեան (Ամերիկա), Նորա Նալպանտեան (Ամերիկա), Յովսէփ Նալպանտեան (Ամերիկա), Վարդան Մելիքսէթեան, Գէորգ Ֆաքճեան (Ամերիկա), Տօքթ. Շուքրի Հալլաճեան, Գէորգ Կոստանեան, Մարալ Քիւփեյեան, Յարութ Եղազեան (Ամերիկա), Յարութ Աշքեան, Վազգէն Թիւթիւնճեան, Աշխէն Հէճինեան, Գէորգ Հէճինեան, Սուրէն Հէքիմեան, Անի Արսլանեան (Շուէտ), Գէորգ Արսլանեան, Սիմոն Սեմերճեան (Ֆրանսա), Հանրի Մնունու (Հայաստան), Հրաչ Գէորգեան, Ռաֆֆի Գէորգեան (Մաուրի Արապիա), Արշօ Աթաշեան, Ատուր Այնթէպլեան, Սեպուհ Գաբրիէլեան, Վաչէ Փիլիպպոսեան, Վազգէն Պոյաճեան, Աբիլ Կէօզլուգարայեան, Տօքթ. Ղազար Ճէրահեան (Քուէյթ), Մարալ Գաւլազեան, Լեւոն Մէլնազարեան, Ռոզիկ Կէօզլուգարայեան, Մարինա Ճէնանեան, Պետիկ Միսեան (Լիբանան), Ճորճ Այնթէպլեան, Յարութ Պալապանեան, Յովսէփ Այվազ-

եան, Սալբի Գուլումճեան (Քուէյթ), Վահէ Թորոսեան, Մեսրոպ Մէլնազարեան, Սոնա Չորպաճեան, Ճորճ Անուշեան, Վահէ Տաքէսեան, Յակոբ Սանթրուեան, Յովսէփ Օհանեան, Սեւան Կէօզլուգարայեան, Սիրեան Չուշեան, Շաղիկ Զգուշեան, Վերա Առաքէլեան (Քուէյթ), Յակոբ Տօնոյեան (Ֆրանսա), Տաթևիկ Պալապանեան, Վիգէն Փիլիպոսեան, Պետիկ Խոշաֆեան, Տիգրան Սարաֆեան, (Ամերիկա), Ասատուր Հաճեան (Աւստրալիա), Կարպիս Ապէճեան (Աւստրալիա), Հրաչ Չապարիշուրեան (Ամերիկա), Տիգրան Մարգարեան (Ամերիկա), Ժօզէֆ Քէօզլէրեան Մեսրոպեան (Հայաստան), Ռուբէն Սարգիսեան, Յակոբ Փոքրաւորեան:

Իսկ յետ մահու պարգևատրուեցան Խաչեր Միսիրիլիան, Յովհաննէս Պէքէրեան, Վահան Հաճէթեան, Անդրանիկ Պապայեան, Ազատ Եագճեան, Գրիգոր Գոնտորալեան, Անդրանիկ Քաշըքեան, Յարութիւն Պոզիկեան, Լեւոն Պայրամեան, Թորոս Զատիկեան, Ժիրայր Մազմանեան, Հրաչ Գաբրիէլիան, Օֆէլեա Տէմիրճեան եւ Ներսէս Գուլումճեան: Անոր յաջորդեց աստիճանի բարձրաձուծ որ եղաւ պատուաբեր վերջաբանը սոցն պանծալի հանդիսութեան:

Բարի երթ սիրելի Հ.Ս.Մ.ին թող քո ջահը բարձր եւ անմարմնայ ու ապրի 100 ամեակներ:

ՀԱՍՈՒՆԱՆՈՒՄ Է ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՇԱՐԺՄԱՆ ՏԵՔՍՏԸ

Շարունակում է 5-ին

-Միգուցէ սա ժամանակի հարց է, եւ այն պահին, երբ հասարակական տարբեր շարժումները նաեւ համակարգային փոփոխութեան խնդիր կը դնեն իրենց առջեւ, կը ծնունեն այն լիդերները, ովքեր քաղաքական կարիերայի ճանապարհը կ'ընտրեն. բայց սա անպայման չէ: Երբ նայում ենք 60-70-ականների մարդու իրաւունքների գարթօնքն ամբողջ աշխարհում, այդ թւում՝ նաեւ Եւրոպայում, շարժումների առաջնորդների ճնշող մեծամասնութիւնը երբեք քաղաքական կարիերա չարեց. նրանք ձեւակերպեցին խնդիրներ, դրանք որոշակի հանգրուանի հասցրին եւ իրենք վերացան: Բայց նրանք ստեղծեցին նոր իրավիճակ, եւ քաղաքական ուժերը ստիպուած էին գործել արդէն այդ փոփոխուած իրավիճակում: Դրա համար ես պարտադիր չեմ համարում, որ այսօր եղած հասարակական ակտիւ լիդերները իրենք դառնան քաղաքական ղեկավարներ: Ուղղակի կարեւոր է, որ շարժումները շատ յստակ խնդիրներ դնեն եւ այն հասցնեն այն ծաւալի ու այն մակարդակի ինքնակազմակերպման, որ այդ խնդիրները նկատմամբ հանրութեան վերաբերմունքը մէկընդմիջ փոխուի, ասենք՝ սահմանադրական կարգը վերականգնուի կամ Հայաստանը վարի կանաչ տնտեսութիւն եւ այլն: Եւ եթէ հասարակական գիտակից պահանջը լինի, ով էլ որ փորձի գալ քաղաքական իշխանութեան, ստիպուած է լինելու պայքարել այդ շրջանակում:

-Արփիճ, ըստ Ձեզ, ի՞նչ համակարգի ձեւաւորման համար պէտք է լինի մեր պայքարը: Աշոտ Մանուչարեանն ասում է, որ աշխարհում բոլոր համակարգերը ճգնաժամի մէջ են: Մեր ճգնաժամը գուցէ դրանով է պայմանաւորուած:

-Հիմա աշխարհում ներկայացուցչական ժողովրդավարութեան շատ մեծ ճգնաժամ կայ, բայց ես դա չեմ համարում ընդհանուր ժողովրդավարութեան ճգնաժամ, այլ ընդամենը ժողովրդավարութիւնը մի մակարդակ աւելի է խորանում: Այսինքն՝ եթէ երկար տարիներ մարդիկ ուրախ են եղել ընտրելով ներկայացուցիչներ, ովքեր իրենց փոխարէն որոշումներ են կայացրել, հիմա արդէն մարդիկ տեսնում են, որ այդ ներկայացուցիչներն իրենցից օտարուած

են եւ հիմնականում ներկայացուցչական են ոչ թէ իրենց ընտրած ժողովրդի, այլ որոշակի ֆինանսական կամ այլ ուժերի շահերը: Դրա համար գլոբալ մակարդակում, եւ հենց Արեւմուտքում ներկայացուցչական ժողովրդավարութեան վերանայման դիսկուրս է ծաւալուում եւ նման պահանջ է դրուում հասարակական շարժումների կողմից:

Ինչ վերաբերում է Հայաստանին, չնայած մեզ մօտ այդպէս էլ պառլամենտական ժողովրդավարութիւնը չկայացաւ, բայց մենք չպէտք է աչքներս փակենք այդ համակարգի խնդիրների վրայ, չպէտք է ձգտենք նախ դա ներդնել ու յետոյ միայն առաջ անցնել: Ես համոզուած եմ, որ ազատ ու արդար ընտրութիւնների եւ օրէնքի առջեւ հաւասարութեան համար պայքարելուն գուզահեռ պէտք է բոլոր մակարդակներում ստեղծենք ինքնուրոյն ժողովրդավար բնիշխան, որպէսզի մարդիկ ամէն գիւղում, ամէն համայնարանում, ամէն գործարանում իրենց տէրը զգան տուեալ հանրային եւ իրենք լինեն իրական որոշում ընդունողները:

-Հարաւոր է՝ մենք միշտ ճանապարհային տրամադրութիւն ենք ունեցել, դրա համար չենք զգացել հողի ուժը:

-Արտագաղթը մեր մեծագոյն դժբախտութիւններից մէկն է: Բայց ցինիզմն այն աստիճանի է հասել, որ որոշ պետական պաշտօնեաներ նոյնիսկ նշում են, թէ արտագաղթը լաւ է, որովհետեւ դրանով ազատոււմ են բողոքաւորները: Եթէ արտագաղթի նման բարձր տեմպերը չլինէին, մենք հաւանաբար մի քանի տարուայ մէջ որակական փոփոխութիւն կ'ունենայինք: Հայ ժողովրդի պատմութեան մէջ համազգային մակարդակում սոցիալական շարժում չի եղել, մեծ շարժումներն աւելի շատ եղել են ազգայնական տեքստերի շուրջ, ինչը սեփական պետութիւնը չունեցող ժողովրդի համար ինչ-որ իմաստով հասկանալի է: Հիմա նոր հասունանում է սոցիալական շարժման տեքստը, սոցիալական օրակարգեր են դրոււմ մեր հասարակութեան մէջ: Այդ խնդիրներից շատերը օրակարգային են նաեւ այլ հասարակութիւններում, եւ եթէ մենք կարողանանք համագործակցել այլ առաջադէմ շարժումների հետ, վստահ եմ, որ աւելի մեծ արդիւնքների կը հասնենք:

ՄԻՐԱՆՈՅՇ ՊԱՊԵԱՆ

ՎԵՐԱՊԱՏՈՒԵԼԻ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՍԵԼԻՄԵԱՆԻ ՄՐՏԻ ԽՕՍԸ

Շարունակում է 7-ին

մեզ շնորհաւորել անդին կը խորհրդակցիք կը խոկանք եւ կը բաժնենք ապագայ օրակարգերը որոնք կը յուզեն մեր հայկական իրակաւնութիւնը եւ այս առիթը բարեբաստիկ կը սեպեմ մենք մեզ ողջունելու եւ շնորհաւորելու եւ ըսելու «ԿԵԱՆՔ ՊԻՏԻ ԼԻՆԵՆՔ ՈՒ ԴԵՌՇԱՆԱՆՔ» սակայն պիտի մնանք այստեղ աւելի եւ ուժեղ աւելի հզօր միշտ իրարու հետ ըլլալով միասնակութեան եւ եղբայրական հողին բարձր նկատելով

մեր տարբերութիւններն անդին մեզ հասարակաց յայտարարները աւելի լուսարձակուած կերպով ընդունելով եւ այս բոլորով մեր ժողովուրդին խաղաղ ու օրհնանքով լեցուն օրերը հայրենիքի եւ սիւրբ հայկական իրականութեան մէջ միշտ գօտեպնդուած միշտ ընդունուած եւ միշտ աւելի բարօք օրերու երեւակայութեամբ եւ տեսլականով :

Թող Աստուած օրհնէ Հ.մ.մ-ը իր բարեբաստիկ ու ուրախ 90ամեայ տօնակատարութեան օրհնաբեր առիթին մէջ:

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՎ
ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԵՋ (200 ՀՈԳԻ ՎԱՄԱՐ)
ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԱՌԻԹՆԵՐՈՒ ՎԱՄԱՐ
1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104
ՄԱՆՐԱՄԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝ ԸՆՈԱԶԱՅՆԵԼ
(626) 797-7680

ՄԱՐԱԶԴ

ՆՈՅՆՄՁԱՐ ՉԻԼԵԱՆ-ՄԱՆԿՐԵԱՆ

Սրտի դառն կսկիծով կը գուժենք մեր սիրելի քրոջ, հորաքրոջ եւ հարազատին՝ **ՆՈՅՆՄՁԱՐ ՉԻԼԵԱՆԻ** մահը, որ պատահեցաւ Ուրբաթ, 9 Դեկտեմբեր, 2011ն:

Յուզարկաւորութիւնը տեղի ունենցաւ Հինգշաբթի, 15 Դեկտեմբերին, առաւօտեան ժամը 11:00ին, Mountain View գերեզմանատան մատրան մէջ, ապա թաղումը նոյն գերեզմանատունը՝ 2400 N. Fair Oaks Avenue, Altadena, CA 910011

Սգակիրներն են՝

Տէր եւ Տիկ. Վարդգէս Մանկրեան եւ զաւակունք

Տէր եւ Տիկ. Կիւրեղ Մանկրեան եւ Նանոր

Տիկ. Մարի Մանկրեան եւ զաւակունք

Տիկ. Իսկուհի Մանկրեան եւ զաւակունք

Տիկ. Վերժին Մանկրեան եւ զաւակունք

Տիկ. Ժուտի Մանկրեան եւ զաւակունք

եւ համայն Մանկրեան, Թաթուլեան, Փոլատեան, Շանթեան, Պիտինեան, Տէր Սահակեան, Պօնճա, Պէրպէրեան, Թաւլեան, Քէչէճեան, Էլմասեան, Մահաբէճեան, Fajardo, Karbona, David, Փանոսի, Հէլվաճեան, Իշխանեան, Խոշաֆեան եւ Քիլէճեան ընտանիքները, հարազատներն ու բարեկամները:

ՅԱԲԱԿՅԱԿԱՆ

ՆՈՅՆՄՁԱՐ ՉԻԼԵԱՆ-ՄԱՆԿՐԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով Նոր Սերունդ Մշակութային Միութեան վարչութիւնն ու անդամները իրենց խորագրաց վշտակցութիւնները կը յայտնեն հանգուցեալի ընտանեկան համայն պարագաներուն եւ հարազատներուն, մասնաւորաբար Տէր եւ Տիկ. Կիւրեղ եւ Շողիկ Մանկրեանին:

ՆՈՒՐԱՏՈՒԹԻՒՆ

ՍԱՐԳԻՍ ՄՈՒԹԱՅԵԱՆԻ մահուան առթիւ Քրքոչեան ընտանիք իրենց խորագրաց վշտակցութիւնները կը յայտնեն հանգուցեալի հարազատներուն եւ համայն պարագաներուն:

Առ այդ \$500 կը նուիրէ «Մասիս»ի բարգաւաճման ֆոնտին:

ԻՆՉՊԵՍ ԿՐ ԿԱՐԳԱԻՈՐԵՍ ԶԱՐՑԵՐԴ

Շարունակուած էջ 17-էն

վին լեցնելու՝ կատարելու բազմաթիւ գործեր: Դուռն կը մըցիս ժամանակին հետ եւ չես գիտեր ինչպէս կատարես քու պարտականութիւններդ, իսկ երբ ամբողջացնես գործերդ, գրեթէ համոզուած կ'ըլլաս: Սակայն ժամանակը որքան անցնի, յետաձգուած հարցերը կը հաւաքուին եւ երբ լարուածութիւնները իր ծայրագոյնին հասնի կրակէ կոչտի կը վերածուին՝ ուժանակութիւնը եւ կենսականութեամբ լեցուն: Դուռն ջանք չես թափեր եւ ինքզինքդ չես յոգնեցներ հանգստութեան եւ կեանքի հոգերէն ձերբազատուելու մասին մտածելու, որովհետեւ կեանքի հոգերը, դժբախտաբար, սարուան եղանակ-

ներուն նման կ'այցելեն մեզի: * Եթէ պատասխաններուդ մեծամասնութիւնը (Գ) է՝ Քեզի համար գոյութիւն չունի որեւէ կարգաւորում եւ որեւէ բանով չես մտահոգուիր: Դուռն ոչ մէկ բանով կը հետաքրքրուիս, աչքերդ կը փակես, կը փորձես ամէն ինչ մոռնալ եւ ճիգ չես թափեր որեւէ պարտականութեան ախանջ տալ: Դուռն ինքզինքդ կը շփացնես, հետեւաբար, գնումներդ համացանցին միջոցով կը կատարես կամ կը խնդրես, որ քեզի բոլոր պէտքերդ ձեռքները տունդ բերեն, իսկ տան մաքրութեան վերաբերեալ հարցերուն նկատմամբ դուռն որեւէ բան չես կատարեր, այլ ինքզինքդ կը պատես այն բոլոր բաներով, որոնք քու փափաքներդ կ'իրականացնեն:

ՎԱՐՁՈՒ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿՆԵՐ

1060 North Allen Ave
Pasadena, CA 91104

Գրասենեակները վերանորոգուած
եւ յարմար վարձքերով
Յետաքրքրուողներէն հեռաձայնել՝
(626) 398-0506

«ՆԵՐՔԻՆ ԴԱՍԱՄԻՉՈՑ»

Շարունակուած էջ 13-էն

Նախապէս, նամակների միջոցով պայմանաւորուել էի Լենինգրադի կոնսերուատորիայի տեսական բաժնի վարիչ, երաժշտագետ Ռուբէն Տէր Մարտիրոսեանի հետ, որպէսզի նա հնարաւորութիւն տեղծէր ինձ համար, ունկնդրի կարգավիճակով մասնակցելու դիրիժորական բաժնի ընդունելութեան քննութիւններին:

Անմասն պրոֆեսորն ամէն ինչ արել էր ինձ համար, թէեւ բնաւ չէր ճանաչում ինձ (ո՛ւր են հիմա նման մեծութիւնները) եւ միայն հեռուից-հեռու գիտէր, այն էլ մի քանի նամակների միջոցով:

Առաջին իսկ վայրկեանին, նրա միջնորդութեամբ ինձ տրուեց երաժշտանոց մտնել-ելլելու ուսանողական տոմս եւ քննութիւններին մասնակցելու իրաւունք: Տեսական աւարկաները քննեց ինքը՝ պրոֆեսոր Տէր Մարտիրոսեանը եւ մի ուրիշ տեսաբան: Դիրիժորութիւնը քննեց նշանաւոր դիրիժոր, ազգութեամբ հրեայ Միքայէլ Ռաբինովիչը:

- Մէկ տարի ժամանակ ունէք երիտասարդ, մինչեւ ուսումնարանն աւարտելը, - ասաց նա ու շարունակեց, - մասնագիտութեան հետ խնդիր չ'ունէք: Ինձ ասացին, որ պէտք է դաշնամուր գորացնէք, ինչպէս նաեւ տեսական աւարկաների իմացութիւնը: Միւս տարի կը գաք եւ կը մասնակցէք իրական քննութիւններին: Յաջողութիւն:

Այստեղ չի վերջանում պատմութիւնը: Կարեւորը շարունակութիւնն է:

Լենինգրադի Նեւսկի պողոտայի վրայ մի հիւանալի նոտային գրականութեան խանութ կար:

Վաճառողուհին ընդգծուած սիրալիութեամբ էր ինձ սպասարկում: Իմ երեք շաբաթուայ օրերի ընթացքում ջերմ բարեկամութիւն ստեղծուեց մեր միջեւ:

Նինան (այդպէս էր նրա անունը) հազիւ երկու-երեք տարով փոքր լինէր ինձնից: Նրա շնորհիւ ես տէր դարձայ ահռելի քանակութեամբ սիֆոնիաների եւ օպերաների պարտիտուրների, կլաւիրներ: Եւ այդ ամէնը ոչ միայն սովետական հրատարակութեան նոտաներ էին, այլեւ եւրոպական, հիմնականում՝ գերմանական նշանաւոր անգոստանելի Peters հրատարակութեան:

Նինան եւ ես ի'սկապէս ընկերներ դարձանք: Հաղորդակցուելու ոչ մի դժուարութիւն: Ես բաւարար չափով տիրապետում էի ռուսերէն լեզուին: Պատահում էր, որ օգոստոսեան Սպիտակ գիշերները լուսացնում էինք բաց երկնքի տակ, մէկ առ մէկ հետեւելով Նեւա գետի վրայի կամուրջների բացուել-փակուելուն:

Այդ երեկոնների ընթացքին, ինձ համար դժուար չ'եղաւ հասկանալ, որ Նինան սիրահարուած է ինձ:

Մի օր, առաւօտեան ժամերին հարցրի Նինային.

- Նինա, բա ծնողներդ չեն հարցնում, թէ ուր ես լինում գիշերները, ո՛ւմ հետ ես լինում, ո՛ւր ես գնում:

- Դէ, դէ, ի՞նչպէս ասեմ..., ի հարկէ հարցնում են..., նրանք գիտեն, ես ասել եմ, պատմել եմ քո մասին, քո երազների մասին:

- Հետաքրքիր է, եւ, եւ չե՞ս արգելու...

- Ոչ..., ի՞նչ ես ասում, նրանք ուրախ են, որ հայի հետ եմ հանդի-

պում: Ասեմ, որ հայրս նշանաւոր ֆիզիկոս է, թերեւս լսած կը լինես: Սախարով է ազգանունը, Իսայի Սախարով:

- Չէ', չեմ լսել, չգիտեմ: Ես ընդհանրապէս հեռու եմ ֆիզիկայից եւ, մասնաւոր՝ քիմիայից:

- Նա քեզ կ'օգնի, որ դու գալ տարի ընդունուես կոնսերվատորիա, նա լաւ կապեր ունի...:

... Մի պահ քարանուծ եմ: Հազար ու մի մտքեր են պաշարում ինձ: Այնտեղ՝ Թբիլիսում, հրեայ նշանաւոր դիրիժոր Օդիսէյ Դիմիտրիազին իր շքեղ բնակարանում ինձնից դիրիժորութեան «քննութեան» ենթարկելուց յետոյ առանց ամաչելու ասաց.

- Փոխի՛ր ազգանունդ, քեզ կ'օգնեմ...

Այստեղ էլ նշանաւոր ֆիզիկոս Սախարովն է աղջկան «դէմ անում», որ ինձ աներ դառնայ:

Փաստորէն, Նինան ինձ առաջարկութիւն է անում՝ փայլուն ապագայի հեռանկարով:

- Գէնրիխ, դարագոյ, նու գավարի, գավարի, չեւօ՛ մալչիչ (չենրիկ, սիրելիս, դէ խօսի՛ր, խօսի՛ր, ինչո՛ւ ես լուռ), հարցնում է Նինան՝ բառերն իրար ետեւից շարելով:

Յետագայ օրերից, ամէն օր այցելում էի Նինայի նոտաների խանութը, բայց ոչ իրեն տեսնելու, այլ նոր նոտաներ ձեռք բերելու մտադրութեամբ:

Այս կամ այն երեկոն միասին անցկացնելու նրա առաջարկներին խուսափողական պատասխան էի տալիս: Իրականում, դժուար էր այդ օրերին նրան հանդիպելը, որովհետեւ Մարիետան իր ծնողների հետ եկել էր Լենինգրադ՝ արձակուրդներն անցկացնելու:

Բարեբախտաբար, Մարիետայինց հիւրանոցը հեռու չէր իմ վարձած բնակարանից, որի շնորհիւ, ծնողներից ծածուկ, Մարիետան կարողանում էր այցելութեան գալ իմ «բնակարանը»...:

... Եկաւ Նինայից բաժանուելու պահը: Նինան ընկերուհու հետ էր եկել կայարան՝ ինձ ճանապարհելու: Գնացքը ուր որ է պիտի շարժուի: Նինան չի կարողանում արցունքները գապել, ընկերուհին փորձում է հանգստացնել նրան: Գնացող-եկող մեզ են նայում:

- Մի՛ գնա Հենրիկ, մի՛ գնա, ես քեզ սիրում եմ, շա՛տ եմ սիրում: Հայրիկս ամէն ինչ կ'անի քեզ համար: Հասկացի՛ր, դու կը հասնես այն ամէնին՝ ինչին ձգտում ես:

- Չեմ կարող Նինա, չեմ կարող չգնալ, ես ընտանիք ունեմ, սիրած աղջիկ, մենք աւանդապահ ժողովուրդ ենք Նինա, դու՛ հասկացի՛ր...:

- Սպանիչ լուռութիւն եւ՝

- Լա՛ւ, լաւ, գնա, եթէ որոշել ես, բայց չիչի՛ր, ես քեզ սպասելու եմ...:

... Բախտն ու ճակատագիրն այնպէս տնօրինեց, որ ես այլեւս Լենինգրադ չգնացի: Մի քանի տարի շարունակ Նինան ինձ բացառիկ, հին սպագրութեան նոտաներ էր ուղարկում: Թէեւ այդ համաշ, 19րդ դարում սպագրութեան նոտաներից եզակի գործեր կարողացաւ կատարել, բայց իմ ամբողջ գիտակցական կեանքում երախտապարտ եմ սիրունատես Նինային, որի շնորհիւ ես կարողացայ ունենալ այն տարիների համար եզակի նոտային գրականութեան գրադարաններից մէկը:

- Երկար չ'եղա՞ւ «Ներքին Դասամիջոցը»...:

ՏՕՆԵՐԷՆ ԱՌԱՋ... ՍՆՆԴԱՐԱՐ ՈՒՏԵԼԻՔԻ ՇԱՐԱԹ ՍԸ

Տօնական օրերը ժամանեցին եւ անոնց հետ շատեր կը մղուին որդեգրելու արագօրէն նիհարցնող չսերտուած սննդականոն մը, յաջորդող օրերուն վայելուչ կազմ մը ունենալու նպատակով: Նկատելի է, որ այս արարքը իրենց կը ձգէ բազմաթիւ թակարդներու մէջ, որոնց շարքին ի մասնաւորի յոգնութիւնը:

Հետեւեալ տողերուն մէջ կը ներկայացնենք սննդականոնի մասնագէտի մը առաջարկած այլ շինիչ լուծումը, որ ենթակային կ'ապահովէ, վայելչակազմութեան շարքին, հարկ եղած առողջութիւնը՝ վայելելու այս գեղեցիկ օրերը: Ան կ'առաջարկէ ամբողջ շաբաթ մը տրամադրել հետեւելու սննդականոնի մը, որ կ'ապահովէ երեք կենսական կէտեր (տափակ փորի կողքին), անոնք են տէթոքս, լարուածութեան դէմ պայքար եւ տարիքի յառաջացման նշաններուն դէմ ընդդիմութիւն:

Արդ ստորեւ պիտի գտնենք այս առումով օգտակար տեսակները:

Լարուածութեան դէմ պայքարող տեսակները.

* Զուկերը.- ճարպոտ ձուկը, սալմոնին մէջ գտնուող Օմեկա-Յը եւ թոնը կրնան պաշտպանել լարուածութեան հորմոնները անակնկալօրէն բարձրանալու հաւանականութենէն:

* Կանաչեղէններ եւ պտուղներ.- Նարինջը, թուփը, C կենսանիւթը կը պակսեցնէ լարուածութեան հորմոնի տոկոսը եւ մարմնին դիմադրողականութիւնը կը զօրացնէ:

* Խնձորը, լոլիկը եւ շոմինը հարուստ են մակնէգիտով. կանաչ տերեւները ընդհանուր առմամբ, հում կանաչեղէնները եւ ստեպլինը կը հանգստացնեն լարուածութեան հետքերը:

* Ամբողջական հատիկները եւ շաքարեղէնները.- Լուբիան եւ ոսպը կը մղեն լաւ տրամադրութիւն ստեղծելու: Օգտակար ամբողջական հատիկներն են՝ հացը, մաքարոնը, սեւ բրինձը, յարդը, եւ այլն: Ասոնք կ'ամրապնդեն ուղեղին կողմէ սերոթոնին հորմոնի արտադրութիւնը:

* Ճարպերը եւ ձէթերը.- Ոչ-աղի կուտեղէնները, պիստակը, ընկոյզը եւ նուշը կարեւոր աղբիւրներ են Օմեկա-Յի: Այս տեսականիներէն օրական մէկ ափ ուտելը կրնայ օգնել լարուածութեան վնասակար ազդեցութիւններէն պաշտպանուելու: Անոնք կը պարունակեն նաեւ E կենսանիւթ, որ կը զօրացնէ մարմնին դիմադրողականութեան

համակարգը: Իսկ B կենսանիւթը լարուածութեան դէմ դիմադրողականութիւնը կը զօրացնէ:

* Կաթնեղէնները.- Քունէ առաջ կաթ խմելը սահման կը դնէ լարուածութեան եւ հանգիստ քուն կուտայ:

* Հեղուկները.- Օրական 2 լիթր ջուր: Սեւ թէյը կ'օգնէ լարուածութենէն արագօրէն ձերբագատուելու:

* Մարմնամարզը.- Էօրոպիքսը կը մղէ արեան շրջանառութիւնը եւ լաւ տրամադրութեան համար էնտրոֆին հորմոնի արտադրութիւնը:

Տարիքի յառաջացման նշաններուն դէմ պայքարող տեսակները.

* Զուկերը.- ճարպոտ ձուկը, Օմեկա-Յը ճանչցուած է, որ կը պայքարի տարիքի յառաջացման

նշաններուն դէմ: Նախընտրելի է գայն գործածել շաբաթական 2-3 անգամ:

* Կանաչեղէններն ու պտուղները.- Նարինջը, սեւ եւ կապույտ թուփը, ելակը, սեւ չամիչը եւ սեւ խաղողը: Խնձորը, լոլիկը եւ նուշը ունին անթիօքսիտանթներ: Այս առումով կարեւոր են նաեւ սոխը, սխտորը, կանաչ սոխը, պրոքոլիին, ծաղկակաղամբը, եւ այլն: Նախընտրելի է այս տեսականիներէն 5 հատը օգտագործել օրական դրութեամբ:

* Ամբողջական հատիկները եւ շաքարեղէնները.- Լուբիան եւ ոսպը կը պարունակեն սննդարար տարրեր, ինչպէս վերոնշեալ պտուղներն ու կանաչեղէնները:

Մեղրը եւ տուրմը (շոքոլան) կը պայքարին ծերութեան դէմ եւ նեցուկ կը կանգնին մարմնին դիմադրողականութեան:

* Ճարպերը եւ ձէթերը.- Ոչ-աղի կուտեղէնները, ասոնց պարունակած ճարպերը շատ օգտա-

կար են զօրացնելու մորթին մէջ գտնուող էլասթինի եւ քոլագենի խաւերը, ինչ որ կը պահպանէ անոր երիտասարդութիւնն ու փայլքը:

Հոս հարկ է նշել, որ ասոնց գործածութիւնը պէտք է սահմանափակ չափով ըլլայ, որովհետեւ հարուստ են ջերմութով:

* Կաթնեղէնները.- Մածունը կ'ընդգրկէ կաթին օգուտները, ինչպէս նաեւ probiotic, որ աղիքներու օգտակար մանրէն կը համարուի:

* Հեղուկները.- պուրը օրական երկու լիթր:

Հոս նշենք նաեւ, որ հեղուկները կենսական են մորթը թրջելու, մկաններուն եւ արեան շրջանառութեան համար:

Սեւ եւ կանաչ թէյերը հարուստ են անթիօքստանթներով:

* Մարմնամարզանքը.- Մարզանքը եւ մարմնի աշխատանքները մեծ ազդեցութիւն ունին ծերութեան դէմ պայքարելու գծով:

Կազմակերպութեամբ՝
ԱՐՍԷՆ ԿԻՏՈՒՐ ՄԱՍՆԱԾԻՒՂԻ
Ծաբաթ, Դեկտեմբեր 31, 2011
երեկոյեան ժամը 8:00-էն սկսեալ
Հ.Մ.Մ.-ի «Կարօ Սողանալեան» սրահին մէջ

Presented by
ARSEN GIDOUR CHAPTER
Saturday, December 31, 2011
Starting at 8:00 p.m.
HMM Garo Soghanalian Hall
1060 N. Allen Ave., Pasadena

Live Entertainment & DJ with a special visit from Santa Clause

Մուտքի նուէր / Admission: \$60.00 • Children 6-12: \$30.00 • 5 & Under Free
Տոմսերու համար դիմել / For Reservations Call: Garo Bekarian (818) 913-4024

**Ձեր
Ծանուցումները
Վստահեցե՛ք
«Մասիս»
Շաբաթաթերթին**

T: (626) 797-7680
F: (626) 797-6863
massis2@earthlink.net